JF 100 år

nr·4
2007

iUSBÄRAREN

UTGIVEN AV JURIDISKA FÖRENINGEN VID STOCKHOLMS UNIVERSITET

tema:
makt

Room for individuality, space for success

The business law market is dynamic and ever-changing, which calls for flexibility and diversity. That is why we are looking for individuals with different backgrounds and personalities to be part of our team. If you possess flexibility, imagination and ambition, we can offer you opportunities within Swedish and international business law. Our unique cross-border approach has taken us out into the world, with offices in more than 35 countries, and it could also be your path to an exciting and successful career in international business law.

Take your first step by visiting us at
www.dlanordic.com

Advokatfirma Lindhs DLA Nordic

DLA NORDIC

Innehåll

nr 4 2007

Chefredaktörens ord	4
Ordförandes ord	6
Om en man som älskade makt	8
Gud som part i gättegång	10
Om konsten att tala	12
Mentorskapsprojekt	14
Juristdagarna 2007	16
Profilen - Beatrice Ask	18
Möjligheten att påverka	23
Praktisk europaprocess	24
Juristen som maktfaktor	26
Ett äventyr i indiens juristvärld	28
Jakten på sveriges 100 bästa jurstuds	32
Nordiska veckor	35
Brott i fokus - Hedersmord	38
Talarpub om svensk rättspsykiatri	42
Vilka är våra makthavare?	46
Legal english	50
Ett svenskt FBI -skall återställa maktbalansen	52
Jens filosoferar	57
Den omedvetna makten i ditt namn	58
De tar makten i egna händer	60
Entreprenör på campus	64
Om konsten att löneförhandla	65
Makten på Stockholms Universitet	70
Vad är korruption?	73
Om året som gått	74
JFs jubiléumsbal	76
nyutexaminerade	38

Iusbäraren ges ut av Juridiska Föreningen vid Stockholms Universitet. Tidningens upplaga är 4000 ex. Utgivning sker 4 gånger per år och tidningen skickas kostnadsfritt till alla Juridiska Föreningens medlemmar samt till alla anställda på Juridicum vid Stockholms Universitet. Även utvalda advokatbyråer, myndigheter och bibliotek erhåller tidningen kostnadsfritt.

Bidrag
Redaktionen förbehåller sig rätten att skära i eller refusera insänt material. För icke beställt material ansvaras inte. I tidningen gjorda uttalanden är endast om så anges att betrakta som JFs eller Iusbärarens ståndpunkt.

Ansvarig utgivare
Martin Kjellqvist
Kontakt: viceordforande@jurstud.com

Chefredaktör
Sofie Jansson
Kontakt: iusbararen@jurstud.com

Informationsekreterare JF
Jens Jansson Sjölund
Kontakt: informationssekreterare@jurstud.com

Tryck samt grafisk form och layout
Swepo Grafiska
www.swepo.se

Fotograf
Paul Hamberg
www.paulhamberg.se

Skribenter
Carl Storckenfeldt
Cecilia Johansson
Cecilia Lagersvärd
David Munck
Emil Akander
Emmy Ida Hellström
Eric Jansson
Fredrik Bergman
Fredrik Sellberg
Jens Jansson Sjölund
Joel Laack
Johanna Siltala
Karolina Gripenlind
Linda Wallin
Love Simonsson
Marcus Udén
Paul Dali
Peter Johansson
Sofie Jansson
Torbjörn Marell

Annonsbokning
iusbararen@jurstud.com
Tel: 070 755 31 25

Adress
Juristernas Hus, Stockholms Universitet
Box 500 84
104 05 Stockholm

Tel: 08 15 69 71
Fax: 08 612 91 11
Besökstid: torsdagar kl 12-13 eller enl.ök.

Får du inte tidningen?
1) Har du betalat kåravgiften?
2) Om svaret är ja: ring 08-674 62 00 och kontrollera att din adress stämmer.
3) Om din adress hos kåren stämmer men du ändå inte får tidningen, kan du höra av dig till iusbararen@jurstud.com

Chefredaktörens ord

Det är mycket som har hänt under Juridiska Föreningens hundrade år, firanden har avlöst varandra och Iusbäraren har precis som föreningens alla delar har utvecklats mycket. För att fira lite extra att föreningen är jubilar har vi satsat extra på årets sista nummer.

Detta nummer av tidningen är vi på redaktionen såklart extra stolta över. Som du märker är det dubbelt så tjockt och det innehåller därmed dubbelt så mycket intressanta artiklar. Som vanligt, tänker jag i mitt chefredaktörens ord, helt utan självkritik, berömma näst intill alla dessa.

Vi började i våras med att spåna kring temat makt. Namn som Wallenberg, Person och Kamprad dök upp och stora visioner för intervjuer uppstod. När du nu håller i tidningen så märker du dock att inget av dessa tre namn finns med i artikellistan. Vi har istället fokuserat på att visa olika sidor av makt, i motsats till att endast skildra den första mest typiska tanken. Allt från artiklar om korruption till mentorskapsprojekt finns med för att ge dig läsare en blandning likt den bästa godispåse att läsa under julfirandet.

> ” Fortsätt därför under nästa år med att ge redaktionen era fantastiska idéer och passa på att berätta om alla de projekt som ni driver för studenternas skull. ”

Vi har i början av tidningen placerat artikeln som skildrar en av maktens sanna förespråkare, Machiavelli. Bläddrar du vidare, hittar du en rolig historia om huruvida Gud kan stämmas för utövandet av sin makt över människorna. I möjligheternas land USA har detta nämligen redan hänt. Efter detta informeras du om retorikens makt och ännu en vis man citeras, denna gång Aristoteles.

> ”Efter två år som chefredaktör för tidningen Iusbäraren vill jag nu tacka för alla underbara och kreativa artiklar.”

En intervju på maktens tema har vi med i form av detta nummers profil, justitieminister Beatrice Ask. Hon talar bland annat om hur det är att vara justitieminister utan att själv vara jurist. Hon förklarar även hur alliansen har för avsikt att förbättra det svenska rättssamhället.

Längre fram i tidningen kan du läsa om det mytomspunna och lite mystiska akademiska nätverket Nova 100 samt om deras jakt efter Sveriges 100 bästa juridikstuderande.

Självklart får du även denna gång läsa om de nordiska veckor som varit; i Uppsala, Helsingfors och Oslo. Vi får dock absolut inte glömma vår egen nordiska vecka som avslutades med den pompösa jubileumsbalen i stadshuset. Vill du läsa mer om balen eller är du nyfiken på bilderna så skall du bläddra till det näst sista uppslaget.

På det mer allvarliga området finns på mittuppslaget en artikel om brottsrubriceringen hedersmord. På uppslagen efter detta kan du sedan informera dig om en av jubileumsårets talarpubar där läkarförbundets tidigare VD Anders Milton och Marianne Kristiansson, chefsöverläkare på Rättsmedicinalverket (RMV) talade om den svenska rättspsykiatrin.

En lång artikel om bombdådet mot åklagare Barbro Jönsson finns under namnet Om de som tar makten i egna händer på sid 60.

I slutet av tidningen kan du lära dig att löneförhandla men du kan också läsa om våra svenska makthavare, om den omedvetna makten i ditt namn, ett svenskt FBI och som vanligt mycket mycket mer.

Jag ser det som Iusbärarens roll att ge svar på studenternas funderingar. Det är därför ofta ni läsare som skapar idéer till dessa artiklar. Fortsätt därför under nästa år med att ge redaktionen era fantastiska idéer och passa på att berätta om alla de projekt som ni driver för studenternas skull.

Efter två år som chefredaktör för tidningen Iusbäraren vill jag nu tacka för alla underbara och kreativa artiklar. Visst är det med visst vemod jag skriver mitt sista chefredaktörens ord.

Foto: Paul Hamberg

Sofie Jansson
Chefredaktör 2007

G&D

G&D är en av Sveriges ledande och snabbast växande affärsjuridiska advokatbyråer. Vi är för närvarande ca 100 medarbetare, varav drygt 70 jurister.

Firmans kärnområden är företagsförvärv, kapitalmarknadsjuridik, fastighetstransaktioner, bank och finans, konkurrensrätt och tvister. Vi rekryterar kontinuerligt unga jurister som är intresserade av affärsjuridik.

G&D utsågs 2006 till näst bästa arbetsgivare bland de svenska advokatbyråerna i tidskriften *Legala Affärer* undersökning bland biträdande jurister.

Besök oss gärna på www.gda.se.

Gernandt & Danielsson

Hamngatan 2, Box 5747
SE-114 87 Stockholm

Tel +46 8 670 66 00
Fax +46 8 662 61 01

www.gda.se

Om jubiléumsåret som gått

Ett år kan uppenbarligen gå väldigt fort. Det känns verkligen som igår som jag med övriga styrelseledamöter tillträdde våra poster. Mycket har vi hunnit med, men att tro att Juridiska föreningen någonsin skulle bli en ”färdig produkt” är onekligen naivt. Föreningen är i ständig förändring och våra många medlemmar har alla särintressen som ska rymmas inom vår uniform.

Ett av avgående styrelses fokusområden har varit att under året ta tillvara på den efterfrågan på fler och bredare engagemang som funnits bland våra medlemmar. Genom att låta personer med engagemang och visioner få utveckla sina idéer med JF:s traditioner och solida bas som stöd har visat sig vara ett lyckat koncept.

Vissa kommittéer har under året vuxit sig rekordstora, flera nya evenemang har genomförts och kommer att fortleva och nya projekt har sjösatts. Framförallt tänker jag på utvecklingen av vår marknadskommitté

> ”Under mitt år har jag aldrig upphört att förvånas över den drivkraft som finns i föreningen och hur det ena hindret efter det andra övervunnits genom era respektive kunskaper och ert engagemang.”

och kontakterna med näringslivet som upptagit mycket av föreningens tid under de senaste två årens tid. Exempelvis har responsen för att vara mässvärd under Juristdagarna varit över all förväntan.

Ett av våra mest framgångsrika nya koncept är mentorskapsprojektet. Projektet har haft en flygande start och ett mycket positivt gensvar från såväl den privata som offentliga sektorn och även den akademiska världen. Projektet är också ett led i vår mer övergripande kampanj för att rätta till den något skeva bild som finns om vilka framtida arbetsplatser som finns för jurister.

Ytterligare en del i detta arbete har våra ofta mycket välbesökta genusseminarier. Dessa är också en av frukterna av det samarbete som tidigt i år inleddes mellan JF, ELSA och Linjerådet. Det har helt klart visat sig att samarbete dessa organisationer emellan gynnat samtligas medlemmar men också organisationerna i sig själva. Att kritiskt granska sin egen verksamhet genom att få intryck från andra aktörer borde alltid vara en ledstjärna för att utveckla vår förening.

Framför oss väntar nu en ny utmaning där en tid utan föreningsobligatorium eventuellt är nära förestående. I skrivande stund håller den av regeringen utsedde utredaren på att avsluta sin rapport som kommer presenteras i februari 2008. JF har aktivt sökt påverka utredningen under dess gång. Inte genom att ta ställning i sakfrågan om ett obligatorium är ideologiskt korrekt eller inte utan snarare genom att påvisa behov av ett aktivt studentliv även i Stockholm med de speciella

Foto: Paul Hamberg

Paul Dali
Ordförande JF 2007

förutsättningar som råder här. Helt klart kommer ett slopat obligatorium som sagt leda till nya utmaningar för föreningen. Dock ger de givetvis incitament för att ytterligare ständigt utveckla föreningen och anpassa den till sina medlemmars krav. Om det är något jag lärt mig under det här året så är det definitivt vilka enormt starka krafter och personer det finns som värnar om föreningen och dess fortlevnad.

Ett led i att utveckla vår förening har också varit att anta en total revidering av stadgarna på förslag från styrelsen. På föreningssammanträdet den 12 november klubbades förslaget igenom efter en andra läsning och trädde därefter i kraft. Omarbetning har framförallt bestått i att göra hela

> ”Besluten har gradvis decentraliserats under året och genom stadgeförändringen så flyttas de ut så nära den enskilde medlemmen som möjligt.”

föreningens organisation mer flexibel och att ge styrelsen en möjlighet att ta tillvara på det engagemang och den drivkraft som finns hos enskilda individer på ett bättre sätt.

Besluten har gradvis decentraliserats under året och genom stadgeförändringen så flyttas de ut så nära den enskilde medlemmen som möjligt. Något vi dock misslyckats med under året är att öppna upp Juristernas hus. Det har varit JF:s och stiftelsen som administrerar husets stora ambition att söka få igång någon form av servering i huset under dagtid. Under våren och sommaren förhandlades intensivt med en part som tråkigt nog drog sig ur förhandlingarna lagom till höstterminen. Arbetet med detta fortgår dock alltjämt och jag hoppas verkligen att detta kan lösa sig tidigt under nästa år.

Trots att Juristernas hus inte blivit den samlingsplats vi alla hoppats på har andra bitar fyllt delar av detta tomrum. I början av året lanserades en ny hemsida som kommit att leva upp till mycket av visionen om en virtuell samlingsplats för våra medlemmar. Genom ständiga uppdateringar och ett bredare utbud hålls sidan levande vilket också givit resultat i besökarantalet. Sedan årsskiftet har antalet unika besökare mer än fyrdubblats och trenden är uppåtgående. Också informationskommitténs, och särskilt redaktionens, utveckling av vår medlemstidning Iusbäraren har givit ett stort gensvar både bland läsare såväl som annonsörer.

2007 är, som säkerligen inte undgått någon, ett jubileumsår då föreningen fyller 100 år. Under året har en mängd evenemang med anledning av detta hållits. Det har varit minst sagt lättsamt att vara ordförande i dessa sammanhang. Det är lätt att glömma i föreningens vardag vilket kulturarv vi bär med oss. När man träffar sekreterare från styrelser på 1940-talet, vår medlemstidnings grundare eller den första kvinnliga JF-ordföranden, och får höra deras berättelser, är det dock med viss ängslan man omintetgör 100 års historia, genom tillsynes enkla beslut, och dagen efter hugger tag i vardagen igen.

Föreningen fungerar i mångt och mycket som juristen i allmänhet; en progressiv och samhällsanpassad utveckling är nödvändig på lång sikt för att inte förlora trovärdighet, men att hasta iväg och ge efter för den rådande opinionen på kortsikt kan i motsats lika väl leda till att man förlorar just trovärdighet. Det är inte alltid lätt att tillgodose båda dessa krav.

Med en i skrivande stund dryg månad kvar i mitt ämbete vill jag tacka alla aktiva i föreningen. Det är ni som utgör stommen i föreningen och ni utför ett enastående arbete! Under mitt år har jag aldrig upphört att förvånas över den drivkraft som finns i föreningen och hur det ena hindret efter det andra övervunnits genom era respektive kunskaper och ert engagemang. Jag vill slutligen rikta ett särskilt tack till 2007 års styrelse; det har varit fantastiskt roligt och lärorikt att samarbete med er alla, och jag är övertygad om att 2008 års nyvalda styrelse kommer att göra ett lysande arbete!

Text: Paul Dali, Ordförande 2007

Machiavelli

Om en man som älskade makt

Under renässansen var Florens Italiens, och därmed i stor utsträckning Europas, politiska, finansiella och kulturella centrum. Florens styrdes med korta undantag från 1200-talet till 1600-talet av en och samma familj; familjen Medici. Familjen var från början en bankirfamilj, som genom extremt lyckade affärer kunde vidga sitt inflytande över i princip allt. De var bland annat mecenater för såväl Michelangelo som Rafael. Den makt som inte var förlagd till Florens, och därmed Medici, var den andliga makten som hölls av påven i Rom. Medici nöjde sig dock sällan med att vara begränsade, varför de alltid såg till att ha ett finger med i påvevalen också. Denna extremt långa och sammanhållna makt är nära nog unik i världshistorien (nota bene att det inte är frågan om en kunglig familj), och en grogrund för att närmare studera makt.

Niccolò Machiavelli föddes den 3 maj 1469 i Florens som son till advokaten Bernardo di Niccolò Machiavelli och Bartolommea di Stefano Nelli. Släkten tillhörde adeln i Florens, men hade den senaste tiden förflyttats längre och längre från maktens centrum. Man vet att han var elev till Paolo da Ronciglione och att han förmodligen studerade på universitetet i Florens. Det faktum att han besatt en enorm mängd kunskap om humaniora betvivlar ingen. Machiavelli nöjde sig dock inte med kunskap om världen och makten, han ville ha den själv.

År 1494 hade familjen Medici temporärt förlorat makten i Florens, och Machiavelli lyckades då via sina kontakter nå positionen som andre kansler, andre överhuvud inom den florentinska byråkratin. Machiavelli fick på denna post även i stor utsträckning erfara utrikespolitiken, då han som sändebud för Florens besökte stora delar av Europa. Han skaffade sig på denna position alltså även praktisk kunskap om makt. Hans plats i rampljuset fick dock ett abrupt slut 1512, då Medicifamiljen återtog makten i Florens. Machiavelli blev fängslad, torterad och var ytterligt nära att också bli avrättad. Han var nu vid 43 års ålder helt utan den makt han hela livet strävat efter.

I fängelset påbörjade Machiavelli vägen tillbaka. Han gjorde efter ett år i fängelse det som gjort hans namn känt för eftervärlden; han skrev Il principe, Fursten. Detta är en av de böcker som är mer än en bok. Än idag läses den runt om i världen, och många stora människor påstås ha varit inspirerade av den (många gör bland annat gällande att den amerikanske konstitutionen är baserad på Machiavellis teorier). Men att hitta någon som erkänner sig ha hämtat influenser av Il principe är snudd på omöjligt.

Il principe är en bok som helt och hållet handlar om makt. Det är en tämligen brutal och cynisk bild av makt som skildras i den, då fursten, enligt Machiavelli, helst är en envåldshärskare som med mycket hårda nypor klarar av att tukta sitt folk, inte leda dem. Folket måste fortfarande finnas för att stötta ledaren, men den viljan skall komma av de vis fursten kan lura dem till att älska honom, inte genom att faktiskt behandla dem väl. Han förespråkar i boken hur fursten inte kan ha något utrymme för individualitet eller medkänsla för mänskligheten, utan hur allt hans fokus måste ligga på staten och statens väl.

Boken är tillägnad Lorenzo II de' Medici, den i familjen som tagit över makten och kastat Machiavelli i fängelset. Många hävdar att hela boken skall tolkas i ljuset av att Machiavelli ville vinna Lorenzos gunst och återigen få komma tillbaka till makten. För sanningen är att Machiavelli i alla andra verk förespråkat republik framför monarki, och att den brist på moral som finns i Il principe finns i överflöd i de andra verken.

Man skulle kunna säga att Niccoló Machiavelli bättre än någon annan illustrerar en sida av makten. Han skrev en mängd böcker om ”den goda ledaren” som älskar sitt folk, och som i gengäld får folkets kärlek. Men han skrev också en bok, Il principe, där ”den onde ledaren” är en despot som drivs av girighet och maktfullkomlighet. Och han gjorde kanske just detta för att själv åter få ta del av makten. Och den mörka sidan av makten handlar väl om just detta? Liksom fursten i Il principe kunde även Machiavelli ställa sina ideal åt sidan vid åsynen av den makt som han i Il principe påstår definierar människan.

Text: Peter Johansson

Staden Florence, Italien

”Han gjorde efter ett år i fängelse det som gjort hans namn känt för eftervärlden; han skrev Il principe, Fursten.”

GUD SOM PART I RÄTTEGÅNG

"Inlagan är undertecknad GUD och Ärkeängeln St. Michael anges som vittne."

Den amerikanska senatorn Ernie Chambers i staten Nebraska har under hösten lämnat in en stämningsansökan till rätten med Gud som angiven svarande. I stämningsansökan anklagas Gud för orsakandet av fasansfulla översvämningar, oerhörda jordbävningar, fruktansvärda tornados, vidrig smittspridning med mera. Ernie Chambers yrkar i sin inlaga att domstolen skall utdöma ett permanent förbudsföreläggande som beordrar svaranden att upphöra med vissa skadliga aktiviteter samt utförandet av terroristiska hot. Chambers säger i en intervju med CNN att det handlar om en stämning mot en svarande som har förorsakat stor skada för mänskligheten.

Det är dock inte stämningsansökan som är det mest kontroversiella. Gud har förvånansvärt nog inkommit med ett svaromål till domstolen. Inlagan är undertecknad GUD och Ärkeängeln St. Michael anges som vittne. I svaromålet hävdas att svaranden är immun mot jordliga lagar samt att domstolen saknar jurisdiktion att hantera ärendet. Eric Perkins, en advokat i Corpus Christi, Texas skrev detta svaromål. Han menar att han frågade sig själv vad Gud skulle säga i denna situation. Sedan författade han sin inlaga till rätten i enlighet med detta. Han hävdar bland annat att domstolen inte har jurisdiktion över Gud. Detta gäller på samma sätt som att domstolen inte har jurisdiktion gentemot vind, regn, sol eller mörker. Gällande påståendet att Gud har utfärdat terroristiska hot, skapat rädsla, och orsakat död, förstörelse och terrorism, svarade Perkins att allt lidande är ett direkt resultat av att mänskligheten har ignorerat tydliga varningar från Gud.

Den amerikanska domstolen som tagit emot stämningsansökan hävdar att enligt den amerikanska konstitutionen skall domstolens dörrar vara öppna för alla. Vem som helst kan stämma vem som helst, till och med Gud. Det kan bli de uppenbara problemen med en delgivning som får detta mål att avskrivas. Det förs alltså ingen diskussion om huruvida Gud skall anses vara en juridisk person eller inte. Chambers kräver inte att Gud skall delges men han vill att domstolen skall hålla en huvudförhandling om man inte skulle anse att målet är uppenbart meningslöst att ta upp. Gallup, en erfaren försvarsadvokat, har i amerikansk media uttalat att stämningsansökan förefaller vara ett legitimt dokument som enligt honom måste hanteras av en domare. Han påpekar även att Gud förefaller ha en god strategi i målet.

Senatorn Chambers har i Fox News berättat att även om han är känd för att missa en och annan morgonbön och för att ofta kritisera kristna, så har stämningsansökan inte någon koppling till ett personligt agg gentemot Gud. Det är istället ett svar på nya lagar som förts fram av andra senatorer för att försöka stoppa meningslösa rättegångar.

I uppståndelsen som följt av denna historia har ytterligare ett svaromål gällande Senator Chambers stämningsansökan inkommit. Det råder en mystik kring detta andra dokument som plötsligt ”uppstod” på domstolsnotariens skrivbord. Det är ännu okänt vem som har skrivit detta som även det är undertecknat GUD. Ett flertal advokater har tillfrågats men alla har nekat till att ha författat det andra svaromålet. Flera av de intervjuade advokaterna meddelade dock att var tillgängliga om Gud skulle behöva ett rättegångsombud.

Text: Sofie Jansson

"Det kan bli de uppenbara problemen med en delgivning som får detta mål att avskrivas."

Tror du att du kan gå hur långt som helst?

Börja med att få in en fot hos oss.

Linklaters

Ser du en lång och framgångsrik karriär som affärsjurist framför dig kan vi ge dig ett råd på vägen: En sommar hos oss som Summer Associate ger Dig en unik inblick i hur det är att arbeta som affärsjurist på en av världens ledande advokatbyråer.

Sista ansökningsdag inför sommaren 2008 är den 31 januari 2008. Ta första steget på **www.linklaters.com/careers** där du kan ansöka direkt online.

Linklaters lämnar juridiska råd till några av världens ledande företag, finansiella institutioner och organisationer i deras mest komplexa transaktioner och affärer. Med kontor i alla stora affärs- och finanscentra levererar vi en unik service till klienter över hela världen.

Linklaters Advokatbyrå AB
Regeringsgatan 67,
Box 7833, 103 98 Stockholm
Tel (46-8) 665 66 00, fax (46-8) 667 68 83
www.linklaters.com

Om konsten att tala

"Syftet med att behärska retoriken är att kunna övertyga, övertala och kanske i viss mån överlista."

Konsten att tala är makt! Nedan kommer det ges en kortare presentation om retorikens utveckling fram till modern tid, och sen en snabb inblick i praktiskt retorik. Allt för att göra din tid på juristlinjen en smula mer kryddstark! Formerna för makt är obegränsade, men den gemensamma nämnaren handlar om kommunikation och att förmedla åsikter. Det flesta personer som sitter på högt uppsatta positioner i vårt samhälle idag har förmågan att fånga åhörarna och därefter förmedla sina tankar. De personer som besitter makt och som får det är de som är duktiga retoriker.

1900-talet har upplevt flera mänskliga tragedier då folk genom talets gåva skaffade sig makt. Tyskland under 1930- talet, ett land i ekonomisk kris, såg sin ”räddning” i den retoriskt sett känslosamma Adolf Hitler och dennes anhängare. Storbritannien reste sig under de tyska bombräderna med Churchill som landsfader. Men retoriken är ingenting nytt utan något som man använde sig av redan på de gamla grekernas tid...
Man kan säga att retoriken föddes i Sicilien under 500-talet f. Kr. Det senare århundradet skulle sedan betyda mycket för den retoriska utvecklingen. Efter tider med hänsynslösa tyranner började så småningom demokratin att spira i Grekland och Aten. I och med fallen av de gamla tyrannerna och följden av att stora mängder egendom rycktes loss uppstod tvister om vem som ägde vad. Behovet att kunna tala och hävda sin rätt till egendomen växte allteftersom. Aristoteles, som levde under 300-talet f. Kr., kom sedan att ha stort inflytande över utvecklingen av retoriken och var den som författade den idag äldsta kända definitionen av retorik: Konsten att övertyga, i avsikt att åstadkomma något.
En av de större tänkarna under Romarriket var Cicero, verksam de sista hundra åren innan Kristi födelse. Denna framstående jurist och författare gav ut flera läroböcker i retorik. I ett av sina verk ”De inventione”, som han författade under sin ungdomstid, lade han fram grundpelarna i talet inför en domstol: inledningen, sakframställningen och klarläggande av de punkter där uppfattningen om vad som hänt kan skilja, samt genomgång av talarens argument. Därefter den egna argumenteringen, avvisande av motpartens argument och slutligen sammanfattningen, innehållande en indignation om den man åklagar eller medkänslan för den som man försvarar!

Under medeltiden och med kyrkans frammarsch på den europeiska kontinenten utvecklades retoriken ytterligare. Kristna missionärer var tvungna att kunna övertyga. Den kristna läran skulle försvaras mot andra hedniska livsåskådningar! I skolan spelade retoriken en stor roll när unga aristokrater och borgare skulle skolas, retoriken upptog ett av de sju ämnen som de skolades i.

Tiden fram till andra världskriget från slutet av 1800 talet präglades av två fenomen. Inom det praktiska området upplevde den antika retoriken en renässans och talare som Hitler, Churchill och De Gaulle tal fängslade människor över hela Europa. På den vetenskapliga sidan var dock retoriken något som man föraktade, ordet retorik fick en negativ klang. Vetenskapen och den praktiska verkligheten gick verkligen inte hand i hand.
”Det är det jag säger som stämmer!” Syftet med att behärska retoriken är att kunna övertyga, övertala och kanske i viss mån överlista. Hur gör man detta? Jo det gäller att informera, lära ut, inspirera och påverka åhörarna, kanske till och med underhålla dem om det passar för tillfället. På vilket sätt gör man detta? Man använder sig av de klassiska begreppen ethos, pathos samt logos. Det gäller med andra ord att med ethos, etiken, visa sin trovärdighet, sin integritet. Hur man väljer att göra detta skiljer sig från olika tillfällen. Står du inför en domstol kan det vara bra att välja en klädstil som passar i sammanhanget, dvs. en kostym med slips går alldeles utmärkt. Den finns andra forum där en uppsträckt klädsel inte alls passar och inte ger samma effekt, på en fest t.ex. Summan av detta är att det gäller att presentera ett yttre som stämmer överens med den plats man befinner sig på. Klär man och beter man sig efter de oskrivna normerna i sammanhanget kommer trovärdigheten och tilltron till den som talar att öka!

Steg nummer två är att använda sig av pathos, åhörarnas känsla. Detta används flitigt i den dagliga debatten. Tänk dig en partiledardebatt mellan Fredrik Reinfeldt och Mona Sahlin. Lägg märke till när de tillsynes helt obemärkt tar sig användning av den känslosamma metoden. Exemplet med den ensamstående mamman som har två små barn som får bidragen nedskurna är klassiskt, men fortfarande effektivt.

"[han] författade den idag äldst kända definitionen av retorik: Konsten att övertyga, i avsikt att åstadkomma något."

Vi människor är känslosamma varelser och blir starkt påverkade av yttre intryck. Det är ofta så att man inleder sin framställning med ett känslosamt exempel för att på så sätt lägga denna som basis för vad man sedan kommer att tala om! Då kan man alltid gå tillbaka till inledningen och repetera vad man sagt: kom ihåg repetition är grunden för all inlärning! Dessutom är det så att man kommer ihåg mest från början och slutet av ett tal och därför är det viktigt att dessa avsnitt är välformulerade och retoriskt genomtänkta! Till sist, det tredje och sista, logos. Logiken. Människan strävar efter att finna det logiska i det som presenteras en. Övertalningen här sker till förnuftet. I exemplet om den ensamma mamman skulle säkert Reinfeldt säga att skattelättnader skulle göra att mamman fick mer pengar i plånboken, pengar som Sahlin skulle hävda lika gärna kunde komma från statliga bidrag. Här kan man på ett effektivt sätt, med fakta i form av t.ex. statistik, styrka sina argument. Ethos med syftet att öka trovärdigheten, pathos med avseendet att skapa en känsla och logos, där logiken styr våra val. Dessa tre metoder utgör kärnan av den retoriska konsten och används överallt i världen. Teknikerna kring argumentationen och hur man lägger upp ett tal är omfattande, men är nödvändiga om man skall kunna övertyga, i syftet att ge sig själv, makt!

Text: Love Simonsson

Mentorskaps-projekt

för studenter på juristlinjen

"Det var självklart fantastiskt att vi fann ett sådant stort intresse även bland yrkesverksamma jurister och vi började förstå att vår idé var efterlängtad från flera håll."

Vi är säkert många studenter vid Juristlinjen som önskar att det fanns mer kontakt med yrkeslivet under våra (minst) 4,5 år ute på Frescati, för att vi bättre ska kunna förbereda oss på livet som jurister. Förutom lite kontakt med advokater, domare och andra jurister i undervisningen känns livet på universitetet för det mesta mycket avlägset yrkeslivet. För att hjälpa de studenter som efterfrågar mer kontakt med yrkesverksamma jurister kom vi på idén att starta upp ett mentorskapsprojekt.

En mentor ska fungera som ett bollplank, men även en frågebesvarare. Mentorn ska lyssna, ge råd och i viss mån vägleda sin adept. Mentorn ska också bidra till att ge en inblick i yrkeslivet, kanske visa upp sin arbetsplats och ta med sin adept på förhandlingar. Idén till att starta upp projektet växte fram hos oss under våren, efter att vi själva under en längre tid hade letat efter något liknande att delta i. Då vi inte hittade något tilltalande alternativ kom vi fram till att vi skulle dra igång ett eget projekt. Efter att vi hade presenterat idén för Juridiska föreningens ordförande Paul Dali, som var mycket entusiastisk över vår idé, gick allt snabbt.

Vi planerade att vända oss till studenter på termin 5 och uppåt, och mot såväl manliga som kvinnliga studenter. Efter en intresseundersökning bland studenter på termin 4, 5 och 6, vilken visade att intresset till och med var större än vad vi själva hade trott, började vi leta upp mentorer. I vår undersökning hade vi efterfrågat vad studenterna skulle önska sig för mentor om de deltog i projektet vilket gjorde att vi visste på ett ungefär vad för slags mentorer vi sökte efter. Om det var något vi hade trott skulle var tidskrävande och svårt så var det att hitta mentorer. Men oj vad fel vi hade! Redan efter den första dagens sökande hade vi ca 10 mentorer och inom de kommande dagarna blev de bara fler och fler. Sedan började ryktet sprida sig om våra planer och snart hade vi även flera jurister som började kontakta oss för att de väldigt gärna ville ställa upp. Det var självklart fantastiskt att vi fann ett sådant stort intresse även bland yrkesverksamma jurister och vi började förstå att vår idé var efterlängtad från flera håll.

"Redan efter den första dagens sökande hade vi ca 10 mentorer och inom de kommande dagarna blev de bara fler och fler."

När terminen startade började vi göra reklam mot studenterna via olika forum, och intresseanmälningarna strömmade in. Vi började då matcha studenterna mot de jurister vi hade haft kontakt med. När studenterna sökte bad vi dem att beskriva vad de helst ville att deras mentor skulle arbeta med. Det var också det som blev utgångspunkten i matchningen. Vi har mentorer som jobbar med allt ifrån olika områden inom affärsjuridik på såväl stora som små byråer, som departementsjurister, humanjurister, åklagare, domare och jurister på olika organisationer. Den ursprungliga planen var att vi skulle para ihop 20 studenter med varsin mentor. Men med tanke på hur stort intresse det fanns hos såväl studenter som yrkesverksamma jurister slutade det med att vi hade 35 par och då hade vi ändå fått tacka nej till flera studenter.

Den 27 september startade vi så äntligen upp med en introduktionskväll hos vår samarbetspartner White & Case. En stor och förväntansfull skara på ca 60 studenter och yrkesverksamma jurister samlades för mingel, snittar och champagne men framförallt för en inspirerande föreläsning om mentorskap av Charlotta Wikström. Alla deltagare fick också varsitt exemplar av Charlottas bok ”Vinnande mentorskap”. Kvällen avslutades sedan med en stor middag på Café Opera.

Mentorskapsprojektet är planerat för läsåret 2007/2008. Projektets tyngdpunkt ligger på kontakten mellan mentorn och adepten. De väljer själva var, när och hur ofta de vill träffas, men vi rekommenderar att det sker ungefär en gång i månaden. Under året finns även ett antal studiebesök och andra ”nätverksaktiviteter” inplanerade för studenterna. Sedan kommer projektet att avslutas i slutet av vårterminen med en avslutningsfest för alla deltagare. Men för er som missade att anmäla er i år eller som inte fick en plats denna gång: håll ut – det finns redan planer inför nästa läsår!

Text: Cecilia Johansson

JURISTDAGARNA §07

Det har sagts att en bild säger mer än tusen ord. Men för att bespara oss själva besväret med att skriva dem och er att läsa dem, har vi valt att summera årets arbetsmarknadsmässa med de bilder ni kan se här intill.

Juristdagarna 2007 var på alla sätt en succé; rekordmånga 52 utställare, en bra bit över två tusen besökare och 250 sittande gäster på den avslutande festen gjorde sammantaget årets mässa till den största hittills! Juristdagarna befäster därmed sin position som Sveriges mest välbesökta arbetsmarknadsmässa för juriststudenter.

Ett stort tack riktas till våra utställare, mässvärdar och besökande studenter för att ni gjorde mässan och den avslutande festen möjlig!

Text:
Joel Laack & Karolina Gripenlind
Marknadssekreterare 2007

Foto: Paul Hamberg

Den svenska regeringen

Beatrice Ask

Med skarp ton mot buset

- Att jag är politiker och inte jurist i botten kan göra att jag får en ödmjuk attityd till departementspersonalen. Samtidigt är jag envis som synden!

Så sa justitieminister Beatrice Ask när hon den 27 september 2007, som en del av JF:s 100-årsfirande, höll talarpub på Juristernas hus under rubriken ”Politiska prioriteringar inom det juridiska området”. Efter föredraget fick Iusbäraren en pratstund med henne.

Som ickejurist, anser du att det finns något i din bakgrund och tidigare verksamhet som du har haft särskild nytta av som justitieminister?

Jag har suttit 12 år i riksdagen. Därmed har jag känsla för att lagar måste gå att förklara så att vanligt folk begriper, men också att lagar faktiskt kan ändras. Jag tror också jag har stor nytta av att ha arbetat mycket med utbildningsfrågor. Mycket av brottsbekämpningen handlar om pedagogik och gränssättning, inte minst att lära barn och ungdomar rätt och fel tidigt i livet. Men det jag har mest nytta av tror jag är att jag tycker mycket om människor. Det finns en myt om rättsväsendets instanser som tråkiga, byråkratiska och kalla. I själva verket handlar det ju framför allt om respekten för den enskilda människan.

Kan du berätta lite om din arbetsplats?

Justitiedepartementet är ett av de största departementen. Eller, som min statssekreterare beskrev det efter någon vecka, en ”juridisk gottebutik”. Vårt ansvarsområde omfattar hela rättsväsendet – polis, kriminalvård, lagstiftning, civilrätt, associationsrätt, boendelagstiftning, grundlagsfrågor, you name it. Vi är också konsulter till alla andra departement i lagtekniska frågor och granskar att de följer konstitutionen och beredningsrutinerna. Det är ganska stor omsättning på personal. Många kommer t.ex. från domstolsväsendet och går sedan tillbaka dit, och medelåldern på de anställda är under femtio år. Det är en väldigt rolig arbetsplats. Rättsfrågorna får också en allt större roll inom EU, och snart är Sverige ordförandeland.

Vad gör alliansregeringen för att förbättra rättssamhället?

Den här regeringen har gjort den största satsningen i modern tid på rättsväsendet, med 1,5 miljarder kronor på ett bräde. Huvuddelen, 870 miljoner, går till polisens verksamhet. Vi ställer hårda krav på mottagande myndigheter att kunna påvisa resultat. Medborgarens frihet och trygghet ska öka. Vi vill motverka en utveckling där människor accepterar alltmer brottslighet och t.ex. inte vågar gå ut på kvällen eller, i extrema fall, till och med måste leva gömda eller med skyddad identitet. Här har vi tagit intryck av lyckade utfall av nolltolerans bl.a. i New York, där brottsligheten i samtliga kategorier har sjunkit elva år i rad utan att antalet intagna på anstalt har ökat. Lika viktigt är givetvis att samverka mellan departementen för att motverka utanförskap, segregation och arbetslöshet, dvs. faktorer som kan ha betydelse för rekryteringen till brottslighet. Även när det gäller t.ex. att bekämpa människohandel är det bättre att jobba överskridande än att tillämpa ”stuprörsmodellen”.

Justitiekanslern (JK) tror att det sitter felaktigt dömda i svenska fängelser. Vad tror du om det, och hur kan vi i så fall förebygga att det händer?

Man kan inte utesluta att där sitter en och annan som är felaktigt dömd. Det kan man nog aldrig göra. Det arbete som JK har bedrivit här är viktigt, även om det har ifrågasatts om hans underlag var tillräckligt. Vi måste hela tiden vara vaksamma och utvärdera domstolarnas arbete. Det krävs tydliga rättssäkerhetsgarantier, hög kvalitet på utredningarna, stor noggrannhet i brottmålsprocessens samtliga led och att utredningarna får ta den tid som krävs. Som jag sa när jag var på Polisförbundets representantskap är det viktigt med rätt förstaåtgärder. Görs det fel i början kan det få konsekvenser längre fram. Den nya DNA-tekniken öppnar möjligheter men löser inte alla problem. Ett skrämmande exempel från Finland, som den finska justitieministern berättat för mig, gäller två personer som dömdes för ett mycket allvarligt brott, varav den ena till och med hann dö i fängelset. Den viktigaste bevisningen var DNA-avtryck på en regnrock. Långt senare visade det sig att det DNA som härrörde från de dömda männen hade avsatts på regnrocken i ett helt annat sammanhang och regnrocken först därefter använts av några andra i ett brott. Den nya tekniken befriar oss inte från att noggrant analysera underlaget och diskutera dess juridiska aspekter. Vi behöver diskutera frågor om ”second opinion” och kvalitetskontroll.

Straffskalorna för bl. a. mord har diskuterats en del. Hur ser du på det?

HD har ju fastslagit att livstids fängelse inte är normalstraffet för mord. Då är det ett problem att det inte finns någonting mellan 10 år och livstid, och med avräkning för den villkorliga frigivningen är straffet för ett “normalmord” därmed 5-7 år. Här måste det sändas tydligare signaler som överensstämmer bättre med det allmänna rättsmedvetandet. I grova kriminella kretsar är mord en merit, och det är inte ovanligt att de betalar och försörjer familjer till medlemmar som sitter inne. När det gäller

”Mycket av brottsbekämpningen handlar om pedagogik och gränssättning, inte minst att lära barn och ungdomar rätt och fel tidigt i livet.”

"Jag är bekymrad över att media avkunnar domar innan domstolen har gjort det."

påföljder för brottsligheten överlag vill vi också utveckla bra alternativ till fängelse. Det har inte hänt så mycket på detta område sedan den elektroniska fotbojan infördes under den förra moderata justitieministern Gun Hellsvik.

Sexualbrott är en het fråga nu. Hur ser du på "Stureplansdebatten"?

Jag är bekymrad över att media avkunnar domar innan domstolen har gjort det. Det kan göra att människor döms på förhand, men också att den muntliga bevisningen försämras. Samtidigt ska vi ju ta till oss den ökade kunskapen om sexualbrott. Jag skulle vilja se fler kloka jurister i denna diskussion och att domstolarna blir bättre på att formulera sina domskäl så att det framgår hur de har resonerat. Jag tycker också att man måste fundera mer över hur människor, och inte minst brottsoffer, uppfattar de frågor som ställs i rättssalen. Rättsväsendet måste kunna präglas av god social kompetens utan att det undergräver rättssäkerheten.

Sexualbrott är också aktuella genom frågan om man i fängelset skall kunna förbjuda t.ex. sexbrottslingar att titta på porr?

Jag har lagt ett förslag som innebär att kriminalvården i vissa fall ska få begränsa innehav av visst material som kan skada behandlingen eller den allmänna säkerheten. Redan idag är huvudprincipen att anstalten ska tillhandahålla det som den intagne behöver. Möjligheten att fylla ut med t.ex. egna möbler är begränsade. Vi vill dock givetvis uppmuntra de intagna att följa med i nyheter och läsa böcker. Det aktuella förslaget om särskild möjlighet till restriktioner tar sikte på fall där t.ex. en sexualbrottsling är insnöad på vissa perversiteter, eller en våldsbrottsling är väldigt fixerad vid

"... det krävs också att vi använder våra fri- och rättigheter med gott omdöme och respekt för andra människor och kulturer."

t. ex. vapentidskrifter. Om den intagne får använda sin vakna tid i fängelser till att frossa i sådant han är fixerad vid så skadas rehabiliteringen både hos honom och hos hans medfångar. Då måste kriminalvården få säga ifrån, men reglerna för detta är oklara idag. Jag besökte en anstalt där en man på drygt 20 år, dömd för bl.a. rån, fått komma till en motivationsavdelning efter att ha skött sig ganska bra på anstalten i ett och ett halvt år. Han satt nu hela dagarna och spelade ett dataspel där man skjuter poliser. Ni må kalla mig gammalmodig men jag tycker inte att det är acceptabelt. På samma anstalt saknades alternativ som t.ex. musikanläggning, konst och tidskriftbibliotek. Det är inte human kriminalvård.

Vad tycker du om det i en statlig utredning nyligen framförda förslaget att lägga ner Ekobrottsmyndigheten (EBM)?

Det är en väldigt viktig uppgift att bekämpa ekonomisk brottslighet. Den här brottstypen riskerar för det första att skada tilltron till näringsliv och företagande och utgör för det andra ofta led i grov, organiserad brottslighet. Bekämpningen av ekobrott kräver gedigen spetskompetens. Vid en samlad bedömning av utredningen och av remissinstansernas svar framkom det inte tillräckligt tungt vägande skäl att lägga ner EBM. Min ambition de närmaste åren är att ekobrottsbekämpningen ska utvecklas. Alla berörda myndigheter, som EBM, Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten, bör gemensamt lösa de samordningsfrågor som det förutsätter. Samtidigt ska EBM med sin särskilda kompetens överväga frågan hur myndigheten bättre än hittills ska kunna stödja åklagarna och de

regionala polismyndigheterna i arbetet med så kallad blandbrottslighet.

Gällande frågan om privata fängelser skall tillåtas har det i media framställts som om alliansen är oenig. Stämmer det?

Nej, vi är inte oeniga. Redan idag köper kriminalvården tjänster av privata företag, bl.a. behandling och utbildning, och vi vill kunna utveckla detta där det fungerar. Vi har studerat privata alternativ inom fängvården i bl.a. Storbritannien och där finns vissa imponerande resultat när det gäller human kriminalvård, behandling och effektivitet. Samtidigt är regeringen helt överens om att ansvaret för myndighetsutövningen ska ligga kvar hos det offentliga.

Kan du, i ljuset av regeringens FRA-förslag, säga något om konflikten mellan samhällets behov av brottsbekämpning och den enskildes integritet?

FRA-förslaget, som främst ligger under Försvarsdepartementet, innebär att man ska kunna avlyssna i kabel och inte bara i luften. Jag tycker att det har gjorts en rimlig avvägning mellan underrättelsebehovet för rikets säkerhet och den personliga integriteten. Kritiken som framförts mot förslaget ska dock tas på allvar. Man får inte ta lättvindigt på integritetsaspekter. Nästan alla typer av brottsbekämpning innebär ett ingrepp i någons personliga integritet och avvägningen måste göras noggrant. Ett exempel är buggning,

"Det aktuella förslaget om särskild möjlighet till restriktioner tar sikte på fall där t.ex. en sexualbrottsling är insnöad på vissa perversiteter, eller en våldsbrottsling är väldigt fixerad vid t.ex. vapentidskrifter."

där vi måste tillföra rättssäkerhetskriterier som delvis brast i den förra regeringens förslag. Vi arbetar nu med att skapa en säkerhets- och integritetsskyddsnämnd som ska ha till uppgift att behandla just den här typen av frågor.

En annan konflikt som diskuteras står mellan å ena sidan viljan hos arbetsgivare att se de arbetssökandes belastningsregister, och å andra sidan möjligheten för den som suttit av sitt straff att komma tillbaka till arbetslivet?

Jag har skickat ett förslag till lagrådet om att uppgifter om åtalsunderlåtelse för brott, som någon begått innan han fyllde 18 år, ska strykas ur belastningsregistret efter tre år istället för efter tio. Det är inte rimligt att en enstaka ungdomssynd ska följa med den dömde så länge som det gör idag. Det är en annan sak om man fortsätter begå brott. Min grundinställning är att det idag finns en övertro till att kontrollera människor genom belastningsregister. Då undergräver man principen att den som avtjänat sitt straff också har sonat sitt brott.

För att övergå till familjerätten, så har det nya förslaget om ”bestämmandeförälder” fått en del kritik från bl.a. fadersrättsorganisationer. Hur ser du på det?

Det förslaget, som ligger ute på remiss nu, tar sikte på fall där föräldrarna inte kan enas i viktiga frågor. Tanken är att en förälder lättare ska kunna fatta beslut om barnets sjukvård, skola och några få andra viktiga områden fastän föräldrarna är oense. Föräldrars oenighet drabbar ibland barnen hårt och barnen kan bli slagträ mellan de vuxnas konflikter. Det finns fall där barn inte fått sjukvård i tid för att föräldrarna träter. Med det nya förslaget

"Redan idag köper kriminalvården tjänster av privata företag, bl.a. behandling och utbildning, och vi vill kunna utveckla det där det fungerar."

kan domstolen anförtro åt den ena föräldern att bestämma i en viss fråga utan att vidta en så drastisk åtgärd som att riva upp den gemensamma vårdnaden. Jag tycker det är positivt. Men jag ska givetvis lyssna noga på vad remissinstanserna säger.

Avslutningsvis, hur ser du på diskussionen om tryckfriheten i ljuset av reaktionerna mot Lars Vilks bild på Muhammed som rondellhund?

Det behövs mer debatt kring frågan, och på departementet har vi bl.a. tagit initiativ till ett seminarium. Yttrandefriheten måste försvaras bättre, särskilt när det blåser som hårdast. Men det krävs också att vi använder våra fri- och rättigheter med gott omdöme och respekt för andra människor och kulturer. Det behöver också sägas.

Text: Fredrik Bergman, Cecilia Lagersvärd och David Munck
Foto: Paul Hamberg

Möjligheten att påverka

Vad är egentligen makt? Och hur ser juristrollen ut i förhållande till maktbegreppet? Dessa frågor är av central betydelse både i samhället i stort och för den enskilde juristen. Frågorna är intimt sammankopplade och måste därför besvaras i tur och ordning.

Då begreppet makt är relativt, torde det finnas lika många definitioner som det finns blåbär i skogen. För mig personligen innebär begreppet makt möjligheten att påverka. De sätt på vilka makt kan ta sig uttryck varierar stort. Makt kan bygga på våld eller rädsla för någon annan. Sådan makt tenderar ofta att bli snedvriden och få ogynnsamma konsekvenser för dem mot vilka den utövas. En annan typ av makt är den man får genom vissa auktoritetsroller, t.ex. genom olika chefspositioner. En tredje typ av makt är den man kan få genom att besitta större kunskap än andra. Alla vet vi hur det känns att gå till doktorn för att få kunskap om de krämpor som plågar oss. Doktorns ord är för många lag, och de flesta följer med största noggrannhet den ordination de fått. ”Kom jag ihåg att smörja in mig med salvan var tolfte timme?” ”Har jag tagit min medicin tre gånger idag?” Talesättet ”kunskap är makt” är således i allra högsta grad en realitet. Den fjärde, och sista typen av makt kallas för referentiell, eller karismatisk, makt. Detta är i mina och många andras ögon den ädlaste typen av makt. Denna typ av makt grundar sig nämligen allenast i ens person. Makten bygger på andra människors beundran och vilja att identifiera sig med vissa personer och är därför helt frivillig. Och visst borde väl makt som baseras på frivillighet vara bäst?

Ett nutida exempel på hur fel det kan bli när makten grundar sig på våld är de ”frisyrlagar” som tidigare i år infördes i Nordkorea. Landets diktator, Kim Jong II har bestämt att bara fem frisyrer tillåts för de nordkoreanska männen. Frisyrerna får inte vara kortare än en och inte längre än fem centimeter. Håret skall dessutom trimmas var femtonde dag. Män över 50 år får lov att ha sju centimeter långt hår men bara om hårmanen används för att dölja tunnhårighet. Diktatorn själv, med sitt bakåtkammade hårsvall, omfattas självklart inte av dessa regler då han inte är en man av folket. Vi kan väl alla enas om att dessa bisarra regler utgör maktmissbruk i sin renaste form.

Som motpol till denna maktanvändningens baksida förtjänar 15-årige Anton Abeles initiativ mot gatuvåldet att omnämnas eftersom det utgör ett gott exempel på den makt att påverka andra en enskild individ har. I skrivande stund har över 121 000 människor gått med i Abeles facebook-grupp helt frivilligt. Antons intitiativ har således påverkat en stor grupp människor som i sin tur hoppas kunna påverka hela samhällets syn på våld bland ungdomar. Som ytterligare bekräftelse på den stora betydelse Anton Abeles arbete har belönades hans arbete med MTV:s ”free your mind-award” på årets europeiska MTV-gala i november.

Juristens makt finner man oftast någonstans mellan dessa två motpoler. Oftast kommer den att grunda sig på det ämbete man innehar i kombination med den expertkunskap man besitter. Oavsett vilken juristroll man har i samhället så kommer man att ha förmågan att påverka andra. Domaren sliter tvister och avgör huruvida någon begått en straffbar handling, åklagaren och advokaten försöker hjälpa enskilda att påverka hur domaren skall döma, myndighetsjuristen fattar beslut om enskildas rättigheter och skyldigheter och bolagsjuristen påverkar hur företag skall agera. Listan kan göras oändligt lång. Poängen är den, att vi kommer alla som jurister ha förmånen att påverka, och detta oavsett om vi vill eller inte. Glöm därför inte bort vilket ansvar, och vilken möjlighet du som jurist har att påverka i samhället; detta helt oberoende av titel eller lön.

Slutsatsen blir att makt finns tillgänglig för alla och den stora skillnaden ligger i på vilken grund vi gör anspråk på den. Immanuel Kant lär en gång ha sagt: ”I maktens väsen ligger också missbruket av den”. Genom att medvetandegöra faktumet att vi faktiskt har makt att påverka andra och komma till insikt om grunden för densamma kan vi se till att makten används på rätt sätt. Jag har nämligen ingen lust att klippa mig…

Text: Eric Janson

"Poängen är den, att vi kommer alla som jurister ha förmånen att påverka, och detta oavsett om vi vill eller inte."

"visst borde väl makt som baseras på frivillighet vara bäst?"

PRAKTISK EUROPAPROCESS

- en kort stund av livet som handlar om att fullständigt ge sig hän

”Praktisk Europaprocess; vad är det egentligen?” undrade jag när jag läste om kursen på juridiska institutionens hemsida. En gnista nyfikenhet tändes vid ord som ”talanger i analytisk förmåga” och att ”muntligt plädera inför några av Europas högsta domare”!

Det ena ledde till det andra vilket innebär att jag var med på informationsträffen, sökte till advokatklubbarna i Stockholm och lyckades bli invald i den klubb jag hade fattat mest tycke för. När ansökningsförfarandet var avklarat var det dags att träffa laget, de andra sökandena som blivit invalda i samma klubb som jag själv. Jag kände ingen av dem sen tidigare så det var spännande. Klubben ordnade så att vi fick umgås lite innan kursen började men laget tog också egna sådana initiativ; bland annat hade vi ”pannkakskalas”. Redan här, innan kursen hade börjat, fanns faktiskt ett svar på min fråga, Praktisk Europaprocess handlar om att ha roligt på vägen mot målet!

När kursen väl tog vid skedde det i form av ett par introduktionsdagar i professor Ove Brings, advokat Percy Bratts och advokat Jan Södergrens regi. Alla tre lag i Stockholm och även laget från Uppsala fick en översiktlig genomgång av Europakonventionen och mänskliga rättigheter. Introduktionen inkluderade också ett givande besök på Utrikesdepartementet med en föreläsning av rättschefen Carl-Henrik Ehrencrona. Även om många andra säkert tänkt mer på den saken tidigare blev det då helt klart för mig att Praktisk Europaprocess handlar om mänskliga rättigheter. Det var också då jag insåg värdet av de ideellt engagerade advokatbyråer och jurister som hjälper till att hålla en så hög standard på kursen; mänskliga rättigheter är annars underrepresenterat på juristutbildningen.

Efter introduktionsdagarna släpptes händelseförloppet och tävlingen startade. Vi hade fyra veckor på oss att lagvis producera två inlagor där vi förde den klagandes talan i den ena och försvarade staten i den andra. Vi fick därför dela upp oss inom lagen i en klagandesida och en svarandesida

> ”nu skulle vi plädera i Svea Hovrätt inför några av Europas och Nordens högsta domare”

som hela tiden jobbade jämsides. Vi läste och vi skrev. På det vi skrev fick vi konstruktiv kritik från våra seniorer, d.v.s. före detta tävlande i kursen. De lärde oss hur man författar inlagor och skriftligen gör sig förstådd. Men det var hela tiden lagets uppgift att stå för det materiella innehållet och argumentationen. Den här perioden var tidskrävande och lagandan utsattes för eldprov i och med den stress som alla upplevde. Samtidigt var det just det som var själva tjusningen! När jag var som tröttast var det tanken på mitt lag som fick mig att kämpa på, tanken på att jag kämpar för någon mer än mig själv. I och med att vi alla jobbade så tätt ihop och så hårt - till hundra procent och lite till - kom vi varandra väldigt nära. Nästa svar på min fråga var alltså att Praktisk Europaprocess handlar om laganda, tilltro och att tillsammans lösa svåra juridiska problem.

Pläderingsperioden var å andra sidan något helt annat. Inte tidsmässigt, även denna del krävde sitt, men inte på samma sätt. Nu var det dags att lära sig göra något helt nytt, att muntligen övertyga andra att tro på vår sak. Jag lärde mig att det fanns många saker som påverkar en argumentation förutom det materiella innehållet; kroppshållning, röstläge, ögonkontakt och allt annat kroppsspråk som betraktaren ser men som man själv inte alltid tänker på. Jag lärde mig att våga bli uttittad – ibland till och med ignorerad – och jag lärde mig att våga vara i centrum för all uppmärksamhet och utnyttja den. Det var då jag insåg att Praktisk Europaprocess också handlar om att fullständigt våga ge sig hän!

Med sex veckors pläderingsövningar i ryggen var det dags för finalmomentet – att plädera inför Europadomstolens domare och domare från de nordiska ländernas högsta domstolar. Dagen innan pläderingsmomenten fick vi tillfälle att träffa de andra tolv lagen från

> ”När jag var som tröttast var det tanken på mitt lag som fick mig att kämpa på, tanken på att jag kämpar för någon mer än mig själv.”

hela Norden. Praktisk Europaprocess är en kurs där alla deltagare är intresserade av kursen och ämnet vilket gör det väldigt lätt att utveckla kontakter. Dagen (och natten) gick i alla fall väldigt fort och helt plötsligt var det dags! Nu skulle vi plädera i Svea Hovrätt inför några av Europas och Nordens högsta domare och innan vi visste ordet av var det dags för mig och mitt lag att göra det. Jag hade aldrig varit så nervös någonsin tidigare men jag hade aldrig heller upplevt tillfredsställelsen av att kunna ett ämne eller ett manus så ingående! Jag vågade äga domarnas och åhörarnas uppmärksamhet och det gäller också för mina lagkamrater. Vi är stolta över oss själva och varandra, för det är också vad Praktisk Europaprocess handlar om. En annan viktig lärdom var att det inte finns något facit till vad som är ”rätt” eller ”fel” och att det är ett faktum i det verkliga livet. Allt handlar om att göra sitt bästa, att tro på sig själv och ge allt – både för sin egen och för lagets skull.

På kvällen efter den första tävlingsdagen hölls den traditionella banketten. I ett svep hade alla förvandlats från nervösa tävlanden till avslappnade, glada och vackert uppklädda damer och herrar som tillsammans fick avnjuta god mat och dryck, ljuva musikstycken och trevligt sällskap. Ja, vi fick helt enkelt bli ordentligt bortskämda och dansa hela natten lång!

Praktisk Europaprocess, vad är det egentligen? Det är mer än en kurs bland alla andra på juristlinjen. Det är mer än att lära sig processa i Europadomstolen. Det är ett tillfälle till personlig utveckling som juriststudenterna inte får missa. Det är en kort stund av livet som handlar om att fullständigt ge sig hän. Det är något som ger vänner och kontakter för livet och det handlar om att ha roligt!

Text: Linda Wallin, Tävlande 2007 Club Södermark

Juristen som maktfaktor

Så kan då jag och mina kursare lägga ytterligare en kurs till handlingarna, rättshistoria. Där har vi fått lära oss om hur juridiken, den juridiska metoden och framför allt synen på juridiken utvecklats under tvåtusen år, med fokus på de senaste tvåhundra dito.

Det börjar med grekiska filosofer som för att förstå ekens inre väsen sitter och iakttar hur en ek utvecklar sig under sexhundra år från ekollon till död ek (!?). Detta för att förstå rättens inre väsen, naturrätten, och hur den förhåller sig till rättens uttryck, dvs. gällande rätt, i rättshistorian benämnt som den positiva rätten. Vidare har vi fått lära oss hur Historiska skolan under 1800-talet såg rättssystemet som en del av samhället där samhällsutvecklingen med politik, ekonomi, kultur och religion interagerar med rättsutvecklingen och är det som tillsammans med rättsvetenskapen skapar innehållet i gällande rätt.

Och visst är det väl så; juridiken är ingen disciplin som befinner sig i en egen sfär frikopplad från samhällets alla göranden och skeenden med lagbok och ålderdomlig juridisk facklitteratur som enda arbetsverktyg, utan juridiken är i hög grad en del av samhället, och fyller där en mycket central funktion. Tyvärr verkar dock icke-jurister alltför ofta just tycka att juristerna lever i sin egen värld och har sitt eget språk och sitt eget tänkande, och att de därför inte är förmögna att döma rätt i till exempel våldtäktsmål.

Man frågar sig då hur detta hänger ihop och vilken funktion juridiken egentligen har? Så länge allt flyter på i samhället och alla är glada och nöjda så behövs egentligen inte juridiken men när det uppstår en konflikt så blir det juridikens, eller snarare juristernas, uppgift att lösa konflikten.

"Kan man då betrakta denna grupp som en samling maktgalna individer och kan det rent av vara så att maktgalenskap är ett gemensamt drag hos alla jurister."

Vi har så att säga mandat, för att inte gå så långt som att säga monopol på, att utöva konfliktlösning. Resultatet av detta vårt utövande leder till att individer måste rätta sig efter detta, till exempel måste en förlorande part i ett tvistemål underkasta sig juristens beslut. Och gör han inte det kan konfliktlösningen ytterst ta sig våldsamma uttryck genom kvarstad och utmätning. Ytterligare exempel på effekter av det våldsammare slaget är husrannsakan och häktning vid misstanke om brottslighet. Det faktum att juristens arbete verkar bestämmande på andra människor tror jag skapar en känsla hos gemene man att juristen befinner sig ett skikt ovanför ”vanligt folk” i det hierarkiska systemet.

Men då är frågan om detta stämmer, eller om juristen bara är lagstiftarens tjänare som endast gör det den blivit tillsagd och att den egentliga makten ligger någon annanstans? I grunden är det naturligtvis folket, genom riksdagen, som har makten genom lagstiftandet, men det är ju sedan juristen som skall tillämpa lagarna och detta kan nära nog aldrig göras utan att juristen sätter sin personliga prägel på både bedömning och motivering. Jurister är människor och trots, eller möjligen tack vare, att de följer lagar och andra regler vid sin tillämpning så finns det nästan alltid ett utrymme för en egen självständig bedömning. Man känner ofta ”i stortån” hur något skall vara och man kan inte sällan tänja på reglerna med hjälp av vass argumentation.

I det sammanhanget är juristen en maktfaktor i samhället av inte obetydligt slag; domaren med makt att döma i det enskilda fallet med enorm verkan för de individer som berörs, åklagaren med makt att åtala och besluta om anhållande och andra tvångsåtgärder, kronofogden med makt att

"Vi har så att säga mandat, för att inte gå så långt som att säga monopol på, att utöva konfliktlösning."

utmäta, advokater och bolagsjurister med makt att genom ett nyansrikt språk påverka både enskilda och domstolar i olika riktningar och därmed också rättsutvecklingen samt doktorerna och professorerna med makt att dels skapa juridisk doktrin, som är en av våra viktigaste rättskällor, och dels i rådgivande funktion påverka lagstiftaren i dennes arbete med utformningen av nya lagar.

Jag undrar då av vilka skäl man väljer att läsa juristlinjen och om just denna maktfaktor kan vara ett av dem? Det finns kanske lika många skäl som det finns juriststuderanden men ett skulle vara att man inte anser sig klara av matematik och siffror och därför inte väljer ekonomlinjen, fast detta är ju en uteslutningsmetod och den förutsätter att det bara finns ekonomlinjen och juristlinjen att välja på inom utbildningsväsendet. Ytterligare skäl är att man vill få ett intressant jobb efter utbildningen där man kan få ägna sig åt konfliktlösning inom ett eller flera områden som man finner intressant. Eftersom konfliktlösning kan uppstå var som helst i samhället och denna kräver att man tränger in i de förhållanden som råder där konflikt uppstått så måste man lära sig lite av det mesta om det som sker i världen för att kunna applicera konfliktlösningen på aktuellt område. Detta sker under hela juristens yrkesliv och det är inte så många yrkesval som ger den möjligheten.

Men det finns nog också de som funnit de tidigare nämnda juristyrkena attraktiva, möjligen just eftersom dessa ger den makt som jag beskrivit. Kan man då betrakta denna grupp som en samling maktgalna individer och kan det rent av vara så att maktgalenskap är ett gemensamt drag hos alla jurister. Jag tror inte det. Det finns nog de som vill utnyttja juristrollen och dess yrkestitel som ett medel att få utöva makt och för att ”nypa” en samhällsposition men för de allra flesta handlar det nog mest om att få utnyttja sin kreativitet och intellektuella förmåga för att lösa inte sällan kniviga problem mellan individer eller mellan stat och individ - för att inte nämna folkrättsjuristen, som också löser problem stater emellan. Och man måste ha i medvetande att med makten följer ett tungt ansvar som läggs på juristens axlar. Skulle vi göra fel så kan detta få enorma skadeverkningar för enskilda, så vi måste verkligen göra vårt yttersta, inte bara genom att göra rätt, utan också genom att tänka rätt. Gör vi inte det så kommer det förtroende för juristkåren som ändå finns att urholkas och det är knappast önskvärt.

Ytterligare en aspekt som jag tror inspirerar, förutom ett bra löneläge, är juristens möjlighet att påverka och förändra samhället i önskad riktning. Lagarna styrs av samhällslivet men förhållandet är också det motsatta; samhällslivet styrs av lagarna så genom att påverka och förändra lagarna påverkar och förändrar man samhället. Då det är juristen som hanterar lagarna och ofta intar en samhällsposition och ett anseende som inte är alla förunnat så kan denne ofta med lätthet ta sig till den plattform där man kan föra ut sitt budskap och göra sin röst hörd och kan genom det vara med och påverka samhällsutvecklingen.

Många menar att pengar är makt därför att man kan köpa det man vill och därmed kontrollera det man vill, och att makten i samhället därför skulle ligga hos kapitalägaren eller i vissa fall hos kapitalförvaltaren. Men med pengar får du i bästa fall bara äganderätten till materiella ting och hur stor förmögenhet du än besitter så kan du för det mesta inte i dagens Sverige utöva makt genom den med mindre än att du har ”de rätta värderingarna” eller är ”politiskt korrekt”. Som väl är så har vi inte i Sverige någon maffia värd namnet även om vissa gör gällande att kriminella gäng skulle utgöra en sådan. Jag förstår om gängen kan verka skrämmande i vissa situationer men det vore att gå för långt att på den grunden tillerkänna dem makt. Det är väl dock rimligt att anta att en ägare av ett företag med flera tusen anställda får en viss auktoritet i samhällsdebatten när det till exempel gäller företagandets villkor.

Om jag nu skriver om makt så får jag naturligtvis inte heller glömma att nämna den ”tredje statsmakten”; media eller, uttryckt som yrkeskår, journalisten. Dennes viktigaste uppgift, vid sidan om ren nyhetsrapportering, är att granska samhället i allmänhet och makthavarna i synnerhet. Genomslagskraften är naturligtvis enorm eftersom journalisten, i ännu högre grad än juristen, agerar från tidigare berörd plattform, så kanske SVT:s Janne Josefsson genom sitt reportage om rasism i moderata valstugor gjorda så att sossarna vann riksdagsvalet 2002. Journalisten kan också många gånger anlägga ett väl personligt perspektiv på saker och ting och agera selektivt med ibland oerhörd effekt som följd. Men dennes makt är ändå begränsad till att presentera fakta och framföra åsikter och det är sedan oftast juristen som skall fatta eventuella beslut i efterdyningarna av journalistens arbete.

Avslutningsvis konstaterar jag därför att makten i samhället är fördelad på en mängd olika områden och yrkesgrupper som ofta interagerar. Av dessa har jag berört några av de viktigaste vilka utan inbördes ordning är politikern, kapitalägaren, journalisten och sist, men absolut inte minst, juristen.

Text: Torbjörn Marell

"Jag undrar då av vilka skäl man väljer att läsa juristlinjen och om just denna maktfaktor kan vara ett av dem?"

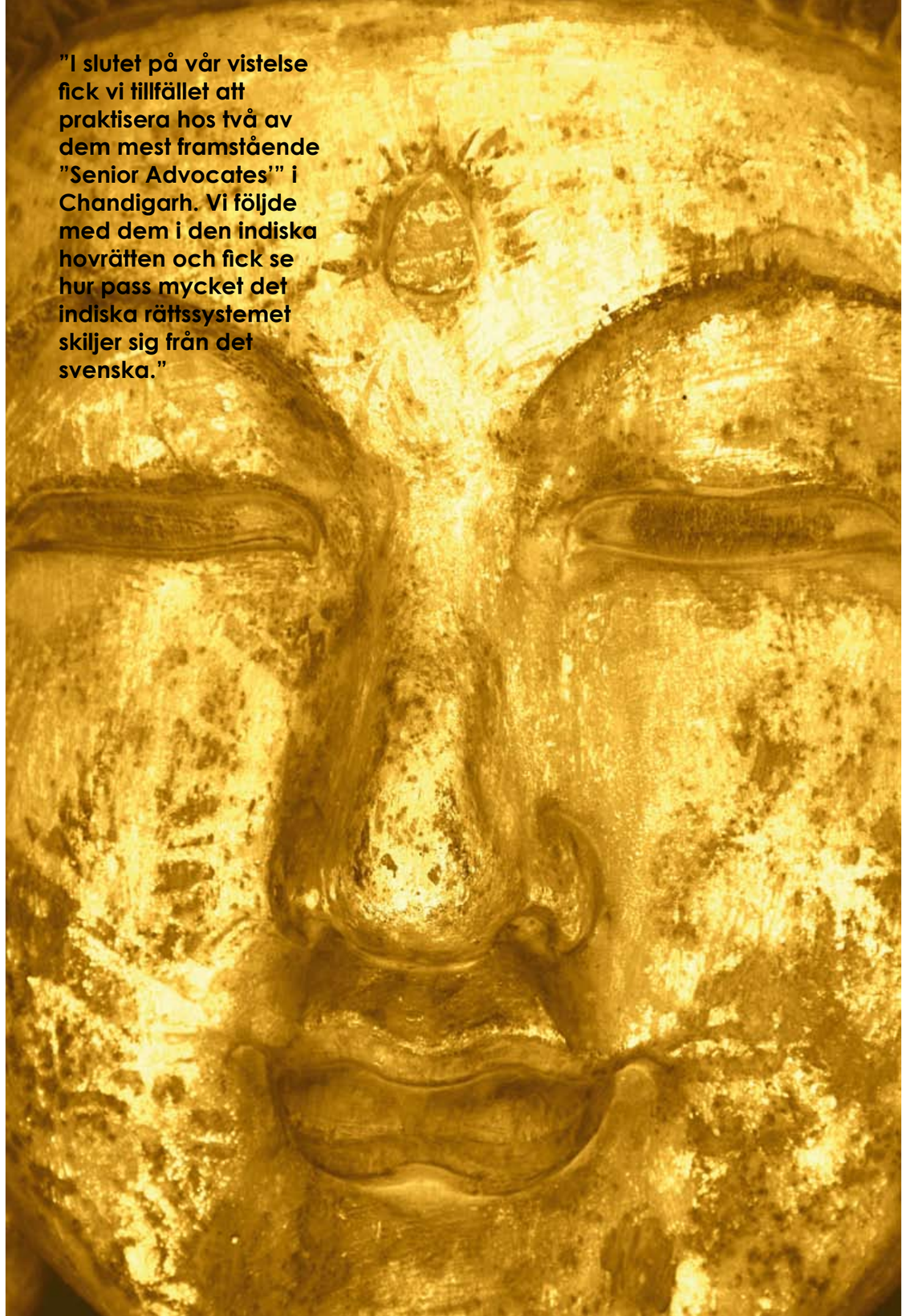

”I slutet på vår vistelse fick vi tillfället att praktisera hos två av dem mest framstående ”Senior Advocates’” i Chandigarh. Vi följde med dem i den indiska hovrätten och fick se hur pass mycket det indiska rättssystemet skiljer sig från det svenska.”

Ett äventyr i Indiens juristvärld

Jag var en av tre stycken studenter som fick möjlighe-ten att åka till Indien med ELSA (The European Law Students’ Association) Stockholm under september. Det var intensiva veckor fyllda av ett akademiskt pro-gram på universitet samt praktik på advokatbyrå. Samtidigt fick vi studenter bekanta oss med en helt ny och mångfacetterad kultur.

Den indiska kulturen uppfyllde mina förväntningar; det är ett land där kulturell förståelse och mångfald kommer till uttryck. Sida vid sida lever bland annat hinduer, sikher, muslimer, kristna och buddhister. Engelska är det dominerade affärsspråket och utbildningsspråket. Hindi är det språket som de flesta talar medan ytterligare 17 språk är sanktionerade som officiella. Det sägs dock att sammanlagt 325 språk existerar. Indien är till befolkningen världens näst största land och som svensk är det ofattbart att förstå att hela 1,1 miljarder befolkar landet. Överallt då man rör sig i Indien är det fullt av människor, bilar, cyklar, motorcyklar, kor, ljud, färger och kryddor. Den klassiska indiska musiken blandas ständigt med dofter av currygrytor och tutandet från bilar - dygnet runt, året runt.

Inom ramen för ELSA Stockholms verksamhet, företog vi för 9:e året i rad ett utbyte till Indien. Indienprojektet är ett utbytesprogram som ELSA:s lokalgrupp vid Stockholms universitet arrangerar i samarbete med systerorganisationen ALSA (Asian Law Students’ Association) vid Panjab University i staden Chandigarh i norra Indien. Utbytesprogrammet initierades 1998 av en juriststudent i Stockholm. Syftet med programmet är att bidra till den juridiska utbildningen och att erbjuda en möjlighet för juridikstuderande att öka kunskapen om, och förståelsen för, det andra landets rättssystem samt sociala och kulturella liv. Detta syfte uppnås genom att studenterna från respektive land vistas under en månads tid i det andra landet och där får möjligheten att studera juridik kombinerat med praktik på advokatbyrå samt besök på andra juridiska arbetsplatser och institutioner. Programmet är självklart även fyllt av en mängd sociala och kulturella aktiviteter för att introducera gästerna i sederna och vardagslivet i det mottagande landet.

Vi anlände sent på natten till huvudstaden Delhi och den trettiogradiga fuktiga värmen var på samma gång efterlängtad som överraskande. Vi var väldigt förväntansfulla inför de kommande veckorna i Indien. Ljudet från kalluftsfläkten, surret från fläktarna i taket och ljudet från metropolens gator var något ovant för mig den första natten. Efter en dags rundtur i Delhi flög vi till Chandigarh som skulle bli vårt hem för de kommande veckorna. Staden Chandigarh planerades av den ansedda schweiziske arkitekten Le Corbusier och byggdes av den indiska regeringen under 1950-talet. Det är en stad som bara består av betong och den är planenligt uppdelad i sektorer där cirka 1 miljon människor befolkar ytan. Staden är inte precis det man förväntar sig av Indien, utan är på många sätt ett himmelrike och en fristad från den annars undermåliga infrastrukturen utanför de större städerna.

Den första veckan tillbringade vi på juridiska institutionen vid universitet och vi fick delta på föreläsningar i straffrätt, jurisprudens, skatterätt, folkrätt, familjerätt och avtalsrätt. Vi fick svara på många frågor om hur respektive rättsområde såg ut i Sverige och hur vår utbildning var upplagd. De indiska studenterna och lärarna blev mest förvånade över att vi inte har en treårig kandidatexamen

"Sida vid sida lever bland annat hinduer, sikher, muslimer, kristna och buddhister."

och en tvåårig påbyggnad för en magister. I Indien krävs nämligen endast att du har läst i tre år för att kunna praktisera som advokat. Den indiska familjerätten skiljer sig till stora delar från den svenska då den inte är sekulariserad, medan straffrätten i mångt och mycket påminner om den svenska.
I slutet på vår vistelse fick vi tillfället att praktisera hos två av dem mest framstående ”Senior Advocates’” i Chandigarh. Vi följde med dem i den indiska hovrätten och fick se hur pass mycket det indiska rättssystemet skiljer sig från det svenska. Mest förvånansvärt var att domarna intar en mycket aktiv roll under rättegången och att processerna kan ta upp till femtio år i tre instanser. Varje part har sedan en uppsjö av jurister och alla i traditionsenlig uniform. Advokaterna tillbringar hela dagarna på hovrätten där man springer mellan rättssalarna då målen uppropas kort innan huvudförhandling. Vårt besök i Chandigarh uppmärksammades i pressen och televisionen. Vi fick fördelen att verkligen

”Mest förvånansvärt var att domarna intar en mycket aktiv roll under rättegången och att processerna kan ta upp till femtio år i tre instanser. Varje part har sedan en uppsjö av jurister och alla i traditionsenlig uniform.”

lära känna kulturen hemma hos studenter, professorer och andra statsanställda. På helgerna reste vi runt i området där vi bland annat besökte det förgyllda sikhtemplet i Ambritsar, närvarade på en militär ceremoni vid den pakistanska gränsen, besökte britternas forna sommarhuvudstad Shimla vid Himalayas fot och fick möjlighet att beskåda Taj Mahal, ett av världens underverk. Det indiska folket är otroligt gästvänligt och bjuder mycket på sig själva och sin kultur. Indien i sig är ett land som genomgår en enorm utveckling. Det är en demokrati med en stor och välutbildad befolkningsmassa som talar god engelska samtidigt som det är ett land med utbredd korruption och enorm fattigdom.

Text: Emil Akander

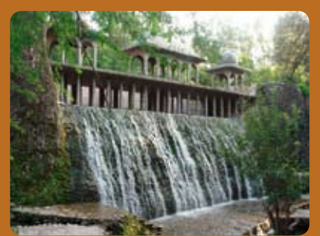

Vill du åka till Indien?

Indienprojektet är just nu i färd med det förberedande ar-betet för att kunna ta emot indiska studenter i början av vårterminen 2008. Självklart är det mycket som behöver göras för att kunna ge dem en så innehållsrik månad som möjligt och därför behöver vi all hjälp vi kan få med pla-nerandet och genomförandet av deras vistelse här! Själv-klart gäller att de som engagerar sig i att ta emot indierna har större chans att få åka på nästa utbyte då svenska stu-denter skall tillbringa en månad i norra Indien! Missa inte den här chansen, det är en upplevelse att minnas för livet!

Om det här låter intressant, kontakta oss på elsastockholm@elsasweden.org

Ovan från vänster: Jessica Tenggren, Daniel Öhvall, Elsa Arbrandt och Per Franke.
Nedan från vänster: Jouni Salmi, Elisa Heinonen, Daniel Ohlsson, Jens Bengtsson, Jane Wennerlund Ohlsson och Fredrika Skoog Eriksson.

Kan du tänka dig att börja på en affärsjuridisk byrå där du direkt får en ansvarsfull roll? Där du inte blir en i raden, utan en viktig kugge?

Då kan du börja här på Roschier. Här råder nybyggaranda. Vi vågar tänka om och skapa nytt. Du är med och bygger och formar din framtid. Och är värdefull från dag ett.

I Stockholm sitter vi i nya stora lokaler där Blasieholmen sticker ut i Östersjön, alldeles intill Nationalmuseum och Grand Hôtel.

Just Östersjöregionen är viktig för oss på Roschier. Det är vår hemmaplan och ett område vars förutsättningar och möjligheter vi verkligen känner. Det är här vi har våra klienter och det är här de gör sina affärer. Må det vara en affär mellan Stockholm och Helsingfors eller en mellan Stockholm och London; Östersjön är alltid närvarande i vår vardag. Vår karta har nålar i fem länder: egna kontor i Sverige och Finland samt samarbetspartners i Estland, Lettland och Litauen.

Ja, vi kommer att ställa höga krav på dig, men vi ger också mycket tillbaka i form av fortbildning inom vårt utbildningspro-gram (där vi bland annat samarbetar med University of Cambridge) och en kultur där mer erfarna kollegor ägnar mycket tid åt att handleda dig som är ny.

Vi expanderar snabbt och rekryterar löpande nya medarbetare. För dig som läser juridik kan vi erbjuda olika typer av anställnin-gar beroende på var i utbildningen du befinner dig. Besök www.roschierrecruitment.se för att få mer information.

Roschier – Värdefull affärsjuridik

ROSCHIER

Jakten på de 100 bästa juriststudenterna i Sverige

Alla framgångsrika företag har en gång startat med en god idé. Under mitten av nittiotalet föddes idén om att utveckla en metod för att hitta de mest produktiva akademikerna bland studenter som befann sig på högskolor runtom i landet. Tanken var att de 100 bästa akademikerna inom områdena ekonomi, teknik och juridik skulle tas fram genom ett väl genomtänkt antagningsförfarande till nätverket Nova 100. Planen genomfördes och många talangfulla människor väljs fortfarande ut bland den stora mängden sökande på grund av deras akademiska betyg, sitt affärsdriv och sin sociala förmåga.

Ordet nova betyder särskilt ljusstark stjärna vilket kännetecknar de studenter Nova 100 söker efter.
Nova 100s affärsidé är att göra företag mer talangfulla genom att se till att de attraherar, rekryterar och behåller stjärnor. Genom att ständigt underhålla relationerna med sina medlemmar erbjuder de det ledande talangnätverket för såväl toppstudenter som framgångsrika yrkesverksamma personer. Nova 100 fungerar idag inte bara som mötesplats för aktiva studenter och attraktiva företag. Det anordnas även bland annat exklusiva events, karriärcoachning och direktmöten med attraktiva arbetsgivare.

Det kan låta elitistiskt och inte minst osvenskt att enbart rekrytera stjärnor. Det är dock varken elitism eller snobbighet som jag möts av när jag träffar Nova100s VD Behrang Masoumi och HR-Konsulten Christian Ljungström på ett café i city.

Christian förklarar att då företaget startades, brottades man med just elitism-stämpeln. Många såg med skepsis på metoden att sålla ut stjärnor bland morgondagens akademiker. Han förklarar dock att det Nova 100 gör är samma sak som en arbetsgivare gör vid rekrytering. Det handlar till och med om att ge studenter en större chans att visa sina talanger i detta fall eftersom man tar hänsyn till ett större spektrum av kompetenser, och inte enbart betyg vilket ofta är fallet vid arbetsgivarens rekrytering. Affärskonceptet bygger på att samla drivna och talangfulla människor i ett positivt och levande nätverk som alla har en stor glädje och nytta av.

Behrang är snabb med att förklara att Nova 100 är först i sitt slag som den akademiska världens talangscouter. Varför skulle det vara accepterat att rekrytera talanger i idrottsvärlden men inte i den akademiska? Christian påpekar att då företag och studenter möts på Nova 100s evenemang, blir stämningen inte alls som på andra karriärmässor. Nova 100 har redan rivit murarna för samtal genom att alla studenter som är där har genomgått en antagningsprocess. Detta skiljer Nova 100 från andra rekryteringsföretag.

Medlemskap i Nova 100 innebär stora möjligheter inför studenternas framtida karriär. Som medlem erbjuds man exklusiva kontakter med Sveriges mest attraktiva arbetsgivare. Man får också möjlighet att nätverka bland andra talangfulla studenter och talanger som redan etablerat en framgångsrik position på arbetsmarknaden. Det är till och med möjligt att hitta investerare till påtänkta affärsidéer bland deltagarna på Nova 100s evenemang, något som Christian nämner har skett tidigare.

Allt detta låter naturligtvis fantastiskt men jag undrar genast hur Novorna egentligen väljs ut. Det låter ändå som en ganska svår uppgift att välja ut dessa stjärnor bland tusentals arbetstörstiga akademiker. Behrang förklarar att ett samspel mellan tre olika grupper av egenskaper har visat sig vara ett framgångskoncept. Vidare menar han att eftersom Nova 100 nu har funnits i tio år, har man kunnat utvärdera och utveckla uttagningsprocessen genom att studera de första Novornas utveckling i näringslivet. Urvalsprocessen

"först i sitt slag som den akademiska världens talangscouter"

"Ordet nova betyder särskilt ljusstark stjärna vilket kännetecknar de studenter som Nova 100 söker efter."

har utvecklats för att säkerställa att samtliga medlemmar innehar en kombination av hög social förmåga, stark drivkraft och goda akademiska meriter.

De tre egenskapstyperna som värderas är följande;
EQ (Emotional Quotient) - Social kompetens, mognad, interpersonella och kommunikativa egenskaper.
AQ (Academic Quotient) - Nivå på examen, betyg, stipendier och utmärkelser, uppsatser och examensarbeten.
BQ (Business Quotient) - Entreprenörskap, ledarskap, förtroendeuppdrag och projekterfarenhet.

Nova 100s urvalsmodell baseras på beteendevetenskapliga studier, empiri och vanlig maggropskänsla. Vi gör individuella bedömningar av samtliga kandidater utifrån hur stark kombinationen av de tre kriterierna är säger Christian. Genom kontinuerlig marknadsföring mot högskolor och universitet kombinerat med ett utbrett kontaktnät av

"Som medlem erbjuds du exklusiva kontakter med Sveriges mest attraktiva arbetsgivare."

ambassadörer och andra nyckelpersoner på skolorna säkerställer Nova 100 ett tillräckligt urval av kandidater med hög kvalitet. Årets Ex Nova 2007 blev Niklas Prager, VD för Pfizer Sverige. Ett annat känt namn som finns med bland novorna är Magnus Grundström, fd chef för Tele2s fasta telefoni i Sverige och numera vd för Nova 100s systerföretag Nova Pro.

"Målet är idag att rekrytera den högst rankade procenten av morgondagens akademiker."

Varje sökande betygsätts på en skala från 1 till 10 men det finns inte en fastställd betygsgräns som avgör om du får bli en Nova eller inte. Behrang påpekar att man måste ha ett helhetstänk. Det viktigaste är att vi rekryterar aktiva människor, menar han. Som Nova skall man ha bra betyg men det är inte det enda som räknas. Ca 50 % av Novorna har dubbelexamen, inte alla som det antyds i rykten om nätverket. Målet är idag att rekrytera den högst rankade procenten av morgondagens akademiker. Nätverket växer över landsgränserna och nyligen har ett kontor i Kina startats, något som öppnar nya möjligheter för medlemmarna. På sikt kommer nätverket att lanseras bland annat i USA. Styrkan i företaget sitter i det levande nätverket menar Behrang. Även i en lågkonjunktur då färre anställs kan nätverket leva vidare och växa sig starkare.

Text: Sofie Jansson

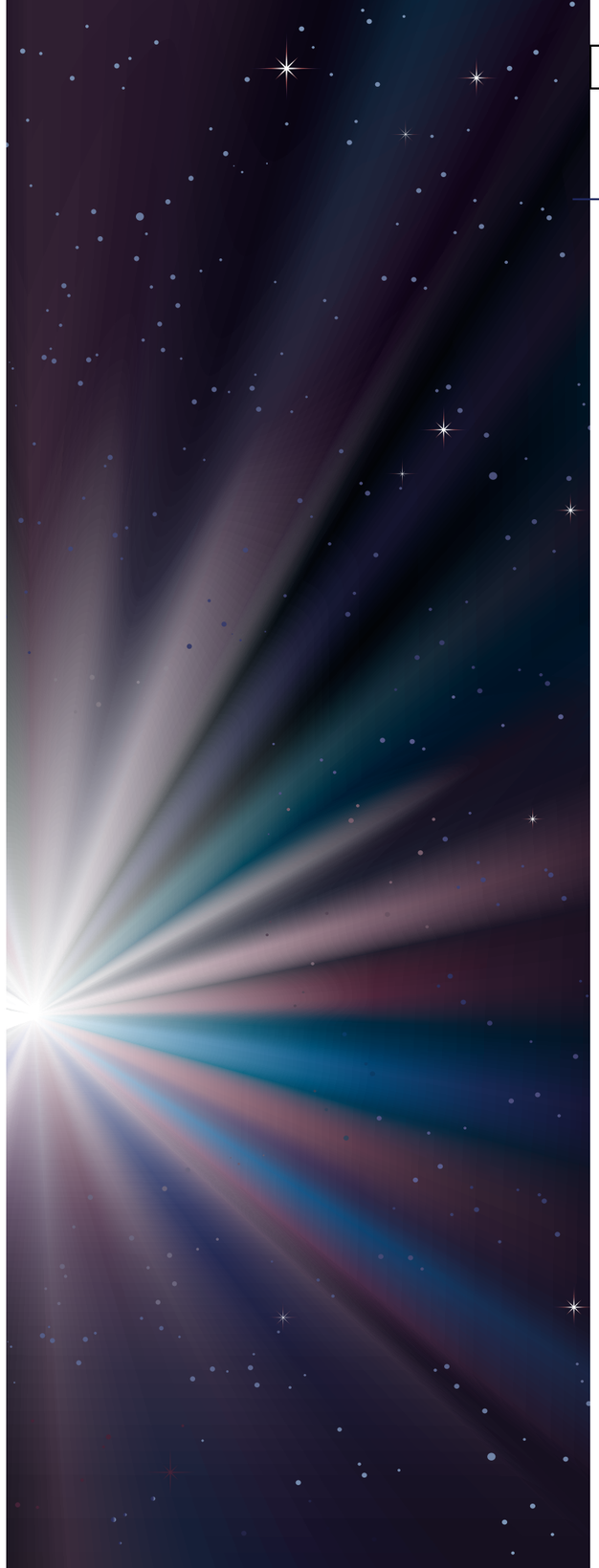

Nordisk vecka i Oslo

"[Vid] studiebesök på Wikborg Rein, en av Norges mest kända advokatbyråer, fick deltagarna lyssna på ett föredrag om olje- och energirätt, vilket avspeglade veckans officiella tema energi- och naturresursrätt – rättsliga klimatutmaningar."

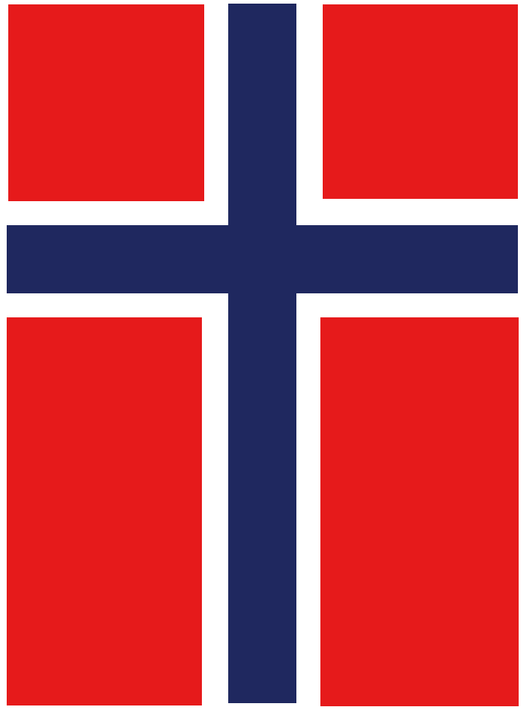

Veckan inleddes med våffellunch i Juristforeningens föreningshus Professorboligen. Därefter följde på onsdagskvällen en traditionell hyttetur i Juristforeningens hytte (stuga) Hoppeseter strax utanför Oslo. Temat för kvällen var ”Tilbake til naturen – mellem nikkersidioter och buskmenn/kvinner”, vilket resulterade i utklädnader med alltifrån lusekofta till träningsoverall med grenar och löv på. Hytten låg en stunds promenad från vägen, men det var väl värt en promenad, för den hade en fantastisk utsikt. Till middag bjöds får i kål, en traditionell norsk fårgryta. De allra hurtigaste passade på att ta sig ett dopp i en närbelägen tjärn under natten. Dagen efter följde en guidad tur till Oslo rådhus, färdigställt 1950, och på eftermiddagen studiebesök på Wikborg Rein, en av Norges mest kända advokatbyråer, där deltagarna lyssnade på ett föredrag om olje- och energirätt, vilket avspeglade veckans officiella tema ”energi- och naturresursrätt – rättsliga klimatutmaningar”. På kvällen blev det först grillning i Professorboligens trädgård (det går att grilla i oktober också!) och därefter en kortare pubrunda, som avslutades på Juristforeningens pub Frokostkjelleren.

Fredag morgon anslöt två pigga stockholmare till resten av nordisterna. Dagen började med ett intressant besök på Scandinavian Institute of Maritime Law. Där fick vi b.la. lära oss om deras ettåriga masterutbildning i Havsrätt. Den som är intresserad av utbildningen bör känna till att de tar en avgift på för närvarande 120 000 norska kronor för året. Meningen är dock att studenternas arbetsgivare ska betala avgiften. Därefter bar det av till advokatbyrån Haavind Vislie för att äta snittar och lyssna på en presentation om deras verksamhet.

Inför balen på lördagen fick vi tillfälle att av en professionell danslärare lära oss dansa swing och vals. Somliga visade sig vara naturbegåvningar, men långt ifrån alla. Trötta i fötterna traskade vi vidare till kvällens sittning, tacobuffé stod på menyn. Många sånger och snappsvisor sjöngs och humöret var på topp. Kvällen avslutades för de flesta med en vild efterfest och för några tappra med en eftereftefest.

Lördagen började för damernas del med lunchbuffé och champagne hos en av Oslo-tjejerna. Smink och hår fixades inför kvällens bal. Herrarna fick börja dagen med en så kallad cowboy-frukost, det vill säga ägg och bacon.

Förcocktails avnjöts på advokatbyrån Wikborg Rein varefter vi tågade i balklänningar och frackar genom Oslos gator till Grand Hotell för Juristföreningens 99:de bal. Vi blev serverade en god trerättersmiddag och fick lyssna till tal av bl.a. Juridiska föreningen vid Stockholms Universitets ordförande och vice ordförande som fick stående ovationer. Efter middagen fick vi använda våra nya kunskaper i vals och swing till livemusik.

Dagen efter var det sillunch. Där tackade vi traditionsenligt Oslos internationella sekreterare, Espen Bakfjord, för den trevliga veckan genom att ge honom sedvanliga presenter såsom Stockholms sångbok och pin.

Text: Johanna Siltala

Uppsala universitet

"Borta är föreläsningarnas teoribilder och den stränga uppdelningen i kursmoment. Fram träder vikten av kunskap om affärsvärldens dynamik och bredd inom ett flertal olika juridiska discipliner"

Nordisk vecka i Uppsala

Den nordiska veckan i Uppsala visade sig vara den bästa av sitt slag på mycket länge. Frågan är om det någonsin har inbjudits till en bättre tillställning i vår norra grannstad.

De första stockholmsdelegaterna anslöt visserligen inte förrän på torsdagen. Den enda exkursion som JF Uppsala arrangerade var nämligen ett studiebesök på Hammarskiöld & Co i Gamla Stan. Istället för att åka mjölktåget norrut kunde således stockholmarna enklast vandra ner på stan.

Det officiella temat på veckan var konkurrensrätt och det blev en stark dos av denna vara på ovan nämnda advokatbyrå. Med hjälp av några enkla PowerPoint-bilder förklarades för de nordiska gästerna hur komplicerade företagsöverlåtelser i praktiken går till och vilken roll som advokatbyråer spelar i denna process. En viktig uppgift är exempelvis att granska effekterna av en företagssammanslutning så att den inte strider på konkurrensrättsliga regler. Fördelen med besök av dylikt slag är att studenterna får ta del av verkligheten en stund. Borta är föreläsningarnas teoribilder och den stränga uppdelningen i kursmoment. Fram träder vikten av kunskap om affärsvärldens dynamik och bredd inom ett flertal olika juridiska discipliner, inte minst EG-rätt när det handlar om företagsöverlåtelser. Efter studiebesöket följde stockholmarna med i den abonnerade partybussen där det bjöds på lådvin och andra goda drycker. Efter ankomsten till Uppsala fortsatte stockholmstemat till Stockholms nation.

"Eftermiddagen och kvällen ägnades sedan åt den uråldriga uppsalatraditionen, baklängessittningen."

På fredagen anlände resten av Stockholms delegation och JF Uppsalas tillhåll, Jontes stuga, fick besök av Brottsförebyggande rådet (BRÅ). Eftermiddagen och kvällen ägnades sedan åt den uråldriga uppsalatraditionen, baklängessittningen. En riktig sådan sittning börjar med att gästerna anländer till en lägenhet iklädda efterfestutstyrslar såsom slipsar i pannan eller högklackade skor säkert förvarade i handväskan. Därefter sjungs lite schlager innan det bär av till festlokalen för kaffe och efterrätt. När efterrätten har avverkats är det dags för huvudrätt och därefter följer förrätten. Kvällen avslutas med en förfest av sällan skådat slag.

Lördagen ägnades åt skönhetsvård och ölprovning. Den klara höjdpunkten var dock naturligtvis årsfesten på lördagen. Denna ägde rum på Stockholms nation och veckan blev på så sätt fulländad. Festen hade ett eget tema vilket ägnades till de nordiska gästerna. Undertecknad fick bl.a. lov att komma upp på scen efter att tillsammans med sin bordsdam ha kammat hem första priset i en tävling som gick ut på att tänka ut nordiska raggningsrepliker. Efter en lyckad efterfest träffades trötta nordister på Jontes stuga för akademisk sillunch innan JF Uppsala avtackades och tåget till Stockholm väntade.

Text: Fredrik Sellberg

Nordisk vecka hos Codex i Helsingfors

Vår finländska systerförening Codex anordnade som vanligt en mycket välplanerad och fullspäckad nordisk vecka.

Temat var snarlikt JF Uppsalas men inriktat mot kartellbildning. Det första studiebesöket gjordes hos hisstillverkaren Kone, som nyligen själv blivit inblandad i en tvivelaktig kartelluppgörelse. Tråkigt nog vägrade värdarna att svara på frågor kring denna affär.

Efter studiebesöket bar det av till Ingå för hyttetur. Hytteturen var mycket trevlig med ovanligt god mat och en i övrigt trevlig sittning. Tillställningen utvecklade sig emellertid till en av finska mått mätt storartad skandal då Codex internationella sekreterare Johanna ”JV” Viitanen tappade bastunyckeln i ett lerigt dike. Trots tappra försök att återfinna nyckeln med hjälp av skenet från 20 nordistmobiler och vadandes i det kalla vattnet, tvingades JV ge upp. Den första hytteturen utan bastu på finskt territorium var ett faktum.

De nordiska gästerna tappade emellertid inte modet och dagen efter bar det åter iväg mot Helsingfors för studiebesök hos Borenius & Kemppinen samt Roschier. Båda byråerna välkomnade studenterna med öppna armar och bjöd på god mat och dryck. Juristfirmorna stod naturligtvis även för mycket intressanta föredrag. Den förra byrån talade om konkurrensrätt ur ett EG-rättsligt perspektiv medan den senare talade om de skiftande reglerna i världens alla länder och att det som jurist gäller att hålla koll på nationella skillnader samt alla de effekter som en företagssammanslutning i olika länder kan få. På Roschier flockades dessutom gamla nordister bland värdarna och besöket avslutades med några välkända snapsvisor.

Max Thimmig, Julia Casagrande, Fredrik Sellberg

"Kartelltemat kompletterades dagen efter med en sittning på Nylands nation som förde tankarna till den vilda västern."

Från höger; Paul Dali, Martin Kjellqvist, Annika Grönlund, Max Thimmig, Fredrik Sellberg.

På kvällen samma dag ägde den berömda K-supén rum. Av folkhälsoskäl kommer dess innehåll inte att behandlas i denna artikel. Däremot kan avslöjas att en av stockholmsdelegaterna råkade ut för en hemsk olycka på dansgolvet som slutade med gips på Mariasjukhuset. Två dagar efteråt gjorde hon dock entré på årsfesten med foten gipsad och kryckor som stöd. Funnes en tapperhetsmedalj för insatser på nordiska veckor hade hon verkligen gjort sig förtjänt av den.
Kartelltemat kompletterades dagen efter med en sittning på Nylands nation som förde tankarna till den vilda västern. Denna sittning hade föregåtts av ett besök på Castrén & Snellman där undertecknad återigen vann ett pris, denna gång tillsammans med sina lagkamrater för bästa komponerade snapsvisa. Tidigare på dagen hade gästerna besökt Hannes Snellman och intagit en ”lyxbrunch” innehållande rikliga mängder Koskenkorva. Vi kände oss som besökare både välkomna och eftertraktade. Dessutom möter man advokaterna på ett mer personligt plan. Många av värdarna dök till och med upp vid olika sittningar under veckan.

Ytterligare ett exempel på generositet stod Roschier för som bjöd alla nordister på fördrink inför årsfesten och dessutom bastu klockan sex på morgonen efter årsfesten. Själva balen var i sig mycket trevlig med god mat, trevliga gäster och vacker musik. Efter sillisen kunde stockholmarna pusta ut för en stund. Båten hem väntade och efter den, en stunds vilande.

Text: Fredrik Sellberg

Hedersmord
– hederns makt över människor

I de allra flesta länder i dag är rättssystemen uppbyggda av författningar uppkomna efter människors påbud och uppfinningsrikedom: lex humana, mänsklig lag. Brott kriminaliseras och avkriminaliseras i takt med utvecklingen och beroende av kontext. Många är de som lämnat tankar om lex naturalis, naturlagen, bakom sig. Det är en rättslära enligt vilken det existerar rättsliga principer som är nedlagda i människans natur, och som står över de lagar som stiftas av människan. Två riktningar finns av lex naturalis: dels den som vilar på gudomlig grund - religiös naturrättsuppfattning, dels den som vilar på en icke-religiös naturrättsuppfattning. Efter att ha fördjupat mig i analyser av begreppet hedersmord skulle jag vilja lägga till ytterliggare en ”lex” – lex inhumana, omänsklig lag. Ett ”rättssystem” befäst i människors tankar och traditioner, som håller människor i bojor och (bland mycket annat) får dem att mörda sina egna barn.

Maktutövandet måste ha en laglig förankring, makten måste vara begränsad och får bara utövas i enlighet med lag och rätt. Maktmissbruk och tyrannvälde fördöms. Legalitetsprinciperna är många runtom vår värld, men det är även morden som begås då människor tar lagen och makten i egna händer. Ingen legalitetsprincip i världen kan rädda en flicka som fläckat familjens heder. I många länder är hederns makt över människor en kedja kring deras hand- och fotleder, som får dem att döda för att upprätthålla den heder som på något sätt tagits ifrån familjen.

För att ett mord skall kunna betraktas som ett hedersmord måste vissa kriterier vara uppfyllda. Det handlar om kollektivets rättigheter över individens, en sträng hierarki av auktoritet och lydnad - där kollektivet har en gemensam förpliktelse att tillvarata släktens/familjens heder.

"Det handlar om en föreställning enligt vilken man kan tvätta av sig skammen, och upprätthålla familjens heder, genom att ta liv."

Det handlar om makt, kontroll och herravälde. Det handlar om en föreställning enligt vilken man kan tvätta av sig skammen, och upprätthålla familjens heder, genom att ta liv. Hedersmord förutsätter en publik, bestående av meningsfränder. Genom mordet på den som förövat familjen hedern, tvättas den offentliga skammen bort. Skammen inträder då vanäran utåt (offentligt) sett, är ett faktum. Våld som inte resulterar i mord, men som utövas av samma orsaker, kallas ofta hedersvåld.

Hedersmord är här i Sverige inget brott, mord är det (såklart), men det finns inget brott som heter hedersmord i vår lag. Däremot finns det ett antal länder där hedersmord är ett brott och där det till och med är en förmildrande omständighet att mordet begåtts för att återförskaffa

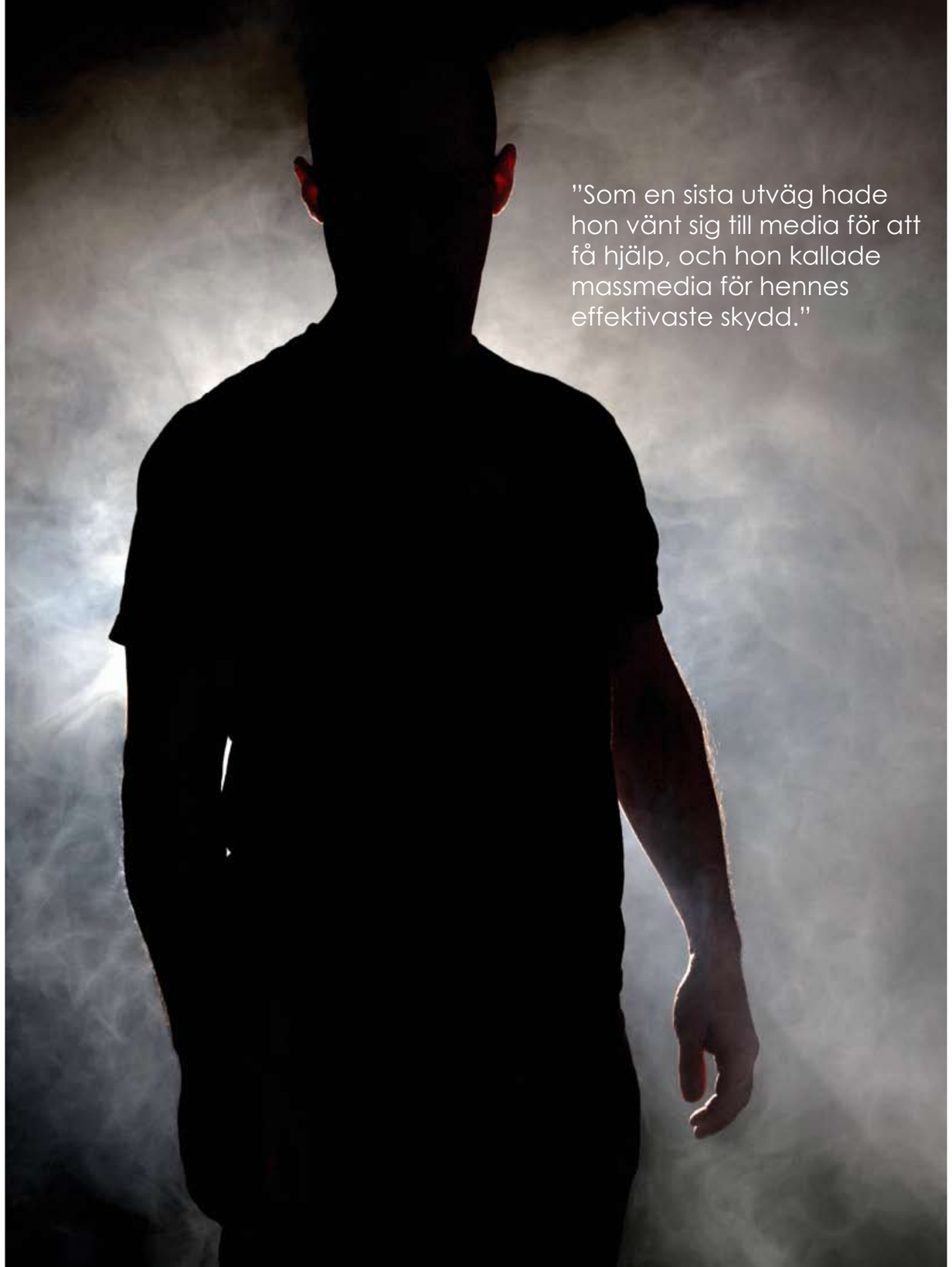

familjens heder. Utan heder görs släkten till åtlöje och hånet sitter i omvärldens ögon. Familjen faller platt till marken socialt och politiskt.

Orsakerna till att familjens heder svärtas ned kan vara många: att man som ung tjej går ut på klubbar trots föräldrarnas förbud, eller har en pojkvän, att man blir gravid utanför äktenskapet eller ses tillsammans med någon av det motsatta könet. Till och med våldtäkt kan leda till att en familj blir vanhedrad (en hemsk parantes: men om våldtäktsmannen gifter sig med sitt offer anser man på vissa platser att hedern är räddad).

Vad som känns viktigt att tillägga är att hedern kan förloras inte bara genom ens egna handlingar, utan även på annat sätt: genom att människor som står en nära vanhedras så att man på så sätt själv förlorar sin heder. Genom denna synvinkel synes berövandet av hedern i vissa

"att hedern kan förloras inte bara genom ens egna handlingar, utan även på annat sätt: genom att människor som står en nära vanhedras"

fall kunna utsträckas till att vara som pesten, väldigt smittsamt. I vissa religioner, till vilka utövarna av hedersmord hör, anser man att det är Guds och inte människors plikt att sätta sig till doms över människan. Detta resonemang fritar de närmaste från att tvätta bort skammen genom att använda våld. Men hur tänker man då? Om det är Guds plikt att sätta sig till doms över människan, varför gör man som människa då Guds ”jobb”? Resonemanget är för mig präglat av dubbelmoral och motsäger sig självt.

Förr i tiden (och dessvärre fortfarande på många platser) handlade heder primärt om socialt anseende. Heder och ära låg i de handlingar som kom allmänheten till känna och gjordes offentliga. På 1600-talet i Europa var heder en fråga om omvärldens värderingar av en person. Men i nutidens facklitteratur finns en dubbelsidig teori beträffande ordet heder. Heder har två aspekter, en yttre och en inre. Den yttre har jag beskrivit ovan och den inre aspekten handlar om en individs moraliska integritet (en subjektiv värdekänsla). På vissa språk, som kurdiska, arabiska, japanska och kinesiska, används ordet ”ansikte” ofta i stället för heder. Det betecknar hedersbegreppets yttre värdeladdning. Många pojkar och flickor är familjens ansikte utåt och svärtar de ner familjens heder måste de bestraffas.

Svenskans ”heder” och norskans ”aere” är för mångtydiga för att kunna beskriva hedersbegreppet på ett avgränsat sätt. Heder och ära ger olika associationer hos olika typer av människor, och till viss mån är ordet heder urvattnat. Kan man ens berövas sin heder? Och vad menas, juridiskt sett, med en ärekränkning? Men i samhällen där hedersbegreppet, med allt vad det innebär, är något konkret och en

del av vardagen, är det klart definierbart. Begreppet är inskränkt och förståeligt.

Antropologen Frank Henderson Stewart har skrivit boken Honor, där han analyserar begreppet heder i ett jämförande perspektiv – både regionalt och historiskt. Han menar att det utmärkande för heder idag – i de samhällen där hedersmord och hedersvåld förekommer – är existensen av en hederskod. Hederskoden är en uppsättning värden med överordnad betydelse, grundvärderingar. Bryter man mot denna hederskod, förlorar man sin heder. Henderson Stewart introducerar begreppet personlig heder: en laglig rätt att bli behandlad som jämbördig.

Hedern har alltså, som nämnts två former: yttre heder och inre heder. Den förstnämnda kan öka eller minska, medan den inre (personlig heder) bara kan försvinna – och i vissa sällsynta fall återerövras. Anser man i familjen att den personliga hedern inte kan upprättas återstår ofta endast

> ”På vissa språk, som kurdiska, arabiska, japanska och kinesiska, används ordet ”ansikte” ofta i stället för heder. Det betecknar hedersbegreppets yttre värdeladdning.”

ett alternativ: att döda den som åsamkat familjen berövandet av den yttre hedern, för att på så sätt få denna yttre heder att återfödas - medan den inre hedern dör tillsammans med personen som har ”förstört” den. I samhällen där ovanstående scenario förekommer är ryktet A och O. Vad folk säger kan ödelägga en familjs heder. Ryktet är ett socialt faktum och därför är värnandet av familjen väldigt viktigt.

Sara var 15 år då hon den 15 december 1996 blev mördad (strypt) av sin bror och kusin (16 respektive 17 år gamla) och hittades i en snödriva utanför sitt hem i Umeå. Det var mordet på Sara som väckte det politiskt korrekta Sverige. Man tvingades inse att en ung flickas öde angick hela landet. Sverige hade inte velat känna till detta fruktansvärda fenomen, men nu tvingades politikerna och makteliten öppna sina ögon. Mördarna

> ”Sverige hade inte velat känna till detta fruktansvärda fenomen, men nu tvingades politikerna och makteliten öppna sina ögon.”

var två unga pojkar, som säkert inte handlade på eget bevåg. Liv eller död är en fråga om släktens vilja och makt, och dessa pojkar var redskap i händerna på de verkliga förövarna. Att utnyttja yngre medlemmar i släkten är ett smart drag då man inte själv vill riskera straff – ungdomarna sitter ju inte på långa vägar på ungdomsanstalt lika länge som en vuxen sitter i fängelse för samma brott. Det vill säga, anlitandet av yngre släktingar för att mörda sker i länder där man inte kan hänvisa till en paragraf för hedersmord som innebär att mordet är att betrakta som nödvärn och därför straffas minimalt. Ja, det är sant som ni nog tänker, en del länder har ett rabattsystem i sin lagstiftning när det kommer till hedersmord. Hederns upprättande blir en förmildrande omständighet.

Trots Saras död och den uppmärksamhet som händelsen fick i media, syntes inga konsekvenser i svensk politik. Våra myndigheter drog slutsatsen att kulturellt betingat våld inte fanns, och rädslan för att ge näring åt rasistiska strömningar ledde till att man så att säga sopade problemet under mattan.

Då mordet på Pela togs upp i svensk domstol i juni 2001 var det ingen som tvivlade längre – detta var ett hedersmord, kulturellt och traditionellt betingat. Vänninan Sahar berättar att Pela spelade ett spel; hon verkade mer frigjord än vad som var ”naturligt” för en flicka i hennes sits. Hennes drömmar om friheter stod i stor kontrast till hennes livs realiteter. Så Pela rymde. Breen, Pelas syter, har berättat att om någon av flickorna i familjen sov borta en natt måste hon dödas. Familjen lyckades inte finna Pela, men en dag återvände hon hem självmant och bad om förlåtelse. Pappan menade att om Pela ville göra honom glad, skulle hon gifta sig. Pela samtyckte till det hela och följde frivilligt med från Farsta till Dahouk i Irak, sommaren 1999. Väl i Dahouk säger pappan att hon trots allt inte får gifta sig, istället skjuter han och hans bror, dottern Pela till döds i hennes sovrum.

Ur domen från Dahouk kan man läsa ”…eftersom motivet till mordet var hedersamt och syftet var att tvätta bort den skam som drabbat familjen… beslutar domstolen att inhibera verkställigheten av ovan nämnda fängelsestraff”. Pelas pappa och farbror blev dömda till fängelse i fem månader, att avtjänas som villkorlig dom. Men på grund av lillasyster Breens vittnesmål kunde Pelas mördare (som var svenska medborgare) ställas inför rätta här i Sverige och utgången av den svenska domen blev livstids fängelse. Tack vare Breens vittnesmål kunde ingen längre säga att hedersmord inte existerar i Sverige.

Fadime mördades av sin pappa därför att hon stått fast vid sin kärlek till sin pojkvän Patrik och rätten till ett eget liv. Fadime trädde fram och gick ut öppet och vädjade till politiker att uppmärksamma den situation (med mordhot, misshandel etcetera) som både hon och åtskilliga andra i Sverige befann sig i. Hon hoppades att offentligheten kring hennes problem, som hon drev även för andras bästa, skulle fungera som ett slags skydd och rädda hennes liv. Men effekten blev den motsatta. Fadime stod fast i sitt val även efter det att Patrik, hennes pojkvän, omkom i en trafikolycka, samma dag som de skulle ha flyttat ihop. Efter flera hot hade Fadime tvingats bryta med sin familj, men träffade ändå mamman och sina systrar i största hemlighet. Det var under ett sådant möte som pappan, ur ett bakhåll, rusade fram när Fadime skulle gå – och sköt henne till döds den 21 januari 2002.

Ett knappt år innan hennes död höll Fadime ett tal i riksdagen vid seminariet ”Integration på vems villkor?”, arrangerat av nätverket ”Våld mot kvinnor”. Framträdandet ägde rum i hemlighet och talet offentliggjordes i Aftonbladet samma dag som Fadime jordfästes. I talet berättar Fadime om hur hoten från släkten blev allvarligare ju längre tiden gick, och om hur polisen uppfattade hennes berättelser som påhittade sagor. Som en sista utväg hade hon vänt sig till media för att få hjälp, och hon kallade massmedia för hennes effektivaste skydd. Fadime tackade nej till att byta namn och gömma sig – för vad var hennes brott? Hon menade att oavsett vilken kulturell bakgrund man hade borde det vara en självklarhet för varje ung kvinna att både få ha sin familj och det liv man önskar sig. Talet i riksdagen blev hennes sista offentliga framträdande…

Jag dedicerar denna artikel till alla de som dött till följd av hedersmord. Min önskan är att problemet skall uppmärksammas på högre nivå och tas på allvar av de som leder vårt land. Att människor skall behöva dö för att

ett visst problem skall uppmärksammas är snarare en regel än ett undantag och flera exempel kan ges, inte minst vad det gäller hedersrelaterat våld och gatuvåld. Ofta leder en ung människas död till att det blir storm i massmedia ett tag: många är de som beklagar och tar av sig hatten. Men vad händer sedan? Sedan tar individer vid, frivilligorganisationer och volontärer. ”Morsor och farsor på stan”. Syskon, vänner och anhöriga till de unga som dött blir engagerade. Sådant behöver vi mer än väl. Vad vi mer behöver är myndigheternas engagemang. De behöver agera tillsammans med dem som drabbats av dessa ohyggliga tragedier. De unga människorna har givit sitt liv för vad de tror på – frihet från förtryck och hederns makt över människor. Det minsta vi kan göra är att hålla dem i minnet. Det vi är skyldiga att göra är att samverka för att det aldrig ska ske igen. Martin Luther King sa en gång att ”den stora tragedin är inte de onda människornas brutalitet, utan de goda människornas tystnad”. Det ligger mycket i det citatet.

Av: Emmy Ida Hellström

> ”…eftersom motivet till mordet var hedersamt och syftet var att tvätta bort den skam som drabbat familjen… beslutar domstolen att inhibera verkställigheten av ovan nämnda fängelsestraff”

Talarpub om svensk rättpsykiatri

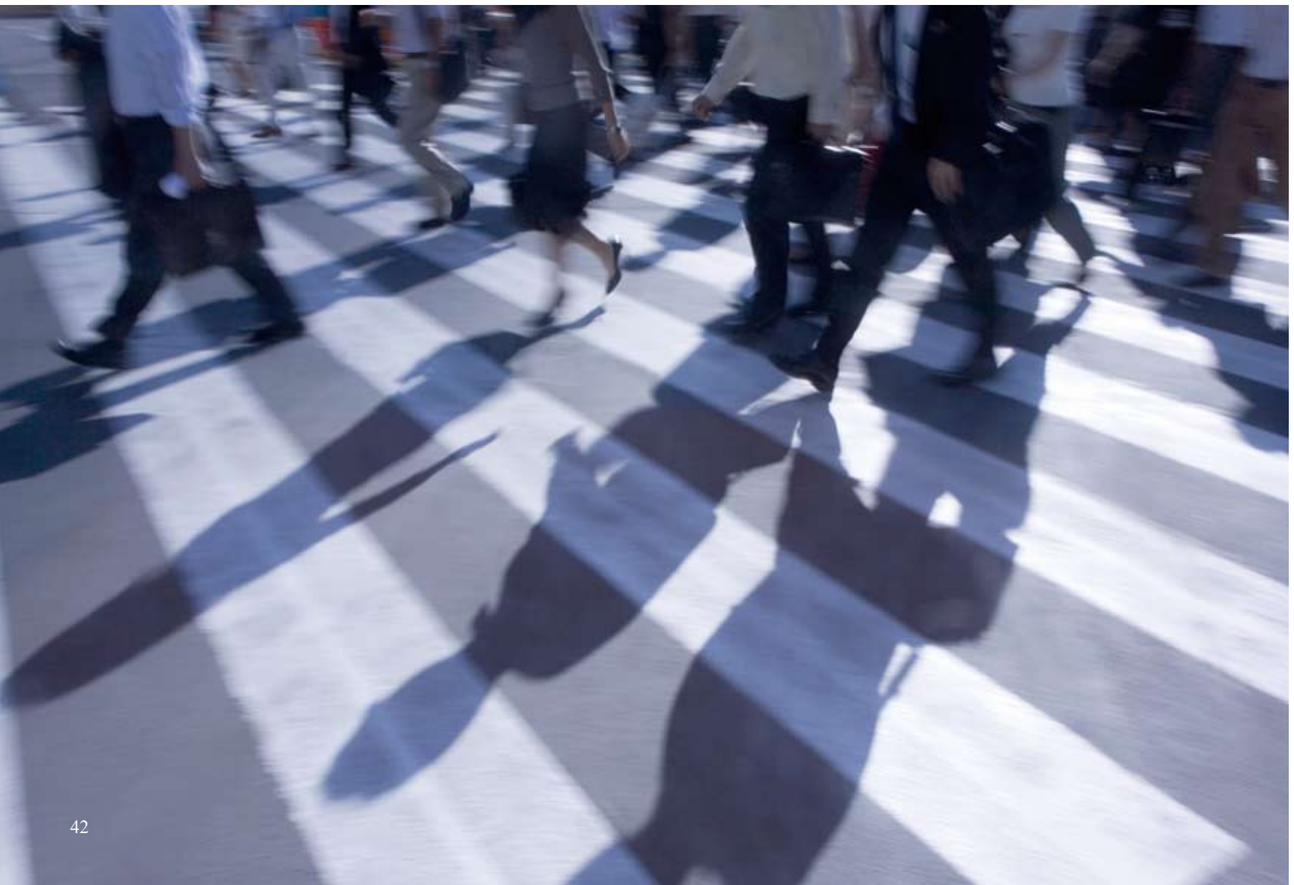

Psykiatrin i allmänhet och rättspsykiatrin i synnerhet var temat på Juristernas Hus den 4 oktober 2006, då en av talarpubarna med anledning av JF:s 100-årsjubileum hölls. Först ut var läkarförbundets tidigare VD Anders Milton som hösten 2003, efter några uppmärksammade misslyckanden för psykiatrin med Anna Lindh-mordet som kulmen, av dåvarande regeringen utsågs till nationell psykiatrisamordnare för att utreda vad som kunde förbättras strukturellt. Sedan talade Marianne Kristiansson, chefsöverläkare på Rättsmedicinalverket (RMV), den myndighet som bl.a. gör rättspsykiatriska undersökningar.

Anders Milton menade att psykiatrin, jämfört med andra läkarvetenskaper, i Sverige varit alltför styrd av ideologiska ståndpunkter och av enskilda terapeuters karisma. I synnerhet menar han att man fram till nyligen inte har velat ta till sig neuropsykiatriska kunskaper. Detta har drabbat personer med t.ex. ADHD, Aspergers syndrom och Tourettes syndrom hårt.
- Ungefär fem av hundra barn har en släng av ADHD. Statistiskt klarar sig tre av dessa fem ändå, tack vare intellektuella resurser och en bra eller hygglig social miljö. De blir mer stresskänsliga än andra men lyckas ändå utveckla kompensatoriska strategier. De två återstående utvecklar en allvarlig

> ”Idag vet ingen hur många patienter som för närvarande är inskrivna för rättspsykiatrisk vård i Sverige, vilka diagnoser de fått, vilka behandlingsmetoder som använts eller vilka resultat som uppnåtts.”

ADHD. De behöver tidigt mycket hjälp och stöd, och ofta även centralstimulerande medicinering, inklusive social vägledning åt familjen som helhet. Från dem som tillhör denna grupp men inte fått hjälp i tid kommer många som idag sitter i svenska fängelser, menade Anders Milton, och fortsatte:
- Fram till nyligen kunde t.ex. föräldrar till ett barn med Aspergers syndrom av psykiatrin i Stockholm få svaret ”vi jobbar inte med Asperger”. Något motsvarande skulle inte accepteras inom andra grenar av läkarvetenskapen. Vi har därför föreslagit ett särskilt institut som ska initiera forskning på området och se till att kommuner och landstinget tar till sig kunskaper.

När det gäller rättspsykiatrin menar Anders Milton att denna behöver en statlig samordning som den saknar idag men som den vanliga kriminalvården har:
- Idag vet ingen hur många patienter som för närvarande är inskrivna för rättspsykiatrisk vård i Sverige, vilka diagnoser de fått, vilka behandlingsmetoder som använts eller vilka resultat som uppnåtts. Min utredningsgrupps förslag, som nu är ute på remiss, är att staten skall stå för den repressiva delen av rättspsykiatrin och samtidigt beställa bra vård av lämpliga utförare, t.ex. landstinget. Då skulle det gå bättre att överblicka och utvärdera systemet.

> ”Att rättpsykiatrisk vård i allmänhet skulle innebära kortare frihetsberövanden än fängelse, som många tror, stämmer dock inte enligt Marianne Kristiansson”

Både Anders Milton och Marianne Kristiansson var också positiva till det förslag som den s.k. psykansvarskommittén, med bl.a. Sten Heckscher och justitierådet Dag Victor, lade fram 2002. Marianne Kristiansson sammanfattade förslaget:
- Kommitténs förslag är att återinföra otillräknelighetsbegreppet, som används i olika former i nästan alla andra länder. Dvs. den, som är så sjuk att han inte är ansvarig för sina handlingar, skall inte kunna lagföras utan endast få vård. Övriga skall kunna dömas till fängelse men också få lämplig vård inom ramen för straffet. Sverige är nästan det enda landet i världen där en gravt schizofren person, som uppenbarligen inte förstår vad det rör sig om, sitter på de anklagades bänk i en rättegång, även om han inte kan dömas till fängelse.

Ett fall som satte dessa problem på sin spets, och som togs upp under diskussionen, var Mattias Flink. HD löste dilemmat genom att fokusera på att Flinks tillstånd var utlöst av självförvållat

Anders Milton, Marianne Kristiansson

alkoholrus och därför kunde han dömas till livstids fängelse. Annars hade man hamnat i ett läge där Flink inte kunnat dömas till fängelse, eftersom han var allvarligt psykiskt störd när han begick morden, men inte heller till vård, då han inte var sjuk längre vid tiden för rättegången. Detta skulle dock inte allmänheten ha accepterat. Man undrar dels hur HD skulle ha dömt om Flinks kortvariga psykostillstånd inte varit utlöst av alkohol, dels varför inget likartat fall som fått motsvarande uppmärksamhet uppkommit tidigare.

I dagens Sverige döms varje år mellan 300 och 400 personer till rättspsykiatrisk vård, medan 13 000 - 14 000 döms till fängelse. Andelen som döms till rättpsykiatrisk vård i Sverige minskar, vilket kan bero på dels Mihailovic-prejudikatet, dels på att det allmänt blåser vindar för mindre daltande och hårdare tag. Att rättpsykiatrisk vård i allmänhet skulle innebära kortare frihetsberövanden än

"Före mitten av 1990-talet kände man i Sverige inte till Aspergers syndrom, Tourettes syndrom eller ADHD, fastän dessa tillstånd var väl belagda internationellt."

fängelse, som många tror, stämmer dock inte enligt Marianne Kristiansson:
- Två tredjedelar av dem som döms till fängelse får kortare straff än sex månader, medan frihetsberövandet i rättspsykiatrisk vård varar i snitt 4-5 år. För mord blir det ofta ett kortare frihetsberövande om personen döms till vård, men inte för de flesta andra brott.

Marianne Kristiansson tog precis som Anders Milton upp de tidvis hårda ideologiska striderna mellan psykodynamiska och neuropsykiatriska förklaringsmodeller.
- Före mitten av 1990-talet kände man i Sverige inte till Aspergers syndrom, Tourettes syndrom eller ADHD, fastän dessa tillstånd var väl belagda internationellt. Fortfarande finns en del verksamma inom vården som av ideologiska skäl inte kan ta till sig att psykiatriska syndrom kan vara biologiskt grundade. Men då missar man ju också att personer med dessa syndrom i regel kan få god hjälp, särskilt om den sätts in tidigt i livet.

En åhörare väckte skratt när han sa att psykodynamikernas ovilja att ta till sig kunskap som inte stödjer deras teser nästan ger intrycket av att de själva skulle ha Aspergers syndrom. Det var extra välfunnet med tanke på att de psykodynamiskt inriktade ofta bemöter sina meningsmotståndare genom att säga att de sistnämndas argumentation bara är uttryck för deras egna neuroser och förträngda komplex. Vad som dock ingen av föreläsarna tog upp var de tillstånd där de psykodynamiska förklaringsmodellerna fortfarande har mest stöd i vetenskapen, t.ex. borderline och multipelpersonlighet. Det får väl bli ämne för en annan talarpub.

Text: David Munck
Foto: Paul Hamberg

Juridiska föreningen * Ex lege libertas * Anno 1907 * Stockholm

Har du de kontakter som behövs?

Genom att aktivera dig i JF kan du skaffa dem.

Foto: Paul Hamberg

Vilka är våra makthavare?

Tidningen Fokus har på sidan makthavare.se har listat våra 100 främsta svenska makthavare. Detta är ingenting unikt i sig, snarare finns det ingenting svensk media älskar mer än att lista folk efter inflytande och liknande kategorier i tid och otid. Den idag ganska kände Alex Schulmann började exempelvis mer eller mindre sin karriär med att publicera en sådan lista. Behovet av att publicera ännu en lista är alltså något begränsat. Då är det intressantare att kategorisera listan på olika vis.

Den största gruppen är givetvis politiker. Av topp 25 är hela 18 politiker. De besitter denna makt såsom ställföreträdare för folket. De är folkvalda och all deras makt härstammar i regel från dessa val. I sig själva besitter de ingen som helst makt, till skillnad från exempelvis de som har ett stort eget kapital. Att just politikerna har fått så stor makt, som i grunden är sprungen ur folket får ses som ett resultat av den lyckade demokratiseringen av Sverige. En motsvarande lista för 100 år sedan hade troligtvis inte innehållit lika många politiker. Tittar man i ett land utan så stark demokratisk koppling som Sverige har politikerna troligtvis inte heller lika stor makt. Utomlands satsas betydligt mer pengar inom s.k. lobbying, d.v.s. olika privata organisationer som försöker påverka politikerna inom olika frågor. I USA är lobbying en miljardindustri och politikerna påverkas betydligt mer av dem. Makten är sprungen ur kapitalet istället för ur folket och dess röster. I Sverige är vi av tradition negativa till lobbying, det lilla som existerar sker i det fördolda. Resonemanget är att det nästan är likställt med att ta emot en muta, att man lovar att fatta ett beslut i en viss riktning mot att någon donerar pengar till partiet. Vår kultur inbjuder inte alls till denna typ av verksamhet.

Vi tittar närmare på några av våra mest kända politiker. Frederik Reinfeldt är den givna ettan. Han är Sveriges statsminister och ledare för nya moderaterna. Frederik Reinfeldt är en ”helt vanlig svensk”. Hans familj visar inte upp något mer extraordinärt än att hans farfar var cirkuskonstnär. Han är uppvuxen i en förort norr om Stockholm och har tillbringat hela sitt liv i politiken. Hans karriär har varit kantad av både segrar och förluster och anledningen till att han idag sitter som statsminister torde till stor del vara att han vid tiden för valet uppfattades som ett modernt och vettigt alternativ. Frederik Reinfeldts främsta opponent, både om makten och om arbetet är den socialdemokratiska partiledaren Mona Salin. Hon har levt ett liv som till stora delar är likt Frederik Reinfeldts. Även hon kommer från en helt vanlig familj utan speciella särdrag. Precis som Reinfeldt är hon uppvuxen i en helt vanlig stockholmsförort. Även hon har ägnat större delen av sitt liv åt politiken. Faktum är att många av politikerna på listan visar upp liknande livshistorier. De är helt vanliga människor som aldrig har gjort mycket annat än just varit politiker, en uppenbarligen framgångsrik väg till makten.

På plats 8 respektive 21 hittar vi Wanja Lundby-Wedin och Urban Bäckström. Wanja Lundby-Wedin är ordförande för LO. LO, Lands Organisationen är de svenska fackförbundens sammanslutning. Sverige är av tradition starkt fackanslutet och en klar majoritet av alla arbetare är anslutna till ett fackförbund. Dessa organiseras centralt genom LO som också torde vara vår största lobbyorganisation. LO och socialdemokraterna har alltid hängt ihop som ler och långhalm och då socialdemokraterna sätter partiprogram och budget har LO ett stort inflytande. Wanja Lundby-Wedins makt är givetvis denna. Men hon har också makt genom möjligheten att genom LO påverka hundratusentals anställningsförhållanden genom att teckna kollektivavtal och driva igenom riksomfattande strejker. Hon är uppvuxen i ett hem typiskt för dem hon representerar. Hennes far var lastbilschaufför och hon gick in i facket då hon blev vårdbiträde 1969. Även Wanja Lundy-Wedin har sin makt genom att vara vald ställföreträdare för ett stort antal människor. Urban Bäckström däremot har en karriär som mest liknar en politiker, han har gjort en lång politisk karriär innan han blev VD för svenskt näringsliv. Svenskt näringsliv bildades ur SAF, Sveriges Arbetsgivarförening som var ett motdrag till fackförbundens LO. Här samlades arbetsgivarna för att på nationell nivå kunna förhandla med LO. Svenskt näringsliv är också en mycket stor lobbygrupp även om de har talat för döva öron för den nu sittande regeringen i många frågor.

På plats 10 och18 hittar vi Jakob Wallenberg och Marcus Wallenberg, ordförande i Investor och SEB. De är födda med in i makten så som medlemmar i familjen Wallenberg. Genom sin egna och familjens stora förmögenhet, kontrollerar de så många företag att de får en enorm makt. I mångt och mycket är de politikernas motsats. De har vuxit upp i typiska maktfamiljer och har därmed uppfostrats in i makten. Men de framhäver också sina personlighetsdrag mer tydligt än politikerna, Jacob Wallenberg är till exempel stor segelentusiast. De har innan de intagit sina positioner i näringslivets topp arbetat med diverse uppdrag över hela världen och deras karriärvägar har inte alls varit så målmedvetna som politikernas. Denna grupp, förmögna företagsledare torde även den vara en av de största.

En betydligt mer intressant grupp är de som genom att vara extremt framstående i sina karriärer fått en stor makt så som opinionsbildare. På plats 40 hittar vi Lars Calmfors, professor i internationell ekonomi. Lars Calmfors har en mycket liten formell makt. Han är inte ställföreträdare på något sätt och har ingenting att bestämma över likt politikerna. Hans makt är instället informell, oponionsbildande. Calmfors har aldrig skyggat för offentligheten utan gärna skrivit debattartiklar och diskuterat i de stora dagstidningarna. Hans välgenomtänkta resonemang har legat till grunden för mycket av svensk ekonomisk politik. Exempelvis är vår nuvarande ekonomipolitik grundad i Calmfors argumentation och teorier. Calmfors makt är sprungen ur hans person och den kunskap och kompetens han besitter, vilket är nästintill unikt.

Ytterligare en bit ned, plats 68 hittar vi Johan Hirschfeldt, president för Göta Hovrätt. Han har gjort en lång juridisk karriär och bland annat arbetat på statsrådsberedningen i många år. Idag är han president för svea hovrätt. Hirschfeldt har sin främsta makt då han fått många prestigefyllda specialuppdrag och hans röst väger mycket tungt i den allmänna opinionen. Exempelvis har han utrett Estonia och Tsunamibanden. Han anses vara en så noggrann, pålitlig och kompetent människa att han har makt genom sin blotta existens. Övriga följer hans råd trots att de inte måste och därigenom blir hans informella makt mycket stor.

Ännu en grupp som också får en stor makt i praktiken är journalisterna. I samband med senaste valet fick journalister två ministrar att avgå genom publicerandet av avslöjanden om deras ekonomiska förehavanden. Journalisterna är även i mångt och mycket det verktyg som politikerna måste kunna hantera för att få sin makt. På plats 98 i listan hittar vi Per T Ohlsson, en liberal opinionsskribent som gärna debatterar. Han har en gedigen journalistkarriär bakom sig. Från Expressen gick han till posten som sydsvenska dagbladets korrespondent i USA för att till sist bli chefredaktör för sydsvenska dagbladet. Där gjorde han sig känd som en mycket välformulerad liberal röst som ibland gav uttryck för mycket kontroversiella ställningstaganden. Exempelvis tog han ställning för NATO:s bombningar av Serbien och för Göran Persson trots att tidningen han arbetade för egentligen var liberal. Han har numera avgått som chefredaktör och skriver endast debattartiklar. Per T Ohlsson har erhållit sin makt genom god underbyggd argumentation. Han har heller inte mycket formell makt men i gengäld en stor opinionsbildande, informell makt, vilket också faktiskt är hans yrke.

Text: Carl Storckenfeldt

Se hela listan på nästa sida ▸

Topp 100
- svenska makthavare

1.	Fredrik Reinfeldt	Statsminister
2.	Mona Sahlin	Partiledare
3.	Anders Borg	Finansminister
4.	Carl Bildt	Utrikesminister
5.	Margot Wallström	V. Ordf. EU-kommisionen
6.	Maud Olofsson	Partiledare
7.	Jan Björklund	Partiledare
8.	Wanja Lundby-Wedin	LO-Ordf.
9.	Per Schlingmann	Partisekreterare
10.	Jacob Wallenberg	Ordf. Investor
11.	Göran Hägglund	Socialminister
12.	Filippa Reinfeldt	Sjukvårdslandstingsråd
13.	Ilmar Reepalu	Kommunalråd Malmö
14.	Andreas Carlgren	Miljöminister
15.	Cecilia Malmström	EU-minister
16.	Beatrice Ask	Justitieminister
17.	Ulrica Schenström	Statssekreterare statsrådsberedningen
18.	Marcus Wallenberg	Ordf. SEB
19.	Leif Johansson	Koncernchef Volvo
20.	Stefan Stern	Biträdande partisekreterare
21.	Urban Bäckström	Ordf. Svenskt näringsliv
22.	Sven-Erik Österberg	V. Ordf. riksdagens arbetsmarknadsutskott
23.	Nalin Pekgul	Ordf. s-kvinnor
24.	Pär Nuder	V. Ordf. riksdagens finansutskott
25.	Thomas Östros	V. Ordf. riksdagens näringsutskott
26.	Maria Wetterstrand	Språkrör
27.	Ingemar Hansson	Statssekreterare finansdepartementet
28.	Sven Otto Littorin	Arbetsmarknadsminister
29.	Gustaf Douglas	Ordf. Assa Abloy, Latour och Säki
30.	Gudrun Schyman	Talesperson feministiskt initiativ
31.	Jan Eliasson	FN-sändebud
32.	Ingvar Kamprad	Grundare Ikea
33.	Mats Odell	Kommun- och finansmarknadsminister.
34.	Birgitta Ohlsson	Riksdagsledamot
35.	Carl Bennet	Ordf. Getinge, Elanders, Lifco.
36.	Carl-Henric Svanberg	Vd Ericsson
37.	Sture Nordh	Ordf. TCO
38.	Eskil Erlandsson	Jordbruksminister
39.	Stefan Ingves	Riksbankschef.
40.	Lars Calmfors	Professor internationell ekonomi
41.	Peter Eriksson	Språkrör
42.	Helena Dyrssen	Statssekreterare statsrådsberedningen
43.	Curt Malmborg	Generaldirektör Försäkringskassan
44.	Anders Lindberg	Vd JKL
45.	Göran Johansson	Kommunalråd Göteborg
46.	Göran Persson	Senior konsult JKL
47.	Gunilla Carlsson	Biståndsminister
48.	Jimmie Åkesson	Partiledare
49.	Nyamko Sabuni	Jämställdhets- och integrationsminister
50.	Thomas Bodström	Ordf. riksdagens justitieutskott
51.	Marita Ulvskog	Partisekreterare

52.	Stefan Löfvén	Ordf. IF Metall
53.	Lars Leijonborg	Högskole- och forskningsminister
54.	Tobias Billström	Migrationsminister
55.	Sten Tolgfors	Försvarsminister
56.	Lars Ohly	Partiledare
57.	Hans Lindblad	Statssekreterare finansdepartementet
58.	Dan Eliasson	Generaldirektör Migrationsverket
59.	Lars G Josefsson	Vd Vattenfall
60.	Peje Emilsson	Vd Kreab
61.	Lena Mellin	Chef Aftonbladets samhällsredaktion
62.	Svante Axelsson	Gen. Sekr. Svenska Naturskyddsföreningen
63.	Carin Jämtin	Oppositionsborgarråd Stockholm
64.	Antonia Ax:son Johnson	Ordf. Axel Johnson AB
65.	Elvy Söderström	Kommunalråd i Örnsköldsvik
66.	Maria Larsson	Folkhälsominister
67.	Fredrick Federley	Riksdagsledamot
68.	Johan Hirschfeldt	President Svea hovrätt
69.	Frank Belfrage	Kabinettsekreterare UD
70.	Anders Sundström	Vd Folksam
71.	Michael Sohlman	Vd Nobelstiftelsen
72.	Erik Ullenhag	Partisekreterare
73.	Alf Svensson	Riksdagsledamot
74.	Anders Wijkman	EU-parlamentariker
75.	Britt Bohlin Olsson	Gruppledare riksdagen
76.	Luciano Astudillo	Riksdagsledamot
77.	Dan Andersson	Chefsekonom LO
78.	Erland Olauson	Förste V. Ordf. LO
79.	Michael Treschow	Ordf. Ericsson, Unilever
80.	Per Westerberg	Talman riksdagen
81.	Signhild Arnegård-Hansen	Ordf. Svenskt Näringsliv
82.	Nils Lundgren	Partiledare
83.	Kristina Axén Olin	Finansborgarråd Stockholm
84.	Heléne Fritzon	Kommunalråd Kristianstad
85.	Bo Bylund	Generaldirektör Ams
86.	Anna Ekström	Ordf. Saco
87.	Johan Pehrson	Gruppledare riksdagen
88.	Drottning Silvia	Drottning
89.	Ingvar Carlsson	Före detta partiledare
90.	K-G Bergström	Inrikespolitisk kommentator SVT
91.	Christer Gardell	Finansman Cevian capital
92.	Anna Hedborg	Generaldirektör socialdepartementet
93.	Cristina Stenbeck	Ordf. Kinnevik
94.	Janne Josefsson	Programledare Uppdrag Granskning
95.	Kronprinsessan Victoria	Sveriges kronprinsessa
96.	Mats Dillén	Chef Konjunkturinstitutet
97.	Helle Klein	Politisk chefredaktör Aftonbladet
98.	Per T Ohlsson	Journalist Sydsvenska Dagbladet
99.	Mikael Odenberg	Tidigare försvarsminister
100.	Bo Könberg	Landshövding Södermanlands län

Källa: Tidningen Fokus, makthavare.se

Legal English

– en föreläsningsserie i juridisk engelska

The European Law Students' Association (ELSA) Stockholm har för fjärde året i rad anordnat "Legal English – en föreläsningsserie i juridisk engelska". Legal English riktade sig till ELSA-medlemmar på juristprogrammet vid Stockholms universitet, men var även öppen för yngre verksamma jurister. Föreläsningsserien hade som ändamål att uppmärksamma behovet av kunskap inom juridisk engelska såväl som att vara en plattform för deltagarna till en eventuell ILEC-examen (International Legal English Certificate).

Orsaken till att Legal English initierades var bristen på kurser i juridisk engelska vid Stockholms universitet, samtidigt som det fanns en mycket stor efterfrågan bland studenter såväl som yrkesverksamma jurister. Ett tecken på efterfrågan var att trots att årets föreläsningsserie utökades från sextio till hundra deltagare, tvangs vi ändå neka ett antal studenter tillträde till kursen. Efterfrågan på platser till föreläsningsserien bottnar i den felaktiga presumtionen att svenskar inte behöver någon utbildning i juridisk engelska. Vi anses ha en så pass vältalighet i engelska att vi obehindrat kan växla mellan juridisk svenska och dito engelska. Ändock påpekar ofta yrkesverksamma jurister, särskilt på större advokatbyråer, att brister i juridisk engelska inverkat negativt på dem i deras professionella kapacitet gentemot internationella klienter. Dessa språkliga brister kan yttra sig i merarbete, kommunikationsproblem och leda till *badwill* samt försämrat renommé för företaget. Det kan röra sig om kunskapsbrister i allt ifrån avancerad juridisk terminologi, till valet av amerikansk eller brittisk engelska såväl som till etikettsregler vid internationell korrespondens. Kursserien startade den 22 mars 2007 med ett ILEC pre-test, vilket är ett förberedande prov i juridisk engelska i syfte att utreda eventuella lingvistiska bristområden hos studenterna. I detta skede samarbetades med Translegal, vilka administrerar ILEC-testet. Anledningen till detta är att en ILEC-examen är den enda internationellt erkända examen i juridisk engelska som finns att tillgå. För intresserade studenter finns mer information om TransLegal på ELSAs hemsida. Föreläsarna valdes medvetet inte enbart på deras lingvistiska meriter utan även utifrån deras erfarenheter från olika arbetsmiljöer och juridiska discipliner för att ge föreläsningsserien en så bred grund som möjligt. Som experter hoppas vi att de förmedlat kunskaper i den juridiska engelskan, såväl praktiska som teoretiska diton, samt en inblick i deras egna erfarenheter av det engelska språkets egenheter och användningsområden. Föreläsningarna koncentrerades på såväl rent skrivtekniska aspekter som bredare juridiska och språkliga frågeställningar.

Föreläsningsserien hölls kvällstid vid Stockholms universitet så att den kunde läsas parallellt med juristprogrammet. I kursavgiften på 200 kronor ingick fika vid samtliga tillfällen, "English Style guide" ett språkkompendium sammansatt och författat av Laura Carlson samt boken "Juridisk engelska" vilken använts som kurslitteratur. Bokens författare Carl Svernlöv medverkade vid introduktionsföreläsningen, en i övrigt mycket uppskattad föreläsning. Övriga föreläsare kom från bland annat White & Case advokatbyrå, Juridiska fakulteten, TransLegal Group och Lindhs DLA Nordic. Förläsningsserien ger än så länge inga akademiska poäng men deltagarna erhåller ett intyg undertecknat av ELSA Stockholm och Juridiska Fakulteten. White & Case erbjöds sig generöst att hålla i ett avslutningsmingel i sina nya och fashionabla lokaler på Biblioteksgatan. Vi trakterades med mat och dryck, till vår stora överraskning visade det sig också att White & Case föreberett med storbildsskärm så att vi kunde åtnjuta Champions league finalen. Nästa kurs beräknas starta vid terminsstarten under vårterminen 2008.

Text: Marcus Udén och Emil Akander

Vad är ELSA?

ELSA är en politisk obunden, ideell förening för juridikstuderande och nyutexaminerade jurister i Europa. Föreningen grundades 1981 i Wien av juridikstuderande i Österrike, Västtyskland, Polen och Ungern. ELSA har idag 30 000 medlemmar från mer än 200 universitet i 35 länder runt om i Europa. Föreningens nätverk är uppdelat på lokal, nationell och internationell nivå. ELSAs syfte är att främja samarbetet mellan juridikstuderande i Europa samt öka kännedomen om och förståelsen för andra länders rättssystem och kulturer. ELSAs arbete innefattar ett åtagande att låta mänskliga rättigheter genomsyra verksamheten. ELSA har bland annat rådgivande status i ECOSOC och UNESCO samt sitter med på FN:s förhandlingar och utredningar.

Sverige var ett av de första länderna som engagerade sig i ELSA. Föreningen finns idag representerad vid samtliga universitet i landet där en juris kandidat examen kan erhållas (Stockholm, Uppsala, Lund, Göteborg, Umeå och Örebro). Dessa lokalgrupper är alla medlemmar i ELSA Sverige som är samordnande organ på nationell nivå. Högst upp i nätverket finns ELSA International med säte i Bryssel.

Med världen som arbetsområde

White & Case är en av världens största affärsjuridiska advokatbyråer. Globalt är vi en firma med över 2 100 jurister på 35 kontor i 23 länder.

I Stockholm är White & Case den lokala aktören med de stora uppdragen inom affärsjuridik. På Stockholmskontoret arbetar idag ungefär 45 jurister och vi söker kontinuerligt fler jurister.

Välkommen med din ansökan till stockholmcareers@whitecase.com

WHITE & CASE

www.whitecase.com

ALMATY ANKARA BANGKOK BEIJING BERLIN BRATISLAVA BRUSSELS BUDAPEST DRESDEN DÜSSELDORF FRANKFURT HAMBURG HELSINKI HONG KONG ISTANBUL JOHANNESBURG LONDON LOS ANGELES MEXICO CITY MIAMI MILAN MOSCOW MUNICH NEW YORK PALO ALTO PARIS PRAGUE RIYADH SÃO PAULO SHANGHAI SINGAPORE STOCKHOLM TOKYO WARSAW WASHINGTON, DC

Worldwide. For Our Clients.

Ett svenskt FBI skall återställa maktbalansen

Då förra årets juridiska debatt främst kretsade kring den enorma ökning av våldtäkter vi upplevde är det nu aktuella temat ett helt annat. Den organiserade brottsligheten får allt större makt i vårt samhälle och rättsstaten riskerar att förlora greppet. Rikspolischefen Stefan Strömberg har under hösten uppvaktat regeringen i hopp om att få skapa en svensk motsvarighet till det amerikanska FBI. Detta innebär en ny polisstyrka som ska bekämpa den organiserade brottsligheten på nationell nivå. Idag är svensk polis decentraliserad och stor makt ligger ute hos länspolismyndigheterna. Dessutom ligger fokus på normal brottslighet.

Den organiserade brottsligheten vi har idag i Sverige är så utbredd att den inte kan bekämpas effektivt med vår vanliga polis. Rikspolischefen säger själv att utvecklingen är extremt oroande. Då deras kriminalitet bedrivs systematiskt och målmedvetet skaffar de sig en allt större makt i samhället. Han säger också att om ingenting drastiskt görs kommer utbredningen öka ytterligare.

Den organiserade brottsligheten har under de senaste decennierna ökat lavinartat i Sverige. För trettio år sedan utgjordes den av några enstaka bankrånare, Sveriges farligaste man var länge Clark Olofsson.

För tio år sedan skakades Sverige av det så kallade MC-kriget. De båda kriminella MC-gängen Bandidos och Hells Angels hade kommit in i landet från Danmark och delade upp Sverige mellan sig i ett blodigt krig. Svenskarna upplevde en overklighetskänsla när kriminella sköt med militära vapen inne i bostadsområden. Innan kriget var över hade två män blivit mördade och ett tjugotal utsatta för mordförsök. Sedan dess har det

> "Polisen ska få mycket fler verktyg att arbeta med och man vill öppna jourdomstolar som kan fatta beslut om dessa åtgärder även på helger."

varit tyst om den organiserade brottsligheten i Sverige. Men det betyder ingalunda att den försvunnit. Tvärtom har den ökat enormt. MC-gängen som under nittiotalet bestod av ett hundratal män i några sydsvenska småstäder är idag mycket större och har fästen i hela Sverige. Men det har även klivit in betydligt fler spelare på planen. 1998 sköts den beryktade gangsterkungen Dragan Joksovic´ på Solvalla.

De kriminella gängen har ett helt annat verksamhetsområde än den traditionella brottsligheten vi är vana vid. Många människor är rädda för att bli överfallna, rånade eller våldtagna på en tom gata på kvällen. Sådant ägnar sig inte dessa gäng åt. Istället arbetar de bland annat med att smuggla och sälja narkotika. Andra klassiska brottskategorier är indrivning, utpressning, koppleri och människosmuggling. Ett par stycken gäng i Sverige har specialiserat sig på värdetransportrån. Faktum är att i princip alla av de stora värdetransportrånen utförs av en mycket liten grupp. För att tvätta dessa pengar utför de också ett mycket stort antal ekobrott. Idag omsätter den organiserade brottsligheten så stora summor att det börjar märkas på samhällsekonomin. För att få en uppskattning

> "Under kriget mellan MC-gängen på 90-talet lyckades polisen inte klara upp ett enda av de mord och mordförsök som utfördes i samband med detta."

kan nämnas att ett förhållandevis litet narkotikanätverk som bröts sönder 2002 hade en årlig vinst på över 130 miljoner kronor. Pengarna från brottsligheten kommer aldrig i närheten av skatteverket utan fortsätter cirkulera på den svarta marknaden för att i småportioner "tvättas" ut i systemet.

Denna kriminalisering från grunden skapar en grogrund för ny kriminalitet. De som rånar vanliga hederliga människor på gatan gör det för att få råd med den narkotika som de yrkeskriminella tillhandahåller. Och då den organiserade brottsligheten blir en maktfaktor att räkna med, förlorar polisen och rättssystemet greppet om samhället och medborgarna för gott.

De yrkeskriminella gängen har ingen som helst respekt för rättssamhället. Mardrömmen är förstås att det ska gå så långt som på Sicilien, maffians födelseort. Där har maffian härjat och härskat i över två hundra år. Idag betalar cirka 80 procent av alla företagare beskyddarpengar, som är maffians främsta inkomstområde. På Sicilien är maffian den största maktfaktorn att räkna med. Polis och statliga institutioner spelar en mer underordnad roll. Få vågar ta upp kampen mot maffian av rädsla för vad som ska följa. Det är också sällan polisen lyckas klämma åt maffian. Korrumperade tjänstemän och hotade vittnen gör att det är mycket svårt för polisen att lyckas få maffialedarna gripna och fällda.

Det är denna utveckling man är rädd för i Sverige idag. De yrkeskriminella tar efter maffians organisation och metoder. Den svenska polisen så som den ser ut idag får allt mer uppförsbacke. I vanliga fall kan brott utredas och lösas enligt vissa metoder. Ofta utgår man från att motivet till brottet är personligt. Vid mord söks exempelvis ofta gärningsmannen i offrets närmsta umgängeskrets. Men om gärningsmannen istället är en yrkeskriminell som aldrig tidigare haft kontakt med offret blir det snudd på omöjligt att hitta honom. Under kriget mellan MC-gängen på nittiotalet lyckades polisen inte klara upp ett enda av de mord och mordförsök som utfördes i samband med detta. De kunde helt enkelt inte finna gärningsmannen då dåden utfördes professionellt och beräknande istället för som i de flesta fall, i stundens ingivelse. Men det var också svårt att hitta vittnen samt att koordinera utredningarna då brotten utfördes över flera olika distrikt och då vittnen och poliser hotades.

Överlag har attityden gentemot polisen förändrats. De yrkeskriminella har ingen respekt för polisen alls. Ofta får radiopatruller höra att man vet var deras barn går i skola och så vidare. Detta får en klart dämpande kraft på polisens utredningsvilja. Då det uppstår konflikt, exempelvis vid värdetransportrån är rånarna ofta minst lika välutrustade och skickliga som polisen.

Skillnaden i medvetenhet mellan olika polisdistrikt skiftar också. Vissa polisdistrikt anser att de över huvud taget inte har denna typ av verksamhet inom sitt område. Därför arbetar de heller inte emot den. Det innebär

> "Förebilden är den amerikanska Federal Bureau of Investigation, FBI. En nationell polisstyrka som enbart har inriktat sig på den organiserade brottsligheten."

alltså att den kan växa och frodas. Detta vill rikspolischefen nu ta tag i. Utvecklingen måste vändas och det snarast. Förebilden är den amerikanska Federal Bureau of Investigation, FBI. En nationell polisstyrka som enbart har inriktat sig på den organiserade brottsligheten. Rikspolischefen vill ha 200-300 poliser som på heltid enbart ägnar sig åt att bekämpa den organiserade brottsligheten på nationell nivå.

Björn Blomkvist, vice överåklagare vid riksenheten mot korruption instämmer i önskemålen om ett svenskt FBI. Han ser fler problem ur sitt åklagarperspektiv. Ofta felar utredningar, åtal och domar gentemot yrkeskriminella. När det väl kommer till åtal drivs de mot enskilda personer inom de kriminella nätverken. Istället borde man fokusera på nätverken som sådana, menar han. Kunskapen om dessa nätverk finns i underrättelseform inom Rikskriminalen. Men skulle enskilda regionala åklagarkammare eller polismyndigheter försöka utreda detta, skulle de inte lyckas. Därför anser han att ett samverkansorgan skulle göra stor nytta även på åklagarsidan. Folkpartiet har hittills ställt sig positiva till rikspolischefens förslag. De vill dock utforma den nya polisstyrkan som en del av rikskriminalen som bland annat ansvarar för att bekämpa organiserad brottslighet och idag omfattar cirka 800 personer, dock framförallt framför allt med en samordnande funktion. Folkpartiet poängterar att det man vill införa är en handlingskraftig enhet. Den ska utföra allt ifrån att sammanställa information till att utreda och göra tillslag.

En del i det hela är även att ge polisen vassare verktyg. Här har Sverige intagit en mycket restriktiv ståndpunkt. Exempelvis får svenska polisen inte provocera fram brott och det är först nu på senaste tiden som man fått utökade möjligheter till buggning. Detta vill man nu ändra på. Polisen ska få mycket fler verktyg att arbeta med och man vill öppna jourdomstolar som kan fatta beslut om dessa åtgärder även på helger. Detta skulle ge polisen en ärlig chans att möta den nya tidens kriminalitet då den börjar få fäste i Sverige. Som vanligt är stötestenen hur den personliga integriteten drabbas. Exempelvis brottsprovokation är långt ifrån okontroversiellt då polisen faktiskt påverkar människor till att begå brott för att sedan straffa dem. Många har också ställt sig skeptiska till denna utveckling då man vill undvika vad man anser ha skett i USA, en centraliserad toppstyrd specialstyrka. Och visst finns det en poäng, redan idag är rikskriminalpolisen en slags elitstyrka, styrd av rikspolischefen. Men frågan är om det inte är oundvikligt i den nya tidens brottsbekämpning.

Reklambild som används av amerikanska FBI

Text: Carl Storckenfeldt

annons

Hammarskiöld & Co

Hammarskiöld & Co startades för tio år sedan av 10 advokater som hade en vision om en oberoende affärsjuridisk toppbyrå efter att tidigare ha arbetat på en av de då största byråerna i Stockholm. I december 1997 slogs portarna på Skeppsbron upp till de helrenoverade lokalerna som Riksbanken tidigare hade haft. Hammarskiöld & Co blev därmed lokalens tredje hyresgäst på 300 år. Sedan dess har det hänt mycket i lokalerna som blivit anpassade efter affärsjuristens liv; bland annat med eget bibliotek, gym och till och med en bar. Hammarskiöld & Co växte snabbt och fick profilen som den lilla byrån med storbyråns klienter. Idag sysselsätter man nästan 50 jurister. Det har varit ett medvetet val att låta företaget växa långsamt och nettoutvecklingstakten är idag 3-5 jurister per år. Detta för att kunna säkerställa att klienterna får den bästa möjliga servicen och att inte firman tappar sin "själ".

Huvudområden är idag - Mergers and Acquisitions, Banking and Finance, Competition and EU, IP/TMT och Litigation and Arbitration.

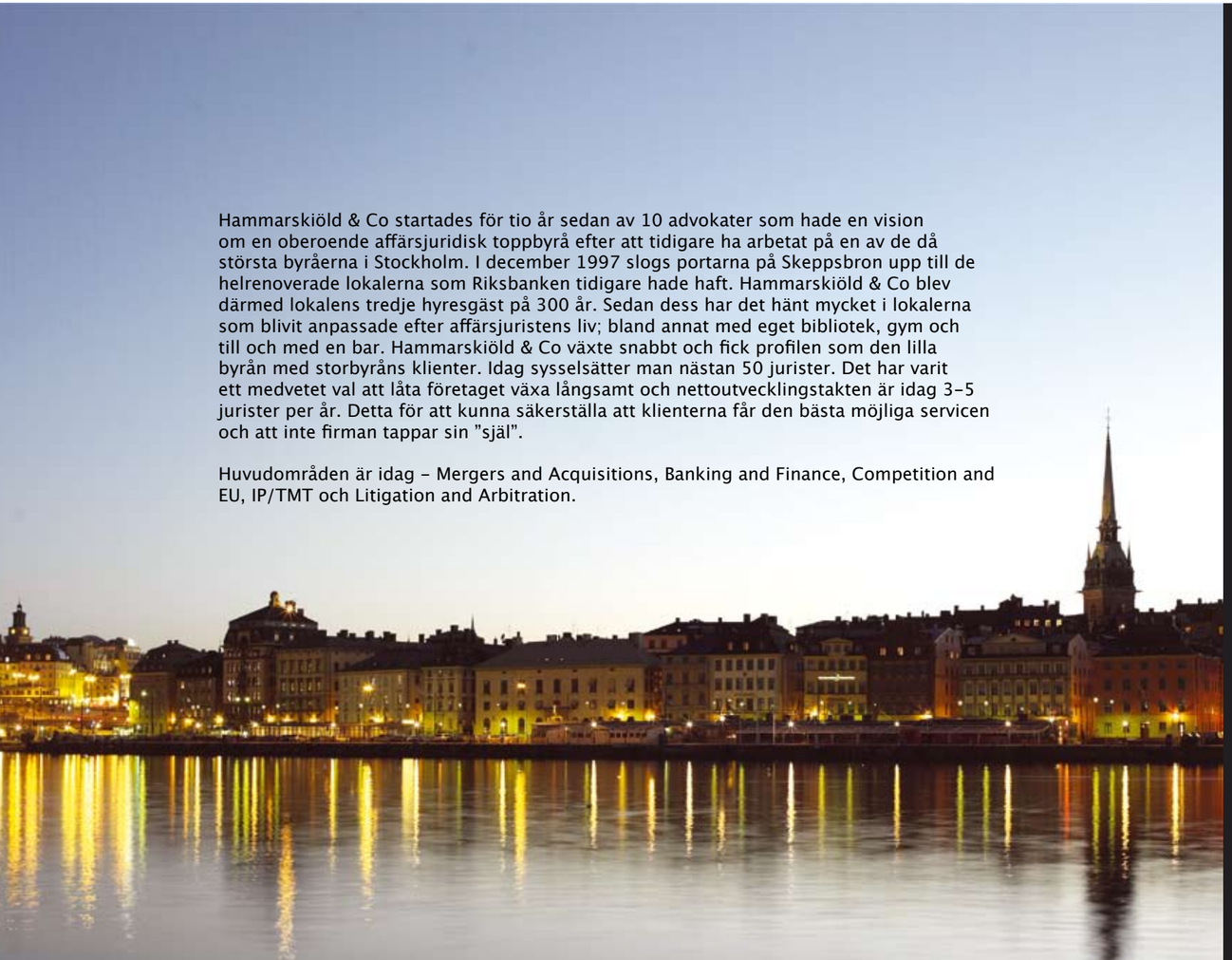

SKEPPSBRON 42
P.O. BOX 2278
SE-103 17 STOCKHOLM

Besöksadress Norra Bankogränd 2
Tel +46-8-578 450 00
Fax +46-8-578 450 99

annons

Några frågor till Managing Partner Claes Langenius

Vilken typ av klienter har Hammarskiöld & Co?
Hammarskiöld & Co väljer sina klienter med omsorg och endast större företag antas som klienter. Det ingår i affärsidén att klienterna skall tas väl omhand och vi är måna om att klienterna skall kunna få hjälp direkt då juridiska frågor uppstår. Ca 50% av klienterna är svenska företag och 50% är utländska. För att nämna några branscher så har vi banker, finans- musik-, TV-, fastighets- och läkemedelsbolag representerade. I princip har vi kunder från hela näringslivet.

Hur är det att arbeta på Hammarskiöld & Co?
När du arbetar på Hammarskiöld & Co får du vara med i den innersta delen av näringslivet. Du syns inte, det är din roll, men det du gör syns i DI dagen efter. Vi har en ovanligt låg snittålder på delägarna. Det skall vara roligt att arbeta, inte torrt. Vi har en egen bar och ett gym i byggnaden. På kickoff och vår årliga skidresa åker alla som arbetar här med, inklusive vaktmästare och sekreterare, och vi har mycket roligt tillsammans. Det är viktigt för oss att ha en platt organisation. Vi vill avdramatisera att det finns personalkategorier.

Har man möjlighet att arbeta utomlands?
Tanken är att alla jurister som arbetar hos oss skall åka utomlands i upp till ett år för att prova på att arbeta på byrå i ett annat land. Vi har också många interna utbildningar. Som nyanställd skall du rotera mellan våra arbetsgrupper under två år för att arbeta upp en bred kunskapsbas. Detta ger en helhetsbild och en bred kunskapsgrund som är viktig för affärsjurister.

Måste man arbeta 80 timmar i veckan för att göra karriär hos Hammarskiöld & Co?
Den stora utmaningen för advokatbyråer under de kommande åren blir att hålla kvar de nya juristerna, att få dem att vilja satsa i byrån. Man kan inte ta in fler nya jurister än att de kan känna att de blir en del av teamet. Alla som kommer till oss får en fadder. Det är en del av vår filosofi att måna om den nyanställda. Visst kan det vara en hög arbetsbelastning under vissa veckor men det är en myt att man måste arbeta 80 timmar varje vecka. Självklart skall man hinna med sina intressen och sin familj parallellt med arbetet. Det är däremot viktigt att man tycker att flexibilitet är kul och inte en belastning när man arbetar på en affärsjuridisk byrå.

"Du syns inte, det är din roll, men det du gör syns i DI dagen efter."

Mergers and Acquisitions

Banking and Finance

Competition and EU

IP/TMT

Litigation and Arbitration

Juridiska Föreningen Stockholm 100 år

www.JURSTUD.com

Boka biljetter

Till samtliga evenemang säljs biljetter via www.jurstud.com/boka

Forum

Diskutera juridik?
Vill du veta något om JF?
Kolla vem som är online?
www.jurstud.com/forum

Galleri

Kolla in bilderna från våra evenemang. Finns du med?

Kalendarium

Håll dig á jour med vad som händer på JF:s aktiviteter, både på och utanför campus. T.ex. talarpubar, företagspresentationer och nordiska veckor.

En studentförening igår, idag och imorgon

I Iusbärararen nr 4 – 2006 gav Birgitta Nordenfeldt en berättelse över föreningens historia i en kort version (den fullständiga historien om JF Stockholm finns att läsa i den Jubileumsbok i samband med JF 100 år som finns att köpa på www.jurstud.com). Denna historiebeskrivning börjar som många nu vet 1907 med att två herrar startade en juridisk studentförening vid dåvarande Stockholms Högskola. Föreningen startades av flera anledningar, den grundläggande var dock att ge studenterna tillgång till ett eget utlåningsbibliotek. Man ansåg även att de flesta nybörjare i studentvärlden var relativt förvirrade gällande studier och studentliv och de kunde därför behöva råd från äldre, mer erfarna studenter.

25 stadgar föredrogs för första gången den 27 november 1907 och de klubbades igenom den 4 december samma år. Föreningen var född.
Det någorlunda blygsamma talet 35 utgjorde antalet medlemmar. Samlingsplatsen har genom åren flyttats runt i Stockholm och har slutligen år 1991 flyttat med universitetet ut på Frescati.

Herrarna som startade föreningen lever inte idag, men det som startades lever kvar. Juridiska föreningen vid vad som numera betecknas Stockholms universitet är en utav fyra fakultetsföreningar. Föreningen har idag över 3000 medlemmar, ett antal som varierar från termin till termin. En utvidgning ter sig inte så orimlig med tanke på det ökade antalet studenter genom åren.

"Kommer antalet medlemmar öka i samma takt som det ökade 1907-2007, d.v.s. med 8500 % på 100 år, totalt till 255 000 medlemmar år 2107?"

Naturligt nog har meningen med föreningen förskjutits. Syftet är nu inte längre att erbjuda juridisk facklitteratur. Det har övergått till att erbjuda medlemmarna Stockholms studentliv och det handlar även om att ge alla medlemmar en möjlighet att träffa representanter från näringsliv och framtida arbetsplatser. Syftet att vägleda nya juris studenter in i studentlivet kvarstår dock. Detta görs genom fadderiet, klubbmästeriet, internationella kommittén, kören, spexet m.fl. som alla är avdelningar vilka syftar till att ge utlopp för olika medlemmars varierande intressen.

Men vad händer sen? Kommer JF Stockholm att finnas kvar anno 2107? Kommer antalet medlemmar öka i samma takt som det ökade 1907-2007, d.v.s. med 8500 % på 100 år, totalt till 255 000 medlemmar år 2107? Kommer föreningen fortfarande hålla till på Frescati? Att grubbla över framtiden i något längre perspektiv är som ni nog förstår omöjligt. Dessutom kommer större delen av oss som läser denna tidskrift inte vara kvar på universitet om mer än fem år. Dock kan man fundera lite över vad som kan komma att hända under de närmaste åren.

Regeringen utlovat att kårobligatoriet ska försvinna inom några år. Den automatiska inskrivningen av alla juriststudenter till JF skulle då upphöra. En sådan utveckling tvingar JF, liksom alla andra föreningar i Sverige, att bli en mer proffessionell, självständig och självförsörjande. Möjligheten finns att istället ombilda föreningen till en studentkår för att få del av de bidrag som skall utdelas till studentkårer men inte till studentföreningar. En annan aspekt som kan komma att påverka hur studentföreningarna i Stockholm fortlever är att det i media under hösten skrivits om hur Högskoleverkets generaldirektör Anders Flodström är intresserad av större och färre universitet som är knutna till varsin geografisk region. Med all sannolikhet skulle SU finnas kvar som grund för ett av dessa storuniversitet.
En tanke som inte verkar helt otrolig är att om hundra år finns föreningen inte längre på Frescati utan någon annanstans. Men var, hur och på vilket sätt finns JF Stockholm kvar då? Kommer föreningen ha samma syfte? Kanske kommer JF Stockholm år 2107 ha införskaffat ett enormt juridisk bibliotek så att den ursprungliga avsikten med föreningen återigen uppfylls. Vem vet? Inte jag. Det vi säkert vet är att JF Stockholm i alla fall har överlevt sitt 100-årskalas och med tanke på hur fräsch föreningen fortfarande känns så finns det ingen anledning att tro att föreningen inte skulle överleva sin 200-årsdag.

Med det sagt vill jag bara avsluta med att säga grattis till föreningen och alla dess före detta, nuvarande och kommande medlemmar.

Text: Jens Jansson Sjölund
Fotograf: Paul Hamberg

Proppfest med härlig stämning vt 07

Den omedvetna makten i ditt namn

"En person som heter Tom köper enligt forskarna med stor sannolikhet en Toyota, bor i Toronto och gifter sig med en kvinna som heter Tonya."

Enligt en undersökning som nyligen publicerats av psykologiforskaren Leif Nelson vid University of California och hans kollega Joseph Simmons från Yale University, har våra namn betydelse för hur vi lever våra liv.

Du som läsare tänker kanske på fördelen i att ha ett välkänt efternamn såsom Wallenberg eller Hilton. Det är dock inte kändisstatus eller förmögenhet som är fokus för dessa forskares studie utan främst har initialers betydelse analyserats och förvånande slutsatser har publicerats.

Man har för det första lyckats göra kopplingar mellan initialer och framgång. Detta är dock långt ifrån det enda sambandet som finns. En person som heter Tom köper enligt forskarna med stor sannolikhet en Toyota, bor i Toronto och gifter sig med en kvinna som heter Tonya. Dennis och Denise är vidare med större sannolikhet tandläkare (eng. dentists) än något annat. Det är en omedveten preferens som anses resultera i detta samband och det kan innebära ett starkt argument mot människans fria vilja. Detta är dock inte det mest kontroversiella med undersökningen.

Fenomenet som funnits har givits namnet "name-letter effect" och det sägs vara så psykologiskt kraftfullt att det uppmuntrar till val av yrke, bostadsområde samt livspartner med ett namn som liknar ditt. Först ansågs detta samband endast ha positiva konsekvenser med efter vidare forskning kan konstateras att den negativa innebörden av ditt namn är ännu starkare.

Detta kan innebära att om du har ett namn med initialer som matchar negativa prestationsbeteckningar så har du en lägre chans att lyckas med din prestation. Detta får till följd att en person som heter Magnus Viktor Gunnarsson har en större chans att få betyget MVG i skolan än vad Ingrid Gustavsson har som istället har en större chans att få betyget IG.

Forskarna Nelson och Simmons påbörjade sina studier om namnens betydelse för några år sedan och deras första studieobjekt var baseballspelare i Major League. Efter att ha studerat statistik från sammanlagt 93 år och 6000 olika spelare kunde de konstatera ett samband mellan spelarnas initialer och deras spelresultat som betecknas med olika bokstäver i protokollen.

I Nelson och Simmons andra studie behandlades istället studenters akademiska prestationer. I denna undersökning användes statistik från 15 000 högskolestudenter från varierande utbildningar runtom i USA, samt specifikt från 170 juristutbildningar med sammanlagt 390 000 juriststudenter. De studenter som hade initialerna C och D var klart överrepresenterade bland betygsnitt som låg kring de låga betygen C och D. De studenter som hade värdeneutrala initialer hade dock inte sämre betyg än de med initialerna A och B.

I studierna av juristutbildningen, vilken är den mest populära högskoleutbildningen i USA och därför också den som är svårast att bli antagen till, fann forskarna ett klart samband. Sambandet innebar att de högt rankade juristutbildningarna hade en betydligt högre andel studenter med initialerna A och B än de lågt rankade.

Text: Sofie Jansson

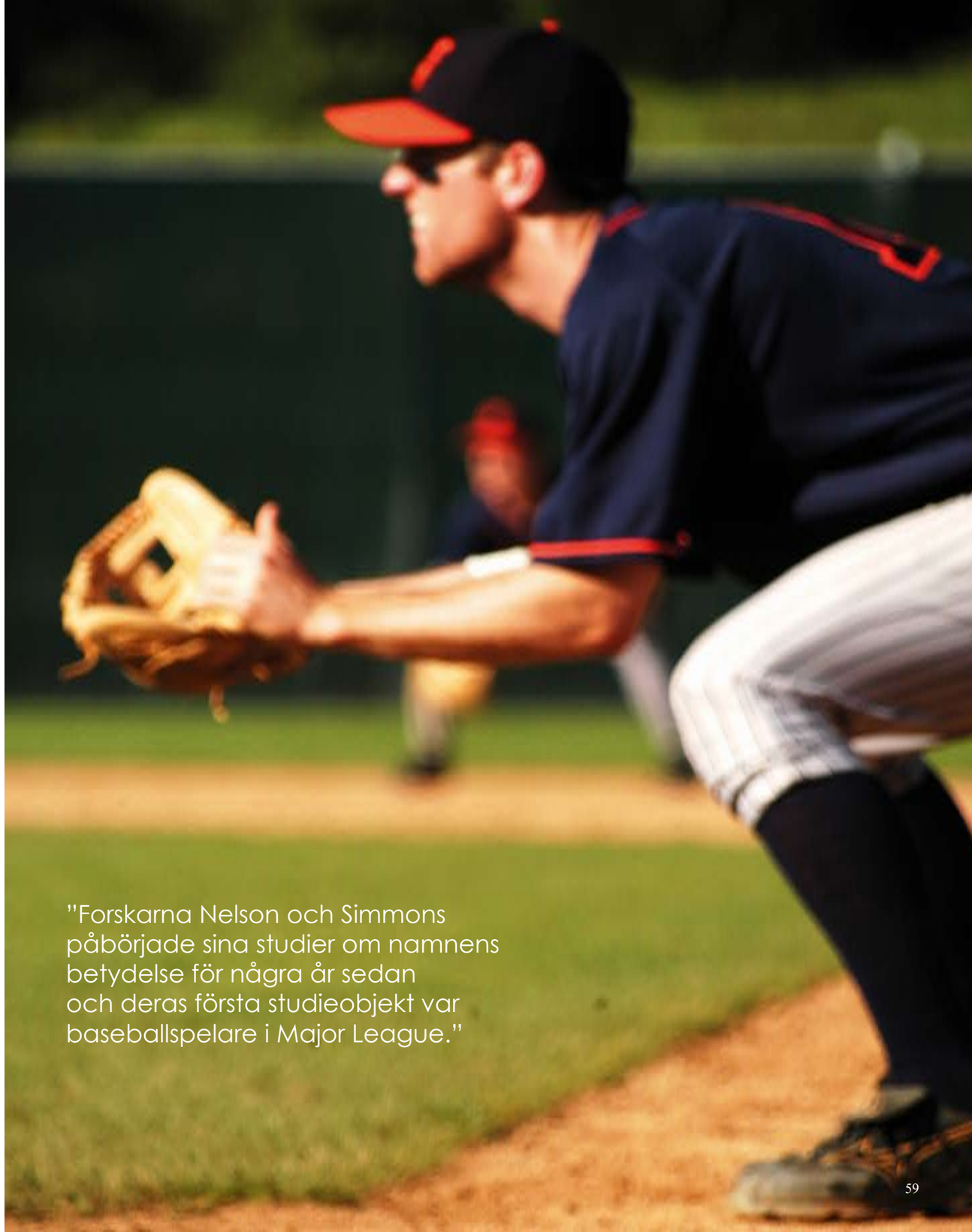

De tar makten i egna händer

– om bombdådet mot åklagare Barbro Jönsson

Detta har hänt:
Tisdagen den 21 november år 2007 tog Nationella insatsstyrkan plats i Uddevalla i jakten på de ansvariga för bombattentatet mot åklagare Barbro Jönssons bostad. Idyllen bland de gula tegelradhusen i Trollhättan skakades under tisdagsmorgonen av en bomb som blåste ut dörrar och fönster i åklagarens bostad. Möbler förstördes, entrétaket gick i småbitar, brevlådan återgick till sin forna form (stålklump) och splitter pryder ännu de forna gula väggarna. Sprängladdningen hade detonerat precis efter det att Barbro Jönsson lämnat sitt hem vid 07.15 på morgonen, och som genom ett under skadades ingen annan människa heller.

Brottsrubricering:
Till en början betecknades attentatet som grovt olaga hot och grov allmänfarlig ödeläggelse. På eftermiddagen, då bombhundar sökt av området och polisens tekniker undersökt brottsplatsen, skärptes brottsrubriceringen till mordförsök. Bomben som använts utlöstes manuellt på plats (om än med viss fördröjning), och var inte fjärrstyrd. Detta innebär att vittnesiakttagelser från tidpunkten för brottet är oerhört viktiga för den fortsatta utredningen.

Vem är ansvarig?
Attentatet kopplas enligt Aftonbladets källor ihop med det kriminella nätverket Brödraskapet Wolfpack. Polisen har punktmarkerat ett antal medlemmar och två personer i utredningen anses extra intressanta. I skrivande stund har dock ingen person gripits för dådet. Värt att påpeka är att ingen skall anses skyldig förrän dömd. Ovan nämnda nätverk har inte tagit på sig ansvaret för dådet och självklart finns det många kriminella som kan tänkas hysa agg gentemot en åklagare.

Vilka är Brödraskapet Wolfpack?
Brödraskapet Wolfpack är en klubb bestående av fångar (nuvarande och före detta) från fängelser runtom i Sverige. Det bildades på Kumlaanstalten 1995 och var först organiserat som ett MC-gäng under namnet Brödraskapet MC. Inträdeskraven till ett medlemskap är att man uppfyller kriterierna ”rena gubbar med rena papper, inga tjallare och inga minkar”.

”Rikspolischef Stefan Strömberg skriver i ett pressmeddelande att angreppet, som i sig utgör ett angrepp på hela rättssystemet, är ett exempel på att den systemhotande brottsligheten är tilltagande.”

Ett år efter starten delades klubben i två delar och blev väl etablerat både innanför och utanför murarna. Brödraskapets grundare Danny ”The Hood” Fitzpatrick sköts till döds i Stockholm sommaren 1998. Klubben har varit inblandad i diverse ”gängkrig”, mot bland andra Hells Angels. Narkotika- och våldsbrott karaktäriserar nätverkets kriminella verksamhet enligt Per-Olov Forslund, Rikskriminalens underrättelserotel.

Vem är Barbro Jönsson?
Barbro Jönsson är en över riket ”känd” åklagare som handhavt ett flertal fall kopplade till kriminella kretsar. Enligt Länskriminalens tidigare utredningschef Ronald Bagge är hon ”den bäste åklagare” han någonsin jobbat med. Barbro Jönsson handlägger just nu ett fall med koppling till Brödraskapet Wolfpack. Att nämnda nätverk skulle ligga bakom bombdådet, kanske i syfte att störa åklagarens utredning är en av trådarna i utredningen som polisen jobbar efter. Det som gör läget extra komplicerat är att Barbro Jönsson varit åklagare i flera fall där de åtalade varit medlemmar av diverse organiserade nätverk och MC-gäng, därav hennes impopularitet i dessa kretsar. Det finns alltså säkert fler som gärna skulle se henne oskadliggjord, eller i varje fall nedtystad. En påläst och orädd åklagare skrämmer tydligen de stora stygga vargarna (inte specifikt Wolfpack utan andra också)…

Företrädare för rättsväsendet uttalar sig:
Justitieminister Beatrice Ask kallar attentatet för ett angrepp på det demokratiska samhället. Hon menar att en bredare störningsverksamhet i form av samlade insatser skall leda till att det skall bli väldigt krångligt för de kriminella gängen att ägna sig åt kriminell verksamhet. Riksåklagare Fredrik Wersäll stämmer in och menar även han att bombdådet utgör en attack mot de fundamentala värderingar som finns i ett rättssamhälle. Rikspolischef Stefan Strömberg skriver i ett pressmeddelande att angreppet, som i sig utgör ett angrepp på hela rättssystemet, är ett exempel på att den systemhotande brottsligheten är tilltagande. Strömberg menar att företrädarna för rättsväsendet inte viker undan för hot och fortsätter arbeta intensivt för att bemöta brottsligheten vari företrädare för rättsväsendet angrips. Polisens presstalesman Björn Blixter menar att det inte är en slump att Barbro Jönsson utsätts: någon vill markera mot henne och rättssamhället.

”Om tjänstemän påverkas att ta ovidkommande hänsyn är risken stor att chansen till individers likhet inför lagen minskar.”

Situationen för övriga åklagare i Sverige:
Brottsförebyggande rådet (BRÅ) har presenterat en undersökning där nästan 15 % av alla åklagare (681 stycken i intervjun) uppger att de utsatts för allvarliga hot/trakasserier och/eller våld i jobbet. Hälften av dem som blivit utsatta har övervägt att byta arbete, eller att sluta. Lars Korsell, forskare på BRÅ, menar att åklagare i större utsträckning än andra inom rättsväsendet blir utsatta för hot och trakasserier, men att det trots detta är ett relativ ovanligt fenomen.

Konsekvenser av hot och trakasserier mot åklagare:
Lars Korsell menar att det stora problemet när det gäller otillåten påverkan är demokratifrågan. Om tjänstemän påverkas att ta ovidkommande hänsyn är risken stor att chansen till individers likhet inför lagen minskar. Hot och trakasserier kan leda till en passivitet som kan vara svår att upptäcka och göra någonting åt. Icke-handlande är nämligen mycket svårare att kontrollera än konkret handlande. Något som kan förhindra att otillåten påverkan sker är om åklagare i större utsträckning får stöd från den egna organisationen, och inte minst backas upp av sina chefer.

Framtiden för åklagare i Sverige:
Angrepp mot åklagare har alltid förekommit, om än i mer subtila former än attentatet mot Barbro Jönsson. Vågar man stå upp och driva diskussionen kring åklagarens situation kan det göra rättssystemet och samhället starkare i förhållande till de gärningspersoner som utför angreppen. Valet är alltid individens och det är upp till den enskilde åklagaren att bestämma hur mycket man är beredd att satsa, offra, och ibland även förlora – för att utöva sitt arbete på bästa sätt.

Är jag rädd?

Jag skulle vilja dela med mig av några av mina tankar kring dessa delar av åklagarens situation. För några kanske tankarna och funderingarna framstår som enfaldiga och naiva (jag är ju trots allt ”bara” en T2:are på juristlinjen). Sanningen är den att jag vet ingenting, och det vet inte heller någon annan som aldrig utövat åklagaryrket. Allt jag gör är att tro, och fundera. Så, vad är väl en enkel juriststuderandens funderingar över åklagaryrket värda? Läs, och bedöm själva.

Att bli åklagare är min dröm. Nåja, en av mina drömmar i alla fall. Efter bomben mot åklagare Barbro Jönssons bostad i Trollhättan för en tid sedan tycks rädslan och oron över åklagaryrket spritt sig som en löpeld genom Sverige. Mycket av diskussionen i media har rört hoten mot åklagaren som person och den integritetskränkning det innebär att bli utsatt för ett brott; en kränkning som drabbar alla, oavsett yrke, som någon gång blivit fallit offer för brott. En annan del av diskussionen har handlat om huruvida hoten/brotten mot åklagarkåren utgör angrepp på rättssystemet i stort.

Ett hot mot åklagaren som person är en integritetskränkning i lika hög grad som hot mot vilken person som helst. Åklagare har i lika stor utsträckning som alla andra ansvar för hus, hem och familj. Att oroa sig för att man själv, eller ens familj, skall råka illa ut på grund av ens yrkesval, och dessutom att ens fasa förverkligas, kan dock vara en situation som ett högre antal åklagare råkar ut för än andra yrkesgrupper. Denna min tanke stödjer jag på undersökningar som Brottsförebyggande rådet (BRÅ) framställt; de visar nämligen att åklagaryrket är förenat med en större risk att bli utsatt för brott än andra tjänstemannayrken.

Skall man då vara rädd för att bli åklagare? För det första är det väl så att om man skall göra något man fruktar kanske chansen att man lyckas inte är alltför stor. Om man däremot går in i något med motivation och en vetskap om att man kan övervinna ett hinder, att man är uppbackad av människor i ens närhet; då tror jag att chansen är större. Så, för att svara på rubrikens fråga: nej, jag är inte rädd. ”Den stora tragedin är inte de onda människornas brutalitet, utan de goda människornas tystnad”, som Martin Luther King en gång sa. Jag menar på intet sätt att jag är en människa godare eller ondare än någon annan: men min tystnad, eller mitt beslut att yttra mig, är det som i andra människors ögon ger mig en karaktär. Det formar säkerligen även tankarna om hur jag ser på mig själv, och min självkänsla. Jag vet inte vad åklagare i allmänhet drivs av, men i mitt fall är det viljan att se människor få upprättelse (målsäganden), inte viljan att se människor inlåsta. (För övrigt anser jag att inlåsning utan andra ”behandlingsformer” snarare är slöseri med resurser än en effektiv påföljd, och att inlåsningen till och med kan bidra till ökad brottslighet med tanke på den utbildning i kriminalitet som interner ofta utbyter med varandra).

Men om min man blev utsatt, om mitt hem blev utsatt för ett bombattentat, om mina framtida barn hotades? Antagligen skulle jag fundera både en och två gånger över mitt yrkesval. För då gällde det inte längre mig själv. Själv kan man ju ibland sväva runt som på små moln och tro att man är odödlig, men när det gäller ens nära och kära: där är oron ofta stor. Jag skulle inte vilja att min familj led skada på grund av mitt yrkesval. Då drabbar mitt val av yrke fler än mig själv, och framförallt individer som inte valt att drabbas. Det vore ganska själviskt att fortsätta då, eller?

Men om alla skulle tänka så: då skulle vi kanske inte ha några åklagare kvar när alla (nuvarande 840 stycken) hotats och trakasserats ända tills de valt att lämna sin post. Och vad skall man göra då? Tanken får mig att tänka en gång till, och ibland är det, som man säger, bäst att tänka två gånger. För vad vore väl ett land utan en statlig åklagarmyndighet? Låt mig säga det kort och koncist: säkerligen kaos. Det är dags att bygga upp ett övervakningssystem som bättre kan förutse de hotbilder som många åklagare tvingas leva med, som kan stötta åklagare och dess anhöriga och som vid behov kan skydda hela familjen. Än viktigare är att kartlägga organiserad brottslighet, att förebygga brott helt enkelt, för utan detta skulle inga hot finnas. Vart tog diskussionen om att förebygga brott vägen? Har den ens funnits? Med mindre brottslighet behövdes kanske inte ens diskussionen om åklagarens situation. Problemet skulle vara ur världen.

> ”Jag menar på intet sätt att jag är en människa godare eller ondare än någon annan: men min tystnad, eller mitt beslut att yttra mig, är det som i andra människors ögon ger mig en karaktär”

Så till mina funderingar om huruvida angrepp mot åklagare kan liknas vid angrepp mot rättssystemet i stort. Jag tänker så att ett hot alltid påverkar en människa: antingen blir man rädd eller så blir man mer peppad att göra det rätta. Om det förstnämnda sker är det naturligtvis en fara för rättssäkerheten. Som åklagare kanske man bestämmer sig för att överlåta fallet till någon annan, eller i värsta fallbeslutar man att lägga ned åtalet (eller underlåter att åtala). Händer det förstnämnda får man hoppas att nästkommande åklagare tar sig an fallet, och inte blir utsatt för hot. Men skulle det andra skeendet inträffa är angreppet på rättssäkerheten ett faktum. Om chansen att ställa någon inför rätta saknas, eller missbrukas, skulle rättsstaten sakta falla samman. Är det något vi inte behöver i Sverige så är det ett korrupt, orättvist och opålitligt rättssystem.

Därför behövs det starka och pålitliga, orädda - men varsamma - åklagare. Som står upp för andra människor, och som inte lägger av. Det behövs människor som backar upp dessa åklagare så de effektivt kan utöva sitt yrke, det de faktiskt är bra på. Det behövs sammanhållning och samarbete mellan institutioner. Det behövs planer, nytänkande, nyfikenhet och kreativitet. Flera av er som läser denna artikel kommer att bli sådana människor, och det är därför jag inte är rädd. Jag är inte rädd för att bli åklagare. Jag ser med förväntan på framtiden. Hur ser du det?

Text: Emmy Ida Hellström

Entreprenör på campus?

Är du student, doktorand eller alumn vid Stockholms universitet och behöver hjälp med din affärsidé, eller en eventuell utveckling av en sådan? Eller behöver du en kanske en hjälpande hand med starten av ett eget företag? Du är långt ifrån ensam, faktum är att behovet är så stort att det i universitetets regi öppnat ett forum som är avsett att fylla detta behov - Idéagenten.

De senaste årens högkonjunktur har inspirerat extremt många entreprenörer att starta eget. En ständigt växande marknad har gjort det möjligt att skapa vinst på nästan alla marknader. Dessutom har räntorna varit så låga att det funnits mycket goda möjligheter till riskkapital. Även vår nya regering har gjort allt de kunnat för att underlätta för entreprenörer och småföretagare.

"Som helt nybliven egenföretagare är det svårt att veta i vilken ände man ska börja, och detta riskerar att knäcka ett annars livskraftigt företag."

Men regler, marknad och kapital räcker inte. Oftast behövs hjälp för oerfarna entreprenörer med diverse praktiska göromål. Som helt nybliven egenföretagare är det svårt att veta i vilken ände man ska börja, och detta riskerar att knäcka ett annars livskraftigt företag. Därför har många så kallade entreprenörsskolor och konsulter vuxit upp som svampar ur jorden.

Initiativtagarna och ägarna av Idéagenten är Stockholms universitet Holding AB samt Stockholms universitets studentkår. Målgruppen är givetvis universitetsanslutna och tanken är att erbjuda en alternativ sluss ut i arbetslivet efter avslutade studier.

Det har också visat sig finnas ett enormt behov. Under de åtta år som Idéagenten varit verksamt har man genom olika inspirationsverksamheter kommit i kontakt med över 15 000 studenter. Med Idéagentens bidragande av kunskap, tjänster och kompetens har samarbetet med studenterna resulterat i över 100 nya startade företag.

Villa Bellona är platsen där Idéagenten huserar – en plats dit man under drop in tid på fredagar kan komma förbi för att få information och svar på enklare frågor. Skulle man inte ha möjligheten att komma förbi under denna tid är man välkommen att ringa och boka tid för ett litet längre rådgivningsmöte.

Kriterierna är förutom ovan påpekade (att du är student, doktorand eller alumn) att du har en affärsidé som du skulle vilja förverkliga i ett framtida eget företag, att du är arbetsvillig samt har en hög ambitionsnivå (ditt företag skall bestå av två personer eller mer varav minst en person arbetar halvtid).

Värt att påpeka är att Idéagenten arbetar under sekretess, du behöver därför inte oroa dig för att din idé sprids. Dessutom är rådgivningen kostnadsfri och leder inte till ytterligare hål i studenters ofta begränsade budget.

Idéagenten erbjuder stöd i hur man kan testa den kommersiella potentialen i en affärsidé genom bland annat individuell coachning, seminarier, utbildningar och förmedling av kontakter med näringslivet samt andra entreprenörer. Den som har en innovativ och tillväxtorienterad affärsidé välkomnas även att söka plats i inkubatorn starthuset.

Den som erbjuds en plats i starthuset får tillgång till gratis kontorsplats, stöd i entreprenörskapet och regelbunden kontakt med en affärscoach. Kontorsplatsen är fullt möblerad och utrustad med alla nödvändigheter som man behöver i det dagliga arbetet med bildandet av ett företag (dator, fax, kopiator, skrivare – och dessutom pentry). Därtill finns även möjligheten att, när man så behöver, använda sig av ett konferensrum.

För att sålla fram de livskraftiga idéerna måste en sökande själv presentera sin idé och sina ambitioner. Av alla presentationer väljs de som anses ha störst möjlighet att lyckas ut och erbjuds en plats i starthuset.

Genom samarbete med olika partners från näringslivet, som stödjer både Idéagenten och projekt/företag i starthuset, erbjuds starthusstudenter;

- Kostnadsfria dokumentmallar under ett års period
- Råd avseende ekonomiska investeringar.
- Viss kostnadsfri affärsjuridisk rådgivning
- Personliga möten med företag för diskussion angående koncept, reklam, design och marknadsföring
- Rådgivande i finansiella frågeställningar och tips på regelrätta

"Den som har en innovativ och tillväxtorienterad affärsidé välkomnas i att söka plats i inkubatorn starthuset."

banktjänster nödvändiga för nystartade företag
- En två dagar lång säljutbildning
- Individuell rådgivning och kunskap inom området ekonomisk planering

Om du inte redan har en affärsidé du vill förverkliga kan du kanske pröva att gå Idéagentens Starta Eget kurs som anordnas en gång varje termin.

Jurister har ofta en traditionell karriärväg framför sig. Men under utbildningen lär man sig också hantera stora mängder information och lösa problem på ett effektivt sätt. Då det är dags att ta steget ut i arbetslivet bör man fundera på om man föredrar en alternativ karriär. Isåfall är olika starta-eget skolor, så som exempelvis Idéagenten värda sin vikt i guld.

Text: Carl Stockenfeldt och Emmy Ida Hellström

Ingångslöner 2007

Yrkeskategori	Privat sektor	Statlig sektor
Jurister	24 000 kr	22 500 kr
Jurister (notariemeriterad)	26 500 kr	25 500 kr
Civilekonomer	24 000 kr	22 500 kr
Systemvetare	25 000 kr	24 000 kr
Personalvetare	24 000 kr	22 500 kr
Samhällsvetare	24 000 kr	22 500 kr

Faktorer som påverkar lönen

Geografisk placering

Stockholmsregionen	+ 1 000 kr
Malmö samt Göteborgsregionerna	+- 0 kr
Övriga landet	- 1 000 kr

Arbetets art och personliga kvalifikationer

Lönen ska vara högre om du har särskilda kvalifikationer som är en förutsättning för det nya jobbet. Lönen blir lägre om befattningen inte är ett traditionellt akademikerarbete. Exempel på särskilda kvalifikationer kan vara att arbetet fodrar flytande kunskaper i spanska, ytterligare en examen eller specialkunskaper som är nödvändiga för jobbet. Så här kan du räkna:

Inget traditionellt akademikerjobb eller jobb på assistentnivå	- 2000 kr
Jobb som kräver kvalifikationer utöver utbildningen, max påslag	+ 3000 kr

Övertidsersättning

Normalt har man avtalsenlig rätt till övertidsersättning. Om du räknar med att nya jobbet medför övertid och du inte har rätt till övertidsersättning och samtidigt inte kompenseras på annat sätt så ska du begära mer i lön. Normalt är också att man kompenseras med en veckas längre semester.

Ingen övertidsersättning, max påslag	+ 2000 kr

Olika branscher/typer av myndigheter har olika löner

Höglönebransch, max påslag	+ 2000 kr
Låglönebransch, max avdrag	- 2000 kr

Glöm inte att lönen är individuell och ska sättas utefter just dina kvalifikationer. Även om du har inte har arbetat med kvalificerade arbetsuppgifter tidigare har du kanske haft sommar- eller extrajobb eller föreningsmeriter, där du har fått mer allmäna erfarenheter från arbetslivet, t.ex. kanske du har lärt dig att prioritera, att arbeta självständigt, att samarbeta, att prestera under tidspress etc. Fundera ut vilka argument just du kan använda.

Text: Sofie Jansson
Källa: Jusek

De två diagrammen visar lönenivåer 2007 för jurister inom privat samt statlig sektor. Årtalen på x-axeln syftar till juristernas examensår och y-axeln visar månadslön i antal kronor. De tre kurvorna som valts ut visar dels de tio procent med lägst lön (röd), medelvärdet (blå) samt de tio procent som har högst lön (grön).

Källa: Jusek

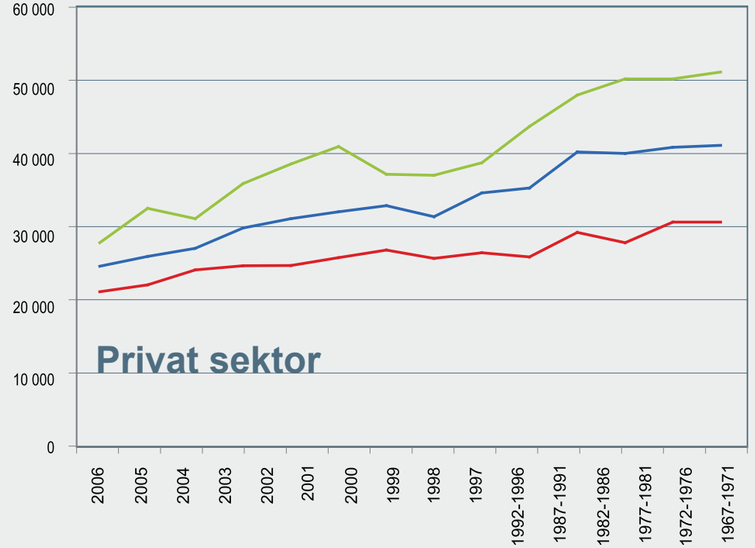

"även om du har inte har arbetat med kvalificerade arbetsuppgifter tidigare har du kanske haft sommar- eller extrajobb eller föreningsmeriter, där du har fått mer allmäna erfarenheter från arbetslivet"

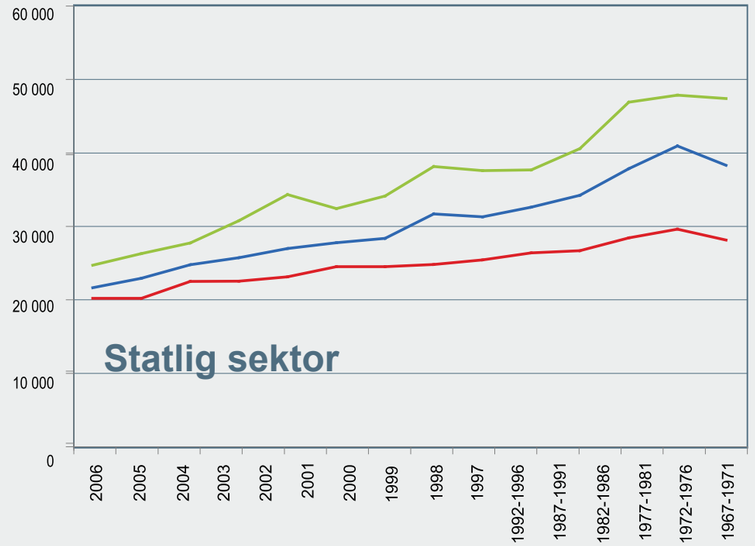

Inför den första löneförhandlingen

"När du sedan förhandlar så bör du lägga ditt löneanspråk lite över din mållön, ca 500-1 500 kronor över, för att ha en prutmån."

När du går på din första anställningsintervju är det inte alls säkert att en lönediskussion kommer på tal. Ta inte upp lönefrågan själv. För dig är det bättre ju senare i en rekryteringsprocess ni pratar om lönen. Då vet du att arbetsgivaren är intresserade av just dig och du har ett bättre förhandlingsläge.

Innan du anger ett löneanspråk måste du ta reda på en del information. Vilken typ av arbetsuppgifter och hur mycket ansvar innebär tjänsten? Ju mer kvalificerade arbetsuppgifter och stort ansvar desto högre lön kan du begära. Ingår några förmåner, som till exempel busskort eller rikskuponger? Likväl som man förhandlar om lön kan man förhandla om olika förmåner. Sådana förmåner är dock inte pensionsgrundande och oavsett förmåner är det viktigt att få en bra grundlön när du börjar jobba.

Vad är en marknadsmässig lön för tjänsten i branschen och regionen? Ta del av Juseks lönestatistik och gör sökningar i SACO LöneSök. Om du ska på en intervju kan du kontakta den fackliga representanten för akademikerföreningen på arbetsplatsen och fråga om löneläget för nyexaminerade just där.

När du inhämtat all information så är det bra att sätta upp en konkret mållön. När du sedan förhandlar bör du lägga ditt löneanspråk lite över din mållön, ca 500-1 500 kronor över, för att ha en prutmån. Bestäm dig också för en nedre gräns när det gäller lönen, så du vet var du står. Var tydlig och saklig och blanda aldrig in din privata ekonomi i lönediskussionen. Din lön ska grundas på din kompetens och arbetets svårighetsgrad.

Den som lägger fram ett löneanspråk inför första jobbet får i genomsnitt 1 250 kronor mer i ingångslön än den som inte begär lön. Det visar resultat från Juseks senaste arbetsmarknadsundersökning bland nyexaminerade. Män begär ofta högre lön än kvinnor vilket resulterar i en högre genomsnittlig ingångslön för män.

"Den som lägger fram ett löneanspråk inför första jobbet får i genomsnitt 1 250 kronor mer i ingångslön än den som inte begär lön."

Ibland står det i platsannonser att du ska ange ett löneanspråk redan i din ansökan. Oftast vet du då för lite om tjänsten för att kunna ange ett realistiskt löneanspråk. Risken finns att det blir alldeles för högt eller, kanske ännu vanligare, alldeles för lågt. Har du redan i ansökan redan givit ett anspråk kan det vara svårt att omförhandla lönen längre fram. Ignorera inte begäran om löneanspråk utan använd till exempel följande formulering: "Jag vill få möjlighet att diskutera innehållet i tjänsten innan jag lämnar ett löneanspråk."

Det är olika lönenivåer som gäller i privat, statlig och kommunal sektor. Men även inom de olika arbetsmarknadssektorerna finns det skillnader. Inom privat sektor finns några branscher som ligger över snittet vad gäller löner på vissa tjänster. Likaså finns det branscher som inte betalar lika mycket. Vilka branscher som betalar mer respektive mindre varierar beroende på utbud och efterfrågan på arbetskraft.

Inom den offentliga sektorn kan lönenivåerna skilja sig mycket mellan olika myndigheter, kommuner och landsting. Vissa arbetsgivare betalar löner under genomsnittet medan andra offentliga arbetsplatser kan ha samma lönenivåer som privat sektor.

Graden av ansvar på tjänsten du söker påverkar också lönen. Om du t ex har resultat- eller personalansvar kan du begära en högre ingångslön. Olika former av arbetsledande ansvar ger oftast högre lön. Kort sagt - ju mer ansvar desto högre lön. Även arbetsuppgifternas art, det vill säga hur kvalificerad tjänsten är, påverkar lönen.

Text: Sofie Jansson
Info: JUSEK

Inför omförhandling av din lön

Förberedelsen
Kartlägg din arbetsinsats i företaget.
Hur utvecklas du och arbetsuppgifterna?
Vilka resultat har du uppnått? Var målen realistiska?
Har du fått fler eller mer kvalificerade uppgifter?
Har du fått ett ökat ansvar?
Har du blivit mer kunnig?
Har dina personliga kunskaper utvecklats?
Har du bidragit till en bättre verksamhet?
Hur är hög är din nuvarande lön i förhållande till statistik?
Förbered tre olika siffror; ett lönebud, en mållön och en lägstalön.
Lönebudet är den månadslön du begär om frågan ställs. Din mållön är den lön du anser vara rimlig, och som du är nöjd med. Din lägstalön är den lön som gör att du aktivt börjar söka efter nytt arbete.

Lönesamtalet
Vad har du gjort under året?
Hur kommer din roll att utvecklas?
Vad är en marknadsmässig lön för ditt jobb?

Utvärdering
Har du uppnått målet? Om inte, varför?
Vilka argument har din chef fört fram?
Vad utöver lönen finns det att värdesätta?

Tumregler för din löneutveckling
Samma befattning och likartade arbetsuppgifter: 2-5 procent i löneökning
Samma befattning och mer kvalificerade arbetsuppgifter: 5-8 procent i löneökning
Befordran till ny befattning: minst 10 procent i löneökning

Om makten
på Stockholms Universitet

Sveriges universitet får sina pengar tilldelade av riksdagen efter förslag från regeringen. De statliga universiteten får då vissa ramar att hålla sig inom avseende vilka utbildningar som skall bjudas ut, hur antagningen ska ske och så vidare. Exempelvis Stockholms Universitet har som bekant fyra fakulteter och intagningen sker genom en bedömning av bland annat poäng från gymnasiet, komvux och högskoleprov.

Stockholms Universitets högsta beslutande organ är universitetsstyrelsen. Den består av företrädare för olika delar av verksamheten samt studenternas företrädare. Universitetsstyrelsen har till uppgift att se över universitetet på ett övergripande plan samt att fatta beslut i övergripande frågor. En typisk sådan fråga var om Stockholms Universitet skulle gå samman med Lärarhögskolan i Stockholm för att bilda en utbildningsvetenskaplig fakultet. Vidare informerar rektor om aktuella ärenden på skolan och resultatet för universitetet föredras.

> ”Om man får dra paralleller till bolagsrätten är Universitetsstyrelsen motsvarande bolagsstämman. Där beslutar företrädare för olika intressegrupper om övergripande frågor samt kontrollerar universitetets resultat.”

Under universitetsstyrelsen sitter universitetsledningen. I universitetsledningen har vi givetvis rektor Kåre Bremer. I Universitetsledningen sitter också universitetets protektor Lena Gerholm. Som tredje man i universitetsledningen sitter förvaltningsdirektör Leif Lindfors. Universitetsstyrelsen är det organ som sköter förvaltningen av universitetet, vilket kan uttryckas så som att det är den som svarar för det dagliga arbetet. Om man får dra paralleller till bolagsrätten är Universitetsstyrelsen motsvarande bolagsstämman. Där beslutar företrädare för olika intressegrupper om övergripande frågor samt kontrollerar universitetets resultat. Universitetsledningen däremot är snarare den verkställande direktören som har till uppgift att sköta den löpande förvaltningen och redovisa för universitetsstyrelsen. Rektor beslutar i de frågor han har behörighet till och verkställer de beslut universitetsstyrelsen har fattat.

Universitetets verksamhet utförs vid dess institutioner. Dessa är organiserade under fyra fakulteter, Den humanistiska fakulteten, den juridiska fakulteten, den naturvetenskapliga fakulteten samt den samhällsvetenskapliga fakulteten. Fakulteterna styrs av respektive fakultetsnämd som är fakulteternas högsta beslutande organ. Exempelvis beslutar fakultetsnämder om fakultetens ekonomi, utbildning och forskning. Dekanus är ordförande i fakultetsnämden och prodekanus är vice ordförande. Nämndens ledamöter består till stor del av lärare inom

> ”Universitetsstyrelsen har till uppgift att se över universitetet på ett övergripande plan samt att fatta beslut i övergripande frågor.”

fakulteten. Dessutom ingår studentrepresentanter. Vid den juridiska fakulteten utförs en stor del av arbetet i tre speciellt inriktade utskott, utbildningsutskottet, forskningsutskottet och informationsutskottet.

Nämnden har ett kansli vars uppgift är att förbereda och föredra ärenden. Kansliet skriver dessutom protokoll och expedierar beslut. Vidare svarar kansliet för handläggning av disciplinärenden. Det juridiska kansliet består

> “Fakulteterna styrs av respektive fakultetsnämd som är fakulteternas högsta beslutande organ. Exempelvis beslutar fakultetsnämder om fakultetens ekonomi, utbildning och forskning.”

av fyra personer medan exempelvis det humanistiska fakultetskansliet består av hela nio personer. Personal tillsätts efter behov och uppgifter.

Inom den juridiska fakulteten finns endast en institution, den juridiska institutionen. Man kan då fråga sig vad skillnaden är mellan institution och fakultet. Ser man på universitetet som helhet inser man att frågan är onödig att ställa, vid universitetets fyra fakulteter finns hela 75 olika institutioner och centra med olika inriktningar. Det bör påpekas att de olika centra som finns vid universitetet är insorterade under olika institutioner men de har dock en egen ledning och en avsevärd självständighet.

För verksamheten på institutionen svarar institutionsstyrelsen. Den ska fastställa budgeten, diverse andra riktlinjer för hur arbetet ska utföras och resurser ska disponeras. Institutionsstyrelsens ordförande är prefekten som också sägs leda och fördela arbetet. Prefekten svarar också för institutionens personal, organisation och budget.

Vid sidan av denna hierarkiska ordning finns dessutom en nämnd för fakultetsgemensamma verksamhetsområden. Exempel på detta är givetvis vårt universitetsbibliotek, forskningsservice, universitetspedagogiskt centrum samt centrum för tvärvetenskaplig miljöforskning. Dessutom ordnas ett antal andra organisationer med anknytning till stockholms universitet under denna nämnd, exempelvis Stockolms universitetskör. Denna nämnd är att organisatoriskt jämställa med fakulteterna.

Arbetet med att bereda ärenden för universitetsstyrelsen, rektor samt diverse andra organ har universitetets förvaltning på sin lott. Detta är en avsevärd organisation som dessutom verkställer vissa beslut och finns de beslutande organen tillhanda. Förvaltningen är underställd Universitetsledningen och dess högsta chef är förvaltningschefen Leif Lindfors.

Text: Carl Storckenfeldt
Foto: Orasis foto

Universitetets rektor Kåre Bremer

Vad är korruption?

- En rapport om korruptionens struktur i Sverige

Korruption är en form av maktmissbruk. Genom att ta emot mutor missbrukar muttagaren sin ställning och makt och det är just vad mutgivaren vill – att mutor ska förmå någon att missbruka sin makt och position. Det går också att missbruka makt utan att blanda in en mutgivare, till exempel genom ett omättligt bruk av arbetsgivarens egendom. Eftersom all makt går att missbruka finns korruption i de mest skiftande sammanhang.

Detta framgår av den genomgång av ärenden som Brottsförebyggande rådet har gjort av Riksenheten mot korruptions handlagda ärenden. Den vanligaste situationen är att mutor ges i utbyte mot att muttagaren agerar för ett visst beslut. Det kan gälla en upphandlare som mutas för att se till att ett visst företags produkter köps in. I sådana affärssammanhang är spännvidden stor, från lite för dyra luncher som bjuds kommunala upphandlare till internationella kontrakt på miljardbelopp där mellanhänder kan se till att alla dörrar öppnas med välsmorda gångjärn.

En annan – mindre vanlig – situation i det material som studerats är att mutgivaren vill att en myndighet ska fatta ett visst beslut inom ramen för tillståndsgivning eller tillsyn. Korruption tar inte enbart sikte på att förmå muttagaren att agera på ett visst sätt. Det kan lika gärna handla om att mutgivaren vill undvika att något inträffar. En typisk men mindre vanlig situation är att försöka muta en myndighetsperson, till exempel en trafikpolis, för att denne inte ska rapportera en regelöverträdelse, som en fortkörning.

”Över 80 procent av muttagarna är verksamma inom den offentliga sektorn medan 95 procent av mutgivarna återfinns inom den privata sektorn.”

Mutor kan också användas som en belöning för något som redan har skett, och de kan följaktligen påverka muttagaren i framtiden. En vanlig situation är att upphandlaren får en present när det levererande företaget väl har fått sin order. I närheten av belöningar i efterhand ligger mutor som syftar till att stärka en långsiktig relation. Vi tar återigen exemplet med upphandlaren, som återkommande får gåvor och bjuds på resor av försäljaren på det levererande företaget. Detta sker trots att det var länge sedan kontraktet skrevs. Inte heller är någon ny upphandling i sikte. Med tiden uppstår en vänskap som upphandlaren drar nytta av genom att ta emot gåvor och bjudresor samtidigt som försäljaren säkrar framtida kontrakt.

Riksenhetens 147 ärenden som Brå gått igenom innehåller 248 brottsmisstankar. De vanligaste brottsmisstankarna gäller tagande av muta och givande av muta samt en kombination av tagande och givande av muta, trolöshet mot huvudman, bedrägeri, tjänstefel och urkundsförfalskning. Övriga brott står dock för hela 17 procent. Även om givande och tagande av muta står i centrum fokuserar Riksenheten på korruptionens kärna, maktmissbruk, som sätter spår även i andra brottstyper. Om vi lägger samman de misstänktas och de utpekade muttagarnas vanligaste gärningar agerar de för ett visst beslut, underlåter att agera på ett visst sätt eller lämnar ut information. Vanligt är också att de får belöningar i efterhand eller för att långsiktigt stärka relationerna.

Det är en form av stillsam korruption som fungerar väl i det svenska samhället och därför utgör ett särskilt riskområde när vi talar om förebyggande åtgärder mot korruption. Följaktligen är den med internationella mått mätt typiska ”vardagskorruptionen”– att ta betalt för något som man ändå är skyldig att göra – ovanlig i Riksenhetens ärenden.

Medianåldern för de misstänkta i de ärenden där förundersökning har inletts är 53 år. Den för brottssammanhang höga åldern förklaras av att personer som regel måste uppnå en viss position i förvärvslivet och samhället för att bli intressanta för korruption. Följaktligen har över hälften ledande befattningar eller akademikeryrken.

”Det är också vanligt att hänvisa till sedvänja i branschen och att ”alla andra gör det”.”

Endast 12 procent är kvinnor och de är företrädesvis verksamma inom vård och omsorg. Den förhållandevis låga andelen kvinnor förklaras dels av att kvinnor i mindre grad befinner sig i ledande positioner, dels att kvinnor är kraftigt underrepresenterade i riskbranscher för korruption.

En vanlig uppfattning är att korruption alltid riktas mot beslutsfattare. Riksenhetens ärenden visar att direkt inflytande på beslutsprocesser är fullt tillräckligt för att man kan bli en måltavla för korruption.

Korruption ”på svenska” sker diskret och stillsamt. 40 procent av de misstänkta eller utpekade muttagarna har inte uttalat något krav på att få en muta. En stor del av korruptionen är således tämligen svår att ta på. En egenskap som den näst största gruppen av misstänkta eller utpekade mutgivare har haft är goda möjligheter till vänskapskorruption. Detta betyder antingen att de har haft en sådan position i samhället att många kan antas vilja ha en relation med dem, eller att en majoritet av ärendena har gällt mutor mellan personer som redan har någon form av relation. Vänskapskorruption är en form av diskret brottslighet som fungerar väl med de koder som finns i Sverige.

Över 80 procent av muttagarna är verksamma inom den offentliga sektorn medan 95 procent av mutgivarna återfinns inom den privata sektorn. Typiska riskbranscher för korruption är bygg och anläggning. Skälet är en kombination av branschkultur, av att arbetet är projektinriktat och att upphandlingarna kan avse stora belopp. Det gäller också konsultverksamhet, företagstjänster och utbildning samt fastighetsförvaltning.

”Det är en form av stillsam korruption som fungerar väl i det svenska samhället och därför utgör ett särskilt riskområde när vi talar om förebyggande åtgärder mot korruption.”

Det ligger vanligtvis ekonomiska motiv bakom brotten, som begås för egen vinnings skull eller för att huvudmannen – typiskt sett arbetsgivaren – ska få ekonomiska fördelar. 34 procent av de misstänkta eller utpekade mutgivarna agerade på uppdrag av huvudmannen.

Det kan också ligga känslomässiga orsaker bakom brotten. Lokalpolitiker och företagare kan ha enbart kommunens bästa för ögonen, men de drar också nytta av att själva uppfattas som initiativrika och resultatinriktade. Brott med känslomässiga orsaker kan handla om att skaffa en bostad, en lokal, ett uppehållstillstånd eller att inte bli anmäld av myndigheterna.

Gärningspersoner kan också hjälpa och stötta anhöriga genom korruption. Det är emellertid ofta svårt att separera känslomässiga orsaker från ekonomiska. Många av de misstänkta eller utpekade personerna förnekar brott. De anser att de saknade tillräcklig kunskap om lagstiftningen och vad som gäller. I vissa fall framstår det som rimligt, medan agerandet i andra situationer har präglats av dåligt omdöme.
Bristen på kunskap har starka kopplingar till kommunikationsproblem på arbetsplatser, som är en källa till missförstånd och regelöverträdelser. Det är också vanligt att hänvisa till sedvänja i branschen och att ”alla andra gör det”. Vissa gärningspersoner kan känna sig förfördelade och ser korruptionen som ett sätt att kompensera en lön som de anser vara för låg.

Av internationell forskning framgår att i mer avancerade former av korruption anlitas mellanhänder (mäklare eller agenter) som kan identifiera rätt parter och minska risken för upptäckt. Det är dock endast i två av Riksenhetens ärenden som mellanhänder varit involverade. I båda fallen hade mellanhänderna en kriminell livsstil och var drivande genom att sälja in ”affärsidén” till de andra parterna.

Text: Sofie Jansson
Läs mer i rapporten Om korruptionens struktur i Sverige på bra.se

Året som gått

Invigning
Hundraårsjubileet invigdes officiellt den 8/3 under en ceremoni på Juristernas hus. I anslutning till detta bjöds på jazzmusik, tilltugg och dryck. Fotoutställningen ställdes upp för första gången, och därefter hölls den första talarpuben som arrangerades av hundraårskommitten.

Seminarieserie
Under hela jubileumsåret har en seminarieserie i form av traditionella talarpubar hållits på Juristernas Hus. Varje talarpub har mer eller mindre kända föreläsare och ett tema som på intet vis återknyter till föreningens hundra år.

Den första talarpuben hölls 8/3 och hade temat ”Verklighetens CSI” och åklagare Johanna Björkman och Marie Allen från SKL talade. Föreningens klubbmästeri höll vidre ett särskilt mingel för tidigare aktiva i klubbmästeriet 24/3 med temat After Ski.

Den andra delen i seminarieserien blev inställd pga för lågt deltagarantal. JustR Margit Knutsson och Advokatsamfundets generalsekreterare Anne Ramberg skulle tala om deras karriärer och om hur det är att vara kvinna i en så framstående juridisk position.

Den tredje talarpuben stod Justitieminister Beatrice Ask (m) för den 29/9. Hon talade på ämnet ”politiska prioriteringar på det rättsliga området”. Den fjärde talarpuben gick av stapeln den 4/10. Psykiatrisamordnare Anders Milton och Chefsöverläkare Marianne Kristiansson talade om rättspsykiatri.

Jubileumsspex
Bonde söker skilsmässa eller I en annan del av Torp eller Let’s tvist eller Ljummen sallad hette årets jubileumsspex. Spexet gick av stapeln den 25 & 26 maj och framfördes med förtjusning under de två föreställningarna..

Riddarmiddag
Den 26/5 var det dags för traditionell jubileumsmiddag med föreningens eget övermarskalksämbete, Fru Justitias Riddare, som värdar. Middagen ägde rum på Juristernas Hus och samtliga tidigare föreningsmedlemmar som varit aktiva i föreningen var välkomna! Under kvällen bjöds på en trerättersmiddag med tillhörande dryck och efterföljande dans. Middagen genomfördes i minnets tecken och var mycket lyckad.

Jubileumsbok & Sångbok
I samband med föreningens 100-årsfirande släpptes en bok om föreningens historia. Boken innehåller en gedigen redogörelse för JF:s 100 år. En femte upplaga av föreningens sångbok har även givits ut. Denna säljs i paket med Jubileumsboken. Du kan nu köpa både sångbok och jubileumsbok tillsammans på www.jurstud.com.

Jubileumsbal
Den 1/12 klockan 18.30 slog Juridiska Föreningen upp portarna till Stockholms stadshus och föreningens 100-årsbal. Under en sprakande kväll med mingel i blå hallen, middag i gyllene salen, dans på balkongen, tal i den pompösa trappan och sång på borggården kulminerade firandet i ett sprudlande inferno. Långt in på småtimmarna fortsatte firandet innan föreningen tog en kort, men välbehövlig, andpaus innan nästa ”sekel” tar vid. Läs mer om balen på nästa uppslag.

Ordförande Paul Dali välkomnar gästerna

Joakim Broberg håller tal till kvinnan

Jubileumsspexet

JF har fyllt 100 år

JF har nu fyllt 100år! Den 27 november 1907 grundades JF, och den första december nu i år uppmärksammades det genom den 100-årsbal som hölls i Stockholms Stadshus. Gunnar Lundberg och Katarina Böhm från Kungliga operan var toastmasters, och stod dessutom för en del av kvällens underhållning. Både musik och blomsterdekorationer följde kvällens tema; 1907-2007. Efter middagen i gyllene salen väntade dans till Ericson Big band i Blå hallen, och som om inte det var nog bussades alla gäster vid ettsnåret vidare till Allhuset där det väntade eftersits med mer mat och dryck, samt ännu mer dans, men denna gång till mer moderna tongångar. Det var närmare 700 gäster från en mängd JF-generationer som gästade balen, och alla hade en fantastisk afton, kanske speciellt det par som under kvällen, efter ett frieri i trappan upp till gyllene salen, förlovade sig.

Fotograf: Tomas Dicander

Caroline Freyling håller tal till mannen

Toastmasterparet från operan
Gunnar Lundberg och Katarina Böhm

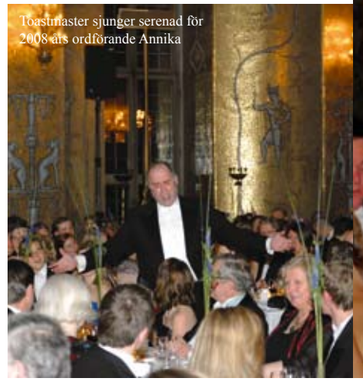
Toastmaster sjunger serenad för 2008 års ordförande Annika

ANDERSSON MATHILDA
ANDERSSON MICHAELA
ARVIDSSON ISABEL
ASPLUND EMMA
BIGOVIC KATARINA
BJÖRK CAROLINE
BJÖRK WERNER JOEL
BROHMÉ CHRISTIN
CZERWINSKA-KIEBASINSKA ANNA M
DALMAN SANDRA
DOJORTI PIMENTEL TAMARA
EEK ROBERT
ELOFSSON JENNY
ENANDER MARIE
ENANDER THELIN GITTE
ERIKSSON BO
ERIKSSON PONTUS
FORSBERG ANNA
FROM ANNA
GARCIA LAURA
GÜLICH KRISTIN
GUSTAFSSON ROGER
HÄGGLUND MARIA
HAMRÉN ANDREAS
IVICZ MARIA
JÄDERHOLM JOHANNA
JUHLIN MICHAEL
KALAMUJIC DINO
KASINA MICHAL
KIBEIK SABINE
LEMOURÉ SARA
LIDEFELT ÅSA
LJUNGSTRÖM NIKLAS
LÖÖW JENNIE
MALMSTRÖM ANNA
MATEIKAITÉ GIEDRÉ
MIDHOLM SARA
MUNK MARCUS
NILSSON ELIN
NILSSON PREVELL ANNA-SOFIA
NILSSON SOFIA
NORDENBRINK TINA
OLSSON ANDERS
ÖMAN RASMUS
ÖSTERVALL CECILIA
PACEF CATALINA
PETTERSSON MATTIAS
RADOJKOVIC NINA
SANDER ANNA
SEGAGE LUNDSTEN MICHAEL
SIERADZKA URSZULA
SIVERTSSON MARIA
SJÖBERG FREDRIK
SYLVAN HEDSKOG ANNA
THID ANNIKA
TRANAEUS KARIN
TROSSING ANN-SOFIE
URWITZ JOEL
VON HOFSTEN ULF
WALLIN KAROLINA
WÄRMLÖV JÖRGEN
WERNER ANNA
WIDÉN KICKI
WIGER IDA
WIKLUND ANDERS

Är det DU som blir Årets *Internationella Juridikstudent 2008?*

Eleonore åkte till New York ett år! Vart åker du? Vill du utvecklas genom att studera utomlands? Möta nya kulturer, vidga vyerna och få bättre språkkunskaper.

Låter det spännande? Mannheimer Swartling delar ut priset till Årets Internationella Juridikstudent. Kanske kan det vara just du som får priset. Den vi söker ska:

- vara juridikstuderande och ha tenterat minst 98 poäng på juristlinjen vid något av de svenska universiteten eller nyligen ha avlagt juristexamen/jur kand-examen
- studera utomlands med affärsjuridisk inriktning under minst ett år med början hösten 2008 eller våren 2009
- ha engagerat sig och gärna ha drivit projekt tillsammans med andra på universitetet eller vid sidan av studierna
- vara intresserad av att arbeta i en internationell miljö
- värdesätta och dela Mannheimer Swartlings värderingar: kompetens, laganda och generositet

Stämmer beskrivningen in på någon du känner eller blir du själv Årets Internationella Juridikstudent 2008?

Information om ansökan och nominering finns på www.mannheimerswartling.se/universum.

Sista nomineringsdag är den 22 februari 2008. 1:a pris är ett stipendium om 40 000 kr som delas ut på Universum Awardgalan som går av stapeln 10 april 2008. 2:a priset är ett stipendium om 25 000 kr och delas ut vid annat tillfälle.

Mannheimer Swartling i samarbete med Universum Communications.

www.mannheimerswartling.se

MANNHEIMER SWARTLING

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ HELSINGBORG NEW YORK FRANKFURT BERLIN S:T PETERSBURG MOSKVA BRYSSEL SHANGHAI HONGKONG

Posttidning B

Avsändare:
Juridiska Föreningen vid Stockholms Universitet
Box 500 84
104 05 Stockholm

VINGE

En bra start på karriären

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ HELSINGBORG LONDON BRYSSEL HONG KONG SHANGHAI

www.vinge.se